

Årsredovisning Österåkers kommun 2025

Innehållsförteckning

I Förvaltningsberättelse	3
1.1 Översikt över verksamhetens utveckling	3
1.2 Den kommunala koncernen	5
1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
1.4 Händelser av väsentlig betydelse	19
1.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	22
1.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	27
1.7 Balanskravsresultat	41
1.8 Väsentliga personalförhållanden	42
1.9 Förväntad utveckling	48
2 Resultaträkning	50
3 Balansräkning	51
4 Kassaflödesanalys	53
5 Noter	55
6 Driftredovisning	83
7 Investeringsredovisning	84
8 Barnbokslut	90
9 Kommunfullmäktige	95
10 Kommunstyrelsen	97
11 Socialnämnden	99
12 Vård- och omsorgsnämnden	101
13 Byggnadsnämnden	103
14 Miljö- och hälsoskyddsnämnden	104
15 Kultur- och fritidsnämnden	106
16 Utbildningsnämnden	108
17 Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	111
18 Överförmyndarnämnden	113
19 Armada fastighets AB (koncernen)	114
20 Roslagsvatten (koncernen)	116

I Förvaltningsberättelse

I.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Tabell I. Översikt över verksamhetens utveckling

	2021	2022	2023	2024	2025
Kommunen					
Folkmängd	48 234	49 138	49 282	49 787	49 943
Kommunal skattesats	17,10	17,00	16,90	16,60	16,60
Verksamhetens intäkter (mnkr)	447,4	455,6	494,7	518,5	545,4
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-2 760,2	-2 883,5	-3 061,0	-3 246,5	-3 271,1
Årets resultat (mnkr)	265,6	57,4	230,2	91,2	91,9
Soliditet	46,6%	45,8%	50,6%	45,4%	45,9%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	26,2%	27,3%	32,9%	30,0%	31,7%
Nettoinvesteringar (mnkr)	156,7	170,5	86,0	297,7	192,0
Självfinansieringsgrad	1,3	0,5	2,2	1,2	1,4
Antal anställda (årsarbetare)	1 699	1 738	1 746	1 716	1 709
Kommunkoncern					
Verksamhetens intäkter (mnkr)	927,0	822,8	919,0	1 016,0	1 047,4
Verksamhetens kostnader (mnkr)	-2 957,0	-3 091,2	-3 252,9	-3 476,5	-3 515,0
Årets resultat (mnkr)	365,8	61,7	148,3	112,2	122,7
Soliditet	25,6%	24,2%	25,5%	24,9%	25,7%
Soliditet inkl. totala pensionsförpliktelser	16,9%	16,3%	17,8%	17,7%	19,0%
Nettoinvesteringar (mnkr)	544,0	467,9	380,4	665,9	546,2
Självfinansieringsgrad	1,0	0,8	0,5	1,3	1,0
Långfristig låneskuld (mnkr) *	2 909,1	3 572,0	3 540,2	3 684,6	3 779,7
Antal anställda (årsarbetare)	-	-	1 855	1 827	1 832

Fotnot: Investeringar är inklusive finansiell leasing och finansiella anläggningstillgångar. För förhållande mellan koncernbolagen se not 1.

2025 har Österåker haft den lägsta kommunala skattesatsen i landet med 16,60 öre per skattekrona. Ett av kommunens finansiella mål är att utdebiteringen ska vara så låg som möjligt vilket också återspeglas i utvecklingen av den kommunala skattesatsen över tid.

Att kommunens resultat varierat över tid beror framför allt på att en stor del av kommunens likvider är placerade i värdepapper. Kommunen bokför löpande orealiserade vinster och förluster vilka elimineras i balanskravsresultatet. Läs mer under rubrik 1.7 Balanskravsresultat. Utvecklingen av verksamhetens nettokostnader hade en ökningstakt över 5 procent årligen under 2023 och 2024, på grund av den höga inflationen och volymökningar inom äldreomsorgen. Ökningstakten avtog under 2025 och var oförändrad jämfört med 2024, framför allt beroende på lägre pensionskostnader under 2025, samt exploateringsintäkter kopplat till exploateringsområde Hagby Äng och Kulle vilken tilldelades strax före sommaren. Soliditeten har sjunkit från 2023 vilket beror på redovisningstekniska justeringar gällande finansiell leasing som påverkar det egna kapitalet.

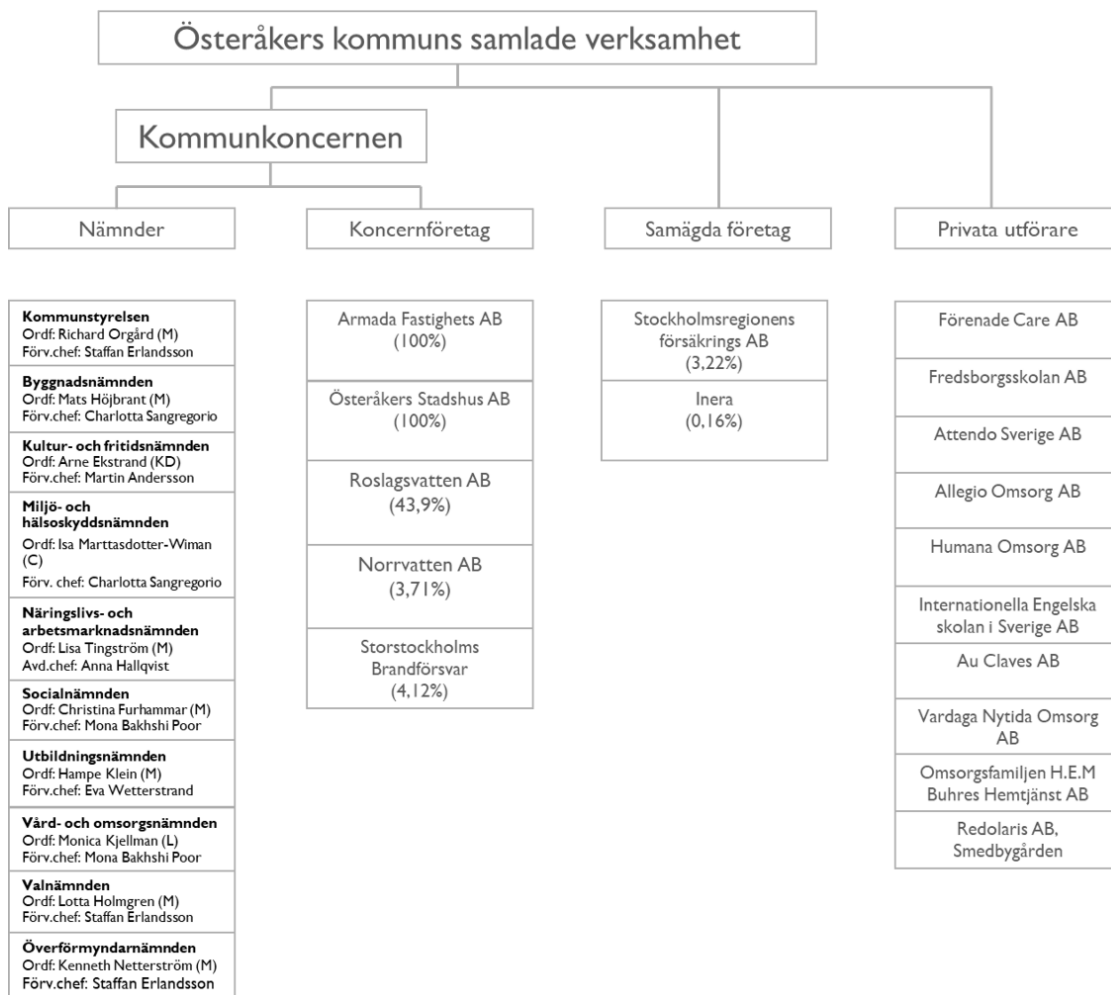
För koncernen är årets resultat 9 procent högre än föregående år, framförallt för att Armadakoncernen ökade sitt resultat till 29,5 mnkr, vilket är en ökning med 88 procent jämfört med 2024. Hyresintäkter för Armada Bostäder AB och Österåkers Stadsnät AB blev högre än budgeterat och driftskostnaderna blev lägre än budgeterat då höjd hade tagits för en fast kostnad i driftsavtalet som uteblev. Den snöfattiga vintern bidrog till lägre snöröjningskostnader och fastighetsskatten justerades för 2019–2024, vilket påverkade resultatet positivt. En periodiseringsavvikelse av vattenkostnader från föregående år bidrog också till lägre kostnader. Räntekostnaderna steg med 4,7 mnkr jämfört med föregående år men blev trots det lägre än budget. Under året har 70,6 mnkr amorterats på lånen och portföljräntan var per den sista december på 2,88 procent.

Roslagsvattens resultat var minus 13,1 mnkr, (Österåkers kommuns del är -5,7 mnkr), vilket till största delen beror på räntekostnader som översteg budget med 12,9 mnkr. Intäkterna ökade jämfört med föregående år, främst till följd av höjda VA-brukningsavgifter från april 2025. Lönekostnaderna ökade med 9 procent, liksom kostnaderna för inköp av vatten och övriga externa kostnader. Under året upptogs nya lån om 352 mnkr, vilket ger totalt 2 404 mnkr i lån, med hög räntekänslighet. Trots ökad skuldsättning sjönk räntekostnaderna. Taxor för VA och avfall höjdes i samtliga kommuner i varierande grad.

Årets resultat efter finansiella poster uppgick till 8,7 mnkr (Österåker kommuns del 0,3 mnkr) för Norrvatten vilket var högre än budgeterat resultat. Huvudsakligen är det lägre kostnader för elenergi, lägre externa kostnader samt lägre personalkostnader som bidrar till överskottet. Förbundet har under året haft en målsättning med den ekonomiska styrningen att skapa ett överskott minst motsvarande underskottet för 2024, i syfte att inte behöva höja vattenavgiften för att kompensera för detta.

1.2 Den kommunala koncernen

Organisationsschema Österåkers kommuns samlade verksamhet 2025

De privata utförarna utgör de tio största under året sett till inköpsvolym.

1.2.1 Koncernföretag

Kommunens bolag ska vara till nytta för kommunens invånare. De ska också bidra till utveckling av kommunen och hjälpa till att förverkliga kommunala mål och vision. Bolagen ska ha en balanserad ekonomisk utveckling, både på kort och på lång sikt.

Armada Fastighets AB

Armada Fastighets AB är Österåkers kommuns fastighetskoncern, som ägs till 100 procent av kommunen. Koncernen verkar för att långsiktigt äga, förvalta och förädla fastigheter för såväl bostäder som verksamhetslokaler. Koncernen innehåller flera dotterbolag:

- Armada Bostäder AB, hyr ut och förvaltar bostäder
- Armada Kommunfastigheter AB, äger och förvaltar de fastigheter där kommunens verksamheter finns
- AB Åkers Kanal, äger fastigheter som ska utvecklas, samt brandstationsfastigheter
- Österåkers Stadsnät AB, förvaltar, äger och ansluter nybyggnationer till fibernät i Åkersberga med omnejd.
- Fastighets Holding i Österåker AB

Under året köpte Armada Fastighets AB, Fastighets Holding i Österåker AB. Kommunen har sedan sålt följande bolag till Fastighets Holding i Österåker AB:

- Långängens Förvaltnings AB, äger och förvaltar en av centrumfastigheterna
- ÖGAB Fastighet 6 AB, äger fastigheten Hagby 1:5 som ingår i ett pågående exploateringsprojekt.
- Österåkers Återvinningscentral AB, äger fastigheten där kommunens återvinningscentral är belägen.
- Åkersberga Säby 2:39 AB
- Österåkers Fastighetsbolag Sägvägen AB

Roslagsvatten AB

Roslagsvattens uppdrag är att bygga ut och underhålla ledningsnäten, rena det använda avloppsvattnet samt skapa en hållbar och sund samhällsutveckling. Österåkers kommun ägarandel är 43,9 procent. För några av ägarkommunerna tar företaget även hand om avfall, driver återvinningscentraler, sköter fakturering och kundtjänst. Övriga delägare är Vaxholms stad, Vallentuna kommun, Knivsta kommun, Ekerö kommun, Täby kommun samt Danderyds kommun.

Inom koncernen Roslagsvatten AB finns fem dotterbolag: Österåkersvatten AB, Vaxholmsvatten AB, Vallentunavatten AB, Knivstavatten AB, Ekerövatten AB. Dotterbolagen ägs till 99,0–99,9 procent av Roslagsvatten AB och resterande 0,1–1,0 procent av respektive kommun. Österåkers kommun äger en procent av Österåkersvatten AB. Österåkersvatten är huvudman för vatten och avlopp i Österåkers kommun och har också ansvar för att hämta sopor och hantera avfall i kommunen.

Österåkersvatten AB och Vaxholmsvatten AB äger gemensamt 81,5 procent respektive 18,5 procent av dotterbolaget Övar AB som ska äga och driva det gemensamma avloppsreningsverket i Margretelund.

Norrvatten

Norrvatten är ett kommunalförbund som producerar och distribuerar dricksvatten till 14 medlemskommuner. Norrvattens uppdrag är att förse medlemskommunerna med hälsosamt dricksvatten. I deras uppdrag ingår att anlägga, underhålla och driva vattenverk, vattentorn, pumpstationer och ledningar. Omkring 700 000 människor, flera stora sjukhus samt Arlanda flygplats är beroende av att Norrvatten garanterar hälsosamt dricksvatten och därmed möjliggör regionens utveckling. Österåkers kommuns ägarandel 2025 uppgår till 3,71 procent.

Österåkers Stadshus AB

Uppdraget för Österåkers Stadshus AB är att stärka och effektivisera styrningen av kommunens bolag och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag. Österåkers Stadshus AB ägs till 100 procent av Österåkers kommun.

Storstockholms Brandförsvär (SSBF)

SSBF är ett kommunalförbund där elva kommuner samarbetar, Österåker kommuns del uppgår 2025 till 4,12 procent. SSBF ska enligt förbundsordningen fullgöra de uppgifter för medlemskommunerna som är obligatoriskt för en kommun att utföra enligt Lagen om skydd mot olyckor (LSO). Därutöver även enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt lag (1999:381) om åtgärder för att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor. SSBF har flera viktiga roller i medlemskommunerna: att stötta invånare, företag och andra myndigheter att själva förebygga och kunna agera vid olyckor, att genom sin myndighetsroll verka förebyggande mot olyckor, samt att genomföra kommunala räddningsinsatser.

1.2.2 Övriga intresseföretag**Stockholmsregionen Försäkrings AB (SRF)**

SRF ska med försäkringslösningar och kompetens inom skadehantering och skadeförebyggande arbete bidra till att minska skaderisker och skadekostnader för kommuner i Stockholmsregionen. SRF ägs av 25 kommuner i Stockholms län och delägarnas andelstal står i relation till kommunernas storlek mätt i antal invånare. Österåkers andel för 2025 uppgår till 3,22 procent.

Inera AB

Inera är ett digitaliseringsbolag som bidrar till att utveckla välfärden genom att utveckla digital infrastruktur för en sammanhållen välfärd. De arbetar på uppdrag av kommuner och regioner. Till exempel utvecklar och förvaltar de digitala tjänster för invånare genom "1177" och till verksamheter inom välfärden genom till exempel "Nationell patientöversikt" och "Pascal".

I.2.3 Privata utförare

I Österåkers kommun drivs en del av verksamheten av privata utförare. Med privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet och som inte är ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Österåkers kommun upphandlar inom följande verksamhetsområden: vård och omsorg, kultur och fritid, hälso- och sjukvård, gator och parker, kommunikationer och annan infrastruktur.

För att säkerställa att fullmäktiges mål och riktlinjer följs, samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt, tillämpar kommunen ett program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare. Programmet omfattar inte fristående skolor och fristående förskolor då den verksamheten inte är upphandlad, utan är reglerad genom tillståndsgivning. Även utförare av personlig assistans enligt socialförsäkringsbalken är undantagna.

Tabell 2. Väsentliga privata utförare 2025

Verksamhet	Privat utförare
Vård och omsorg om äldre	Förenade Care AB
Grundskola, förskola	Fredsborgskolan AB
Vård och omsorg om äldre	Attendo Sverige AB
Vård och omsorg om äldre	Allegio Omsorg AB
Vård och omsorg om äldre	Humana Omsorg AB
Grundskola	Internationella Engelska Skolan i Sverige AB Österåker
Gymnasium	Au Claves AB
Vård och omsorg om äldre	Vardaga Nytida Omsorg AB
Vård och omsorg om äldre	Omsorgsfamiljen H.E.M Buhres Hemtjänst AB
Vård och omsorg om äldre	Redolaris AB, Smedbygården

Tabellen visar, i fallande ordning, de tio största privata utförarna under året sett till inköpsvolymen, de står för 47 procent av totala inköp från privata utförare under året.

1.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

1.3.1 Konjunktur och arbetsmarknad

Konjunkturläget

När budgeten för 2025 togs fram utgick kommunen från en mild lågkonjunktur i svensk ekonomi, med svag tillväxt efter flera år av hög inflation och snabba räntehöjningar. Prognoser från bland annat SKR, Konjunkturinstitutet och Riksbanken pekade då på att BNP-tillväxten skulle ta fart under 2025–2026 i takt med fallande inflation, successivt lägre räntor och en återhämtning i hushållens konsumtion.

Enligt Konjunkturinstitutet växte svensk BNP (kalenderkorrigerat) med omkring 1,8 procent 2025 och väntas öka med 2,7 procent 2026, drivet både av stark export och stigande inhemsk efterfrågan. Tillväxten i Sverige har under andra halvåret 2025 varit högre än i tidigare prognoser.

Styrräntan har sjunkit under 2025 för att stabilisera sig på 1,75 procent. Den förväntas enligt Riksbanken ligga kvar där under 2026.

Konjunkturen har påverkat Österåkers kommun och dess bolag genom att kostnadstrycket minskat något på verksamheterna i kommunen. Dock ligger byggpriser och driftskostnader som till exempel el kvar på höga nivåer, vilket påverkar koncernbolagen. Stabiliseringen av styrräntan har bidragit till en inbromsning i räntehöjningar, vilket fått till följd att de lån som omsattes i koncernbolagen inte fått så hög ränta som beräknat.

Arbetslöshet

Inför 2025 bedömdes arbetsmarknaden vara svag, med en relativt hög arbetslöshet men med utsikter till gradvis förbättring i takt med att konjunkturen stärks och räntenivåerna normaliseras. I budgetunderlaget noterades särskilt risken för en trög återhämtning i sysselsättningen efter den tidigare inflations- och räntechocken.

Under 2025 har utvecklingen bekräftat bilden av en långsammare återhämtning av arbetsmarknaden. Riksbanken beskriver arbetsmarknadsläget som fortsatt svagt, men med allt tydligare tecken på förbättring då sysselsättningen ökade under fjärde kvartalet, samtidigt som företagens anställningsplaner steg och antalet nyanmällda lediga platser ökade. Arbetslösheten ligger dock kvar på en förhöjd nivå, omkring 9 procent enligt AKU-måttet, även om ett nytt, snävare mått (BAS) visar lägre nivåer.

Andelen arbetslösa i kommunen har stigit något till 4,2 procent jämfört med 4,0 föregående år enligt uppgifter från Arbetsförmedlingen. För kommunen innebär detta en dubbel effekt. På intäktssidan stärks skatteunderlaget när sysselsättningen ökar och inkomsterna stiger, samtidigt kvarstår ett behov av arbetsmarknadsinsatser och sociala stödåtgärder för grupper som står långt från arbetsmarknaden.

Omvärld

När budgeten för 2025 fastställdes präglades omvärldsbilden av fortsatt krig i Ukraina, hög geopolitisk osäkerhet och ett skifte mot ökad säkerhets- och försvarsprioritering inom EU och Norden. Det bedömdes påverka svensk ekonomi via handel, energipriser, försvarssatsningar och ett allmänt försvagat stämningsläge bland hushåll och företag.

Under slutet av 2025 och början av 2026 har den geopolitiska osäkerheten snarare förstärkts än minskat. Riksbanken beskriver början av 2026 som ”dramatisk ur ett geopolitiskt perspektiv”, bland annat till följd av den amerikanska administrationens agerande i Venezuela och uttalade anspråk på Grönland, fortsatta konflikter i Ukraina och Iran, samt ökad osäkerhet kring USA:s handelspolitik. Samtidigt har Kina fortsatt sin exportorienterade strategi, vilket skapat spänningar i relationen mellan EU och Kina.

I april 2025 när den amerikanska administrationen offentliggjorde sin handelspolitik med ökade tullar fick detta stort genomslag på de finansiella marknaderna. Finansmarknaden har sedan dess återhämtat sig och visat anmärkningsvärd motståndskraft till politiska uttalanden. Världshandeln har fortsatt att öka, om än med viss omstyrning bort från USA, och riskaptiten på finansmarknaderna har över lag varit god. Samtidigt har riskbilden breddats: högt värderade teknik- och AI-bolag, höga offentliga skulder i flera större ekonomier och osäkerhet kring centrala institutioner, inte minst den amerikanska centralbankens oberoende.

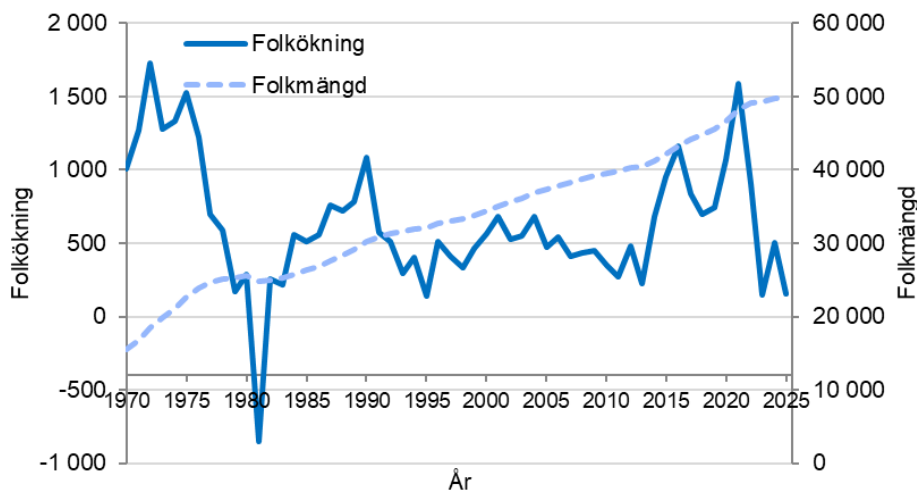
För Österåkers kommun har framför allt osäkerheten i finansmarknaden haft en påverkan på placeringar i portföljer, för mer information se avsnitt 1.3.5.

1.3.2 Befolkningsutveckling

Österåkers kommun tar årligen fram en befolkningsprognos för underlag i verksamhetsplanering och budgetarbete. I befolkningsprognosen antogs befolkningen uppgå till 50 051 personer sista december 2025, vilket skulle innebära en ökning om 264 personer under året. Det faktiska utfallet blev en befolkning om 49 943 personer och en ökning om 156 personer, vilket motsvarar en ökning om 0,3 procent. Befolkningsökning för 2025 var svag i Österåker och sammanfaller också med att få bostäder stått färdiga för inflyttning under året.

Sveriges befolkning ökade med 0,2 procent under 2025, vilket är den lägsta folkökningen som uppmätts under 2000-talet, både procentuellt och i absoluta tal. I länet ökade befolkningen något mer (0,5 procent).

Diagram 1: Befolkningsökning och befolkningsmängd 1970–2025

Barnafödandet är fortsatt lågt i Sverige, det har inte fötts så få barn sedan 2002. I Österåker har det fötts 414 barn under 2025, vilket är i nivå med året innan.

Österåkers befolkningstillväxt beror till största del på inflyttning. En typisk person som flyttar in i kommunen är i trettioårsåldern, samt barn i förskoleåldern. En typisk person som lämnar kommunen är en ung vuxen i åldern 19–25 år.

Tabell 3. Utfall och förändring per åldersgrupp

	Ålder	Utfall				Befolkningsförändringar			
		2022	2023	2024	2025	Antal	Procent	Prognos	Diff mot prognos
Nyfödda	0 år	480	465	442	443	1	0,2%	435	8
Förskolebarn	1–5 år	3 111	3 048	3 000	2 904	-96	-3,2%	2961	-57
Skolbarn	6–15 år	6 587	6 548	6 621	6 611	-10	-0,2%	6661	-50
Gymnasium	16–19 år	2 741	2 732	2 709	2 662	-47	-1,7%	2652	10
Förvärvsarbete	20–64 år	27 235	27 364	27 733	27 830	97	0,3%	27 853	-23
Äldre:	65–79 år	6 655	6 552	6 422	6 400	-22	-0,3%	6391	9
	80+ år	2 329	2 573	2 860	3 093	233	8,1%	3098	-5
	90+ år	336	347	365	379	14	3,8%	383	-4
Hela befolkningen		49 138	49 282	49 787	49 943	156	0,31%	50 051	-108
Förändringar mellan år, %		1,9	0,3	1,0	0,3				
Förändringar mellan år, antal		904	144	606	156				

Vid en jämförelse mellan utfallet och prognosen för året är det tydligt att skillnaderna är störst inom gruppen barn och unga. Grupperna förskolebarn och gymnasieungdomar minskade mest sett till antalet. Inför 2025 beräknades visserligen att antalet barn i förskoleåldern skulle minska, men minskningen blev något större än vad prognosen visade. Barn i grundskoleåldern antogs skulle öka med omkring 40 barn år 2025, men den ökningen uteblev.

Åldersgruppen 20–64 år, det vill säga den del av befolkningen som i huvudsak är förvärvsarbetande, ökade med omkring 100 personer. Det motsvarar en ökning på 0,3 procent och ligger i linje med årets prognos.

Den största procentuella ökningen återfinns bland de äldre åldersgrupperna. Antalet personer 80 år eller äldre ökade med närmare 230 personer. Utvecklingen innebär att andelen äldre i befolkningen fortsätter att öka.

Det har fötts 414 barn, vilket är fler än prognos och det har avlidit knappt 330 personer, vilket är ett 30-tal färre än prognos. Tillsammans ger födda och avlidna ett födelsenetto på knappt 90, vilket är något starkare än prognos.

Omkring 2 940 personer har flyttat till Österåker varav en majoritet kommer från Stockholms län. 2 870 personer har flyttat ut, vilket ger ett positivt flyttnetto på knappt 70 personer.

Befolkningsutvecklingen har varierat under årets månader och befolkningen har legat omkring 50 000 under tidig sommar och i oktober, men minskade under november. Vid årets slut var befolkningen 108 lägre än prognos.

Tabell 4. Befolkningsprognos och utfall

	Befolknings prognos	Utfall 2025	Avvikelse mellan prognos och utfall
Födda	403	414	11
Avlidna	361	328	-33
Födelseöverskott	42	86	44
Inflyttning	3 169	2 942	-227
Utflyttning	2 947	2 873	-74
Flyttningsöverskott	221	69	-152
Justeringspost*	0	2	2
Netto	264	156	-108

*Justeringsposten är den del av folkökningen som inte kan förklaras av födelseöverskott och invandringsöverskott under perioden. Där ingår födselar, dödsfall, invandringar och utvandringar som rapporterats under perioden, men som inträffat före periodens början.

1.3.3 Bostadsbyggande

Antalet färdigställda bostäder är i linje med bostadsprognosen. Totalt har 63 bostäder färdigställts under året enligt intern statistik, vilket inkluderar slutbesked och interimistiska slutbesked. Nybyggnationsprognosen innehöll 66 bostäder. Under året har antalet startbesked för att påbörja nybyggnationer varit förhållandevis få och antalet färdigställda bostäder kan förväntas vara lågt det kommande året. Österåkers kommuninvånare i siffror

Om kommunen

Nyckeltal	Utfall 2025	Utfall 2024	Utfall 2023
Medelålder, år	42	41	41
Invånare totalt, antal	49 943	49 787	49 282
Invånare 0–19 år, andel (%)	25	26	26
Invånare 20–64 år, andel (%)	56	56	56
Invånare 65–79 år, andel (%)	13	13	13
Invånare 80+, andel (%)	6	6	5
Medellivslängd kvinnor, år*		85	85
Medellivslängd män, år*		83	82
Mediannettoppkomst, kr/inv. 20+*		371 700	353 300
Skattesats till kommun, (%)	16,60	16,60	16,90
Skattesats till region, (%)	12,38	12,38	12,08
Skattesats, totalt, (%)	28,98	28,98	28,98
Utrikes födda vuxna invånare, andel (%)	24	24	23
Utrikes födda, andel (%)	18	18	18

*Statistik för 2025 har ej sammanställts vid tiden för sammanställandet av denna årsredovisning.

1.3.4 Finansiella risker

Pensioner

Den höga inflationen påverkade kommunens pensionskostnader under 2023 och 2024. I takt med att inflationen har avtagit, har pensionsskulden under 2025 växt långsammare och värdesäkringen av gamla och nya pensionsrätter blivit mindre kostsamma för kommunen. Inkomstbasbeloppet steg ovanligt mycket under 2025, vilket innebär att färre anställda hamnade över gränsen för ett högre pensionsintjänande och att kommunens kostnader minskade. Ansvarsförbindelsen i kommunen redovisas utanför balansräkningen och kostnaden tas när utbetalning görs till pensionären. Ansvarsförbindelsen minskade 2025 och beror på att utbetalningar till befintliga pensionärer skett i kombination med att inget nytt intjänande skett.

För att lindra den ekonomiska belastningen under de år då pensionsutbetalningarna ökar kraftigt från ansvarsförbindelsen har kommunen reserverat medel motsvarande hela pensionsskulden under eget kapital i balansräkningen. Kommunen har även, enligt policyn för förvaltning av pensionsmedel, sedan tidigare placerat 130 mnkr. Totalt har tillgångarna i pensionsportföljen ett marknadsvärde vid utgången av 2025 om cirka 225 mnkr.

I Armadakoncernen finns avsättning för pensioner, där den totala avsättningen tryggs av "Tryggandelagen". I Roslagsvattenkoncernen betalas månatligen pensionsutfästelse för samtliga i personalen till fristående försäkringsbolag. Norrvatten har personalens tjänstepensioner hos KPA Tjänstepensionsförsäkring AB. Den del som är tryggad i pensionsförsäkring avser förmånsbestämda pensionsförmåner intjänade efter 1998-01-01.

Tabell 6. Pensionsförpliktelser inklusive löneskatt

Kommunen (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Avsättning	347	333	408	535	553
Ansvarsförbindelse	628	604	611	623	597
Totala pensionsförpliktelser	975	937	1 019	1 158	1 150
<i>varav finansierat med återlånade medel</i>	767	749	816	929	925
Koncernen (mnkr)					
Avsättning	348	334	409	537	555
Ansvarsförbindelse	628	604	611	625	597
Totala pensionsförpliktelser	976	938	1 020	1 161	1 152
<i>varav finansierat med återlånade medel</i>	767	749	816	929	925

Ansvarsförbindelser utöver pensioner

Kommunen har inga lån, däremot finns det lån i kommunkoncernen. Kommunens borgensåtagande för dessa lån uppgick vid årsskiftet till 3 823 mnkr. Under året har kommunen minskat åtagandet med 55 mnkr för Armadakoncernen, samt utökat åtagande för sin del inom Roslagsvattens koncern med 195 mnkr, främst kopplat till reningsverket i Margretelund. Se not 25 Borgensförbindelser.

Kommunalförbundet Norrvatten har tillsammans med de 14 medlemskommunerna beslutat om etappvis utbyggnad av ett nytt kompletterande vattenverk under den kommande tioårsperioden vilket lett till utökat behov av upplåning. Förbundet har sett över finansieringsformer kopplat till utbyggnaden och funnit det ekonomiskt fördelaktigt att förbundets investeringar finansieras via ägarlån, det vill säga lån direkt från medlemskommunerna utifrån ägarandel. Österåkers andel uppgår till 3,71 procent. Under 2025 ansökte förbundet om ett andra upptagande av lån på totalt 300 mnkr varav Österåkers kommuns del uppgick till 11,1 mnkr. Totalt har kommunen lånat ut 12,9 mnkr till Norrvatten. Läs mer under rubrik 1.4.2 Större investeringsprojekt.

Placerade medel i portföljer

Kommunen har placerat medel i två portföljer, pensions- respektive överlikviditetsportföljen. Det totala marknadsvärdet vid utgången av december månad uppgick till cirka 746 mnkr. Kommunen har anlitat Söderberg & Partners som investeringsrådgivare gällande portföljerna.

Det övergripande målet i Kommunfullmäktiges policy för pensionsförvaltningen är att tillgångarna, på lång sikt skall täcka kommunens pensionsåtagande. Avkastningsmålet för pensionsmedlen är en nominell avkastning om 5 procent per år givet en årlig inflation på 2 procent. Medelavkastning för åren 2018–2025 blev 5,4 procent. Avkastningsmålet för överlikviditetsförvaltningen är att erhålla en långsiktig nominell avkastning om 4 procent per år, givet en inflation på 2 procent per år. Medel för åren 2018–2025 blev 3,5 procent.

Enligt kommunens policy för placeringar ska fördelningen av tillgångsslagen vara:

- Nominella räntor max 100 procent
- Aktier 65 procent (55 procent för överlikviden), varav svenska aktier 40 procent och utländska 60 procent
- Likvida medel 15 procent.

Fördelningen av tillgångsslagen var per 2025-12-31 följande:

Tabell 6a Placeringar

Placeringar i %	Pensionport-följ	Överlikvid
Nominella räntor	54,6	65,8
Aktier	45,4	34,2
- varav svenska aktier	31,0	31,0
- varav utländska aktier	69,0	69,0
Likvida medel	0	0
Summa	100	100

I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen riskfyllda tillgångar i kapitalförvaltningen styras dynamiskt med målsättningen att pensionsportföljen som mest kan falla 15 procent och överlikviditetsportföljen 10 procent från den högsta nivån som uppnåtts de senaste 24 månaderna. Det vill säga ett säkerhetsgolv på 85 procent respektive 90 procent av portföljernas högsta värde. Detta säkerställs genom att portföljerna marknadsvärderas löpande och risken för att gå under säkerhetsgolven beräknas löpande utifrån portföljens aktuella marknadsvärde, marginal till säkerhetsgolven, samt aktuell marknadsrisk. Uppföljning görs varje månad genom skriftliga rapporter från Söderberg & Partners till kommunen.

Kommunen har dessutom placerat medel i en kortsiktig likviditetsportfölj. Det är framför allt en räntebärande placering, som ger kommunen avkastning och samtidigt är möjlig att använda för att, vid behov, förstärka likviditeten. De placerade medlen klassificeras som omsättningstillgångar och är kontinuerligt föremål för köp och försäljning. Se not 18.

Avsättning medfinansiering av Roslagsbanan

Kommunen har avsatta medel för medfinansiering av Roslagsbanans utbyggnad inom ramen för Sverigeförhandlingen. I avtalet anges att beloppen är angivna i prisnivå för januari 2016. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI från januari 2016 tills dess att betalning erläggs enligt en överenskommen betalningsplan. I enlighet med rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) har kommunen gjort en nuvärdesberäkning av avsättningen. Avsättningen baseras på diskonteringsränta från Kommuninvest samt på SKR:s antagande om ett årsgenomsnitt för KPI för åren 2026–2029 och därefter 2 procent årligen fram till 2040. Dessa antaganden är osäkra och påverkar avsättningens storlek vid årlig omräkning. Läs mer om avsättningens utveckling under 2025 i avsnitt 1.6.2. God ekonomisk hushållning och not 21.

Tabell 7. Ränterisker

Kommunen (%)	2021	2022	2023	2024	2025
Lån med rörlig ränta	-	-	-	-	-
Lån med bunden ränta	-	-	-	-	-
Koncernen					
Lån med rörlig ränta	678	854	854	678	669
Lån med bunden ränta	2 943	2 704	2 372	2 943	3 140

Koncernbolagen är framför allt utsatta för följande finansiella risker: ränterisk, finansieringsrisk och likviditetsrisk. Hanteringen av dessa regleras i bolagens ägardirektiv eller finanspolicys. Enligt Armadas finanspolicy ska ränterisken minimeras genom att låneförfall fördelas tidsmässigt samt att bolagen har tillgång till kontokrediter. Lånen är fördelade enligt policyn. Den risken som identifierats som störst framåt är en väsentligt högre räntekänslighet i framtiden på grund av den allt högre skuldsättning som planeras i koncernen, framför allt för VA-bolagen. Gamla lån som förfaller framåt i både Armada och Roslagsvatten kommer också mest troligt att omsättas med högre ränta, vilket ökar ränterisken ytterligare. Ränterisken hanteras genom att lån löper med både fast och rörlig ränta. Derivat används i Armadakoncernen för att säkra ränterisker och anpassa räntebindningstiderna i bolagens låneportföljer. Det står i linje med bolagens finanspolicys där Armadas lyder ”risker ska så långt som möjligt begränsas”.

Roslagsvattens finanspolicy begränsar skuldportföljens genomsnittliga räntebindningstid till mellan 1 och 4 år. Därtill får maximalt 50 procent av skuldportföljen ha en räntebindningstid som understiger 1 år.

Finansieringsrisken i Roslagsvattens finanspolicy hanteras genom att 50 procent av lånestocken ska förfalla inom de närmsta 12 månader. Övriga kapitalförfall ska spridas jämnt över tiden så att maximalt 30 procent av lånestocken förfaller ett enskilt år. Rapportering enligt finanspolicyerna lämnas en gång i kvartalet till styrelsen i respektive bolag. Det finns undantag i policyn som medger till exempel ÖVAR AB att tills vidare endast använda rörliga räntor med en kapitalbindningstid på 1 år. Detta påverkar fördelningen mellan rörliga och bundna lån samt kapitalförfallstiden.

Tabell 8. Likviditet ur ett riskperspektiv

Kommunen	2021	2022	2023	2024	2025
Balanslikviditet, %	296	295	360	372	341
Rörelsekapital, mnkr	857	871	1 073	1 173	1 158
Koncernen					
Balanslikviditet, %	155	76	74	86	246
Rörelsekapital, mnkr	492	-490	-618	1 256	1 182

Ett positivt rörelsekapital anger att omsättningstillgångarna överstiger kortfristiga skulder. För kommunen var rörelsekapitalet 1 158 mnkr och för koncernen 1 182 mnkr. När det gäller risk ur ett kortsiktigt perspektiv är betalberedskapen i form av likviditet en viktig komponent och kommunens likviditet är god.

Tabell 9. Känslighetsanalys

(mnkr)	Årseffekt
Skatteunderlagsförändring med 1 %	23
Förändring kommunalskatt med 1 kr	162
Nettokostnadsförändring med 1 %	29
10 heltidstjänster	7

Yttre faktorer kan påverka kommunens ekonomi olika mycket och på olika sätt. Tabellen ovan visar ett urval av händelser och vilken helårseffekt de skulle få på resultatet för kommunen. För god ekonomisk beredskap behöver kommunen ha kännedom om vilken kostnadseffekt olika händelser kan få, för att därigenom skapa förutsättningar att kunna hantera riskerna.

1.4 Händelser av väsentlig betydelse

1.4.1 Geopolitisk osäkerhet

Den geopolitiska och ekonomiska utvecklingen i USA under president Trumps andra presidentskap har fortsatt att påverka förutsättningarna även för svenska kommuner. För Österåker har detta främst märkts genom ökad osäkerhet på de finansiella marknaderna. När USA införde nya tullar under våren blev börsen mer skakig, vilket bland annat ledde till stora börsfall i april. Det påverkade avkastningen på kommunens placeringar och ställde högre krav på en aktiv och kontinuerlig riskbedömning. Den oroliga marknaden har också lett till större räntesvängningar, vilket skapar osäkerhet kring kommunkoncernens framtida upplåningskostnader och långsiktiga investeringsförutsättningar.

USA:s förändrade handelspolitik har också påverkat världshandeln. När USA omförhandlat handelsavtal och försvagat tidigare handelsrelationer har andra stora ekonomier stärkt samarbetet sinsemellan. Det har lett till nya regionala och bilaterala avtal i bland annat Asien, Europa och Sydamerika. Den mer oförutsägbara amerikanska handelspolitiken har även påverkat svenska exportföretag, vilket i sin tur påverkar arbetsmarknaden och kommunens skatteintäkter.

Utöver de ekonomiska effekterna har förändringar i USA:s utrikes- och säkerhetspolitik, tillsammans med mer oförutsägbara beslutsprocesser, bidragit till ett mer instabilt geopolitiskt läge. Det har lett till ökat fokus på kommunens arbete med beredskap, cybersäkerhet och samhällets motståndskraft. USA:s förändrade hållning i frågor som klimatpolitik och teknologisk reglering har också haft globala effekter som påverkar kommunens arbete med omställning och digitalisering.

Sammanfattningsvis har president Trumps politik bidragit till en omvärld med snabbare förändringar, större osäkerhet och ökade geopolitiska risker. För Österåkers kommun och dess bolag innebär det att strategisk planering, finansiell uppföljning och riskhantering behöver fortsätta utvecklas för att möta en mer osäker omvärld och säkerställa långsiktig ekonomisk stabilitet och trygghet för kommunens invånare.

1.4.2 Medlemskap i Kommuninvest

Under året blev Österåkers kommun medlem i Kommuninvest. Medlemskapet innebär att kommunen samarbetar med 296 andra kommuner och regioner i Sverige och har möjliggjort för kommunens hel- och delägda bolag att få tillgång till ytterligare en finansieringskälla, utöver affärsbankerna, vilket ökat konkurrensmöjligheten och stabiliserat kommunens finansieringsrisk.

Som medlem går kommunen in i en solidarisk borgen, vilket innebär att alla medlemmar gemensamt garanterar Kommuninvests åtaganden. Det är denna garanti som bidrar till organisationens mycket höga kreditvärdighet och därmed låga upplåningskostnader.

Kommuninvest är en ekonomisk förening och insatskapitalet för medlemmarna uppgick 2025 till 1 200 kronor per invånare, vilket motsvarade

cirka 60 miljoner kronor för Österåker. Insatskapitalet används för att stärka föreningens kapitalbas och återbetalas vid ett eventuellt utträde ur föreningen. Österåkers kommun finansierade sin andel med egna medel.

I.4.3 Ingångna avtal

Tilläggsavtal till ramavtal 6 Sverigeförhandlingen

Regeringen har under 2025 tillsatt förhandlare med uppdrag att omförhandla 2013 års Stockholmsförhandling och Sverigeförhandlingens ramavtal 6 – Storstad Stockholm, samt för att klargöra förutsättningarna för genomförande och finansiering av Östlig förbindelse. Bakgrunden till att en omförhandling av ramavtal 6 – Storstad Stockholm, som Österåker är en del av, ingår i förhandlarenas uppdrag är att förväntade kostnader för Spårväg syd överstiger tidigare beräknade nivåer.

En överenskommelse har nåtts och regleras i tilläggsavtalet, tillsammans med nya bilagor till ramavtalet. Tilläggsavtalet innehåller också avsnitt som gäller samtliga objekt som omfattas av ramavtalet - en gemensam strävan att tillse att inga fördyringar tillkommer och formalisering av arbetssätt för ökad kostnadskontroll. I övrigt förändras inte tidigare överenskommelse om Roslagsbanan till City av föreliggande tilläggsavtal. Det totala finansieringsåtagandet och fördelning per part för Roslagsbanan till City, är oförändrat jämfört mot ramavtalet från år 2017.

I.4.4 Händelser som får betydande effekt efter balansdagen

Natten mellan 8 och 9 februari 2026 utbröt en brand i en av byggnaderna på fastigheten Runö 7:40 som ägs av Armada Bostäder AB, ett av bolagen i Armadakoncernen. Vinden och taket totalförstördes. En hel byggnad är utrymd och vakanser har uppstått, då hyresgästerna inte kan bo kvar i sina lägenheter. De ekonomiska effekterna av branden är i nuläget okänd.

I.4.5 Omstrukturering av kommunens koncernbolag

Österåkers kommun har under åren 2016–2024 förvärvat aktiebolag och genomfört fastighetsförvärv där kommunen velat ha rådighet över fastigheterna under framtagna planprogram för att sedan avyttra till köpare för vidare exploatering. Österåkers kommun har ägt samtliga andelar i bolagen.

Österåkers kommun beslutade att omstrukturera sitt ägande under 2025 för att uppnå en ändamålsenlig och renodlad ägarstruktur. Bolagen och fastigheterna bedömdes enligt nuvarande planer att inte börja exploateras förrän om tidigast 5–10 år, vilket gör att bolagen och byggnaderna på fastigheterna behöver förvaltas på ett ändamålsenligt sätt.

Kommunens fastighetskoncern Armada har till syfte att äga, förvalta och utveckla fastigheter samt tillhörande byggnader. Koncernen har redan en befintlig organisation, avtal och rutiner både avseende teknisk- och ekonomisk fastighetsförvaltning samt projektutveckling. Genom att överföra bolagen till Armadakoncernen bedömdes därmed synergieffekter att kunna erhållas ur ett kommunkoncernperspektiv. Fastigheterna som återfanns i de aktuella bolagen harmoniserade även bra med Armadakoncernens nuvarande fastighetsbestånd som bland annat innefattar fastigheter avsedda för exploateringsverksamhet.

Bolagen som omfattades var följande:

- Långängens Förvaltnings AB (559033–0220)
- Österåkers Återvinningscentral AB (556973–2505)
- ÖGAB Fastighet 6 AB (559036–7263)
- Österåkers Fastighetsbolag Sågvägen AB (559473–1316)
- Åkersberga Säby 2:39 AB (559113–6444)

Bolagen såldes med en bokföringsmässig förlust i kommunen enligt följande;

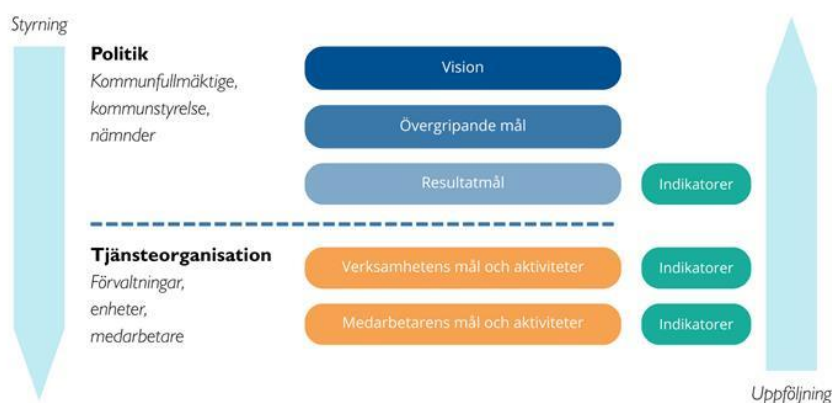
- Bokfört värde på aktierna: 190 824 416 kr
- Marknadsmässigt värde: 174 866 700 kr
- Bokföringsmässig förlust på 15 957 716 kr

I.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I.5.1 Mål- och resultatstyrning samt budgetprocess

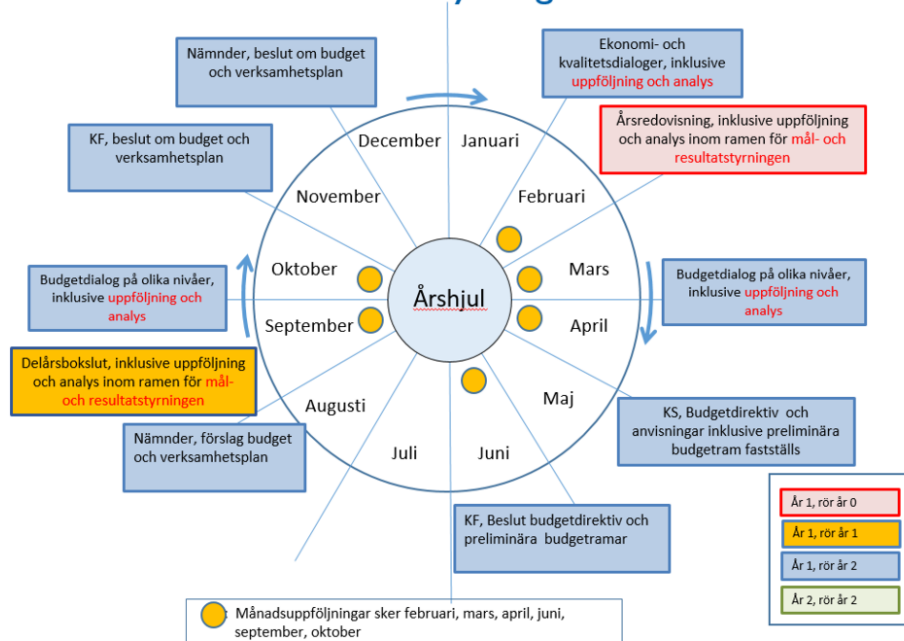
Kommunen har en modell för mål- och resultatstyrning. Målhierarkin består av vision, övergripande mål på Kommunfullmäktigenivå, resultatmål på nämndnivå, resultatmål på enhetsnivå samt individuella mål för respektive medarbetare. Modellen för mål- och resultatstyrning tydliggör nämndernas strävan att styra sin verksamhet så att kommunens övergripande mål förverkligas. Det innebär att nämnden definierar nedbrutna resultatmål och indikatorer på nämndnivå utifrån vilka aktiviteter/åtgärder som planeras i verksamhetsplanen. Det ska finnas en röd tråd mellan de övergripande målen och nämndernas resultatmål, indikatorer och mätmetoder.

Figur 2. Mål- och resultatstyrning

En övergripande uppföljning av de övergripande målen sker vid delårs- och helårsbokslut. Månadsuppföljningar görs vid sex tillfällen under året (se figur 3 nedan). Rapportering sker till Kommunfullmäktige vid tre tillfällen, det vill säga juni månads månadsuppföljning, samt delårs- och årsbokslut.

Mål- och resultatstyrning i Österåker

Figur 3. Årshjul för mål- och resultatstyrning, samt budgetprocess

1.5.2 Intern kontroll

Intern kontroll utgör en viktig del av kommunens löpande arbete för att uppnå och säkerställa både en effektiv hantering och ett säkert utförande av alla kommunens processer. Moment som skall ingå i internkontrollplanen fastställs dels på central nivå, och dessutom ska verksamhetsspecifika risker identifieras och följas upp, genom att en internkontrollplan upprättas på förvaltnings- och avdelnings- eller enhetsnivå.

En risk- och väsentlighetsanalys har genomförts av en arbetsgrupp i Kommunstyrelsens förvaltning, vilket har resulterat i tre kommungemensamma kontrollmoment som ska ingå i samtliga nämnders internkontrollplaner. De tre centrala kontrollmomenten fokuserar i hög grad på att kontrollera huruvida fastställda riktlinjer och rutiner efterföljs i organisationen.

1. Kommunens inköpsrutiner efterföljs
2. Det sker regelbunden uppföljning av upphandlade leverantörer gällande avtalsefterlevnad
3. Det finns rutiner för att säkerställa att personalen har genomgått obligatoriska utbildningar

I nämndernas verksamhetsberättelser framgår det att kontroll har utförts i den omfattning som planen föreskriver, med undantag för Byggnadsnämnden som inte har kontrollerat de centrala kontrollmomenten under 2025.

Några nämnder har uppmärksammat avvikelser under året, både gällande de centralt antagna kontrollmomenten och de kontrollmoment som antagits av nämnden. Där har förslag på åtgärder tagits fram av respektive nämnd.

Kommunrevisionen kontrollerar att kommunen och de kommunala bolagen sköts ändamålsenligt och ekonomiskt effektivt. Revisorerna kontrollerar också att de uppsatta målen nås och att det sker på det sätt som var tänkt. Under året har ett antal granskningar och förstudier genomförts eller påbörjats:

1. Granskning av samverkan kring barn och unga som riskerar att fara illa
2. Granskning av direktupphandlingar
3. Uppföljande granskning rörande inköp och upphandling
4. Uppföljande granskning rörande kommunens brottsförebyggande arbete och insatser mot välfärdsbrott.
5. Grundläggande granskning av styrelse och nämnder
6. Granskning av god ekonomisk hushållning
7. Granskning av räkenskaperna i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevision

1.5.3 Centrala styrdokument

Österåkers kommun upprättar styrdokument för att tydliggöra verksamheternas mål, inriktningar, ansvarsområden, samt den värdegrund som kommunen har inom olika områden. Styrdokument av typen plan, program och strategier är dokument som redogör för hur Österåkers kommun ska nå ett resultat under en bestämd period. En policy är ett vägledande dokument som beskriver ett förhållningssätt, en inställning eller attityd som Österåkers kommun ska ha inom ett specifikt område eller fråga.

Riktlinjer tydliggör hur åtgärder ska genomföras.

Ett urval av viktiga strategiska styrdokument för kommunkoncernen:

- Mål- och resultatstyrning för Österåkers kommun
- Strategi för verksamhetsutveckling
- Stad, skärgård, landsbygd. Översiktsplan för Österåkers kommun 2040
- Långsiktig ekonomisk planering 2024–2033
- Österåkers kommuns program för uppföljning och insyn
- Miljö- och klimatprogram för Österåkers kommun
- Österåkers kommuns planeringsstrategi
- Trygghet och hälsa genom livet - Program för social hållbarhet och folkhälsa 2030
- Riktlinjer för Österåkers bostadsförsörjning 2024–2040
- Hållbarhetspolicy för Österåkers kommun
- Strategi för krisberedskap i Österåkers kommun 2023–2026
- Policy för intern kontroll i Österåkers kommun

Viktiga styrdokument som antagits av Kommunfullmäktige under 2025:

- Verksamhetsplan 2026–2028, budget 2026
- Energiplan 2030
- Vattentjänstplan för Österåkers kommun
- Österåkers kommuns program för uppföljning och insyn
- Riktlinjer för invånarförslag
- Policy för hållbart arbetsliv i Österåkers kommun

1.5.4 Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 51 ledamöter. Det finns 10 partier representerade i Kommunfullmäktige under mandatperioden 2022–2026. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell natur eller ärenden av större vikt för kommunen gällande till exempel mål och riktlinjer för verksamheten, budget och plan, kommunalskatt och andra principiellt viktiga ekonomiska frågor. Vidare beslutar Kommunfullmäktige om nämndorganisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare, samt revisorer, folkomröstningar, årsredovisning och ansvarsfrihet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har ett övergripande ansvar för kommunens utveckling av verksamheter och ekonomi. Kommunstyrelsen leder, samordnar, stödjer och följer upp.

Nämnder

Nämnderna ansvarar för att styra, leda och samordna verksamheten inom respektive sakområde. De beslutar om resultatmål och resultatindikatorer utifrån kommunens vision och, av Kommunfullmäktige, fastställda övergripande mål, samt internbudget, verksamhetsplan och plan för intern kontroll. Nämnderna rapporterar till Kommunstyrelsen.

Österåker Stadshus AB

Österåker Stadshus AB ska följa de direktiv som utfärdas av Kommunfullmäktige i Österåkers kommun. Stadshus står under Kommunstyrelsens uppsikt och ska hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet.

Uppdraget för Österåker Stadshus AB är att stärka och effektivisera styrningen av kommunens bolag och genom ägarstyrning stödja och stärka bolagen i deras uppdrag.

Armadakoncernen

Armadakoncernen ska följa de direktiv som utfärdas av Kommunfullmäktige i Österåkers kommun. Armadakoncernen står under Kommunstyrelsens uppsikt och ska hålla kommunen väl informerad om sin verksamhet.

Styrelsen för moderbolaget Armada Fastighets AB fastställer ekonomiska mål för varje enskilt bolag, exklusive Armada Bostäder AB och Armada Kommunfastigheter AB, inom ramen för ägarens krav på koncernen. De övergripande målen, policys och riktlinjer för kommunala nämnders och förvaltningars agerande som fastställs av Kommunfullmäktige gäller även för Armadakoncernen. Där ingår bland annat fastställande av resultatmål och resultatindikatorer, samt plan för intern kontroll.

1.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

En god ekonomi är en förutsättning för att kunna förverkliga kommunens vision och för att nå de övergripande målen. Det är en viktig del i kommunkoncernens hållbara utveckling och handlar om att kommunen ska använda offentliga medel på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Det gör att dagens kommuninvånare får ut så mycket som möjligt för sina skattepengar, och att morgondagens kommuninvånare försäkras minst samma servicenivå som dagens kommuninvånare. Det innebär att kommunen bygger upp en god ekonomisk hushållning för att kunna möta oförutsedda konjunktursvängningar och demografiska förändringar. De finansiella målen och de övergripande målen under avsnitt 1.6.1 till 1.6.3 säkerställer att detta uppfylls för Österåkers kommun. Den samlade bedömningen är att kommunen uppnår god ekonomisk hushållning.

1.6.1 Finansiella mål

Följande mål är beslutade i samband med budget 2025:

Kommunens soliditet (inklusive samtliga pensionsförpliktelser och löneskatt) ska öka över tid.

Målet mäts genom att titta på utvecklingen av kommunens soliditet i ett tioårsperspektiv. Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas då soliditeten har ökat både i ett långsiktigt och kortsiktigt perspektiv. Långsiktigt, mellan åren 2016–2025 har soliditeten ökat från 21,3 procent till 31,7 procent. Kortsiktigt har soliditeten ökat från 30,0 procent 2024, till 31,7 procent 2025.

Kommunens resultat ska, som andel av skatter och bidrag, minst vara 1 procent för budgetåret och 2 procent för mandatperioden.

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas då kommunens resultat för åren 2023–2024 uppgick till 5,6 procent av skatter och bidrag, och utfallet för 2025 blev 3,1 procent. Sett över mandatperioden är prognosen 4,2 procent.

Mandatperiodens anslagsfinansierade investeringar ska vara självfinansierade.

Bedömningen är att målet kommer att uppfyllas för mandatperioden. För året nås målet, då anslagsfinansierade investeringar för perioden 2023 och 2025 uppgick till 238 mnkr. Detta ryms inom årens resultat och avskrivningar om 521 mnkr, vilket motsvarar 219 procent. Prognosen för mandatperioden är en självfinansieringsgrad av anslagsfinansierade investeringar på omkring 180 procent.

Kommunens utdebitering ska vara så låg som möjligt. Utrymme för detta skapas bland annat genom att kostnadsutveckling per invånare inte ska överskrida 3 procent i snitt under mandatperioden.

Bedömningen är att målet delvis kommer uppnås för mandatperioden. Snittet för kostnadsutvecklingen för åren 2023 och 2024 uppgick till 4,8 procent. Volymtillväxt inom äldreomsorgen och den höga inflationen i kombination med att befolkningsutvecklingen inte ökat i takt med tidigare prognoser (se kommunen långsiktiga ekonomiska planering) påverkade framför allt kostnadsutvecklingen under perioden. Utfallet för 2025 är -0,5 procent på

grund av exploateringsintäkter och lägre pensionskostnader jämfört med 2024. Prognosen för mandatperioden är 3,2 procent, att jämföra med prognosen om 3,5 procent vid årsbokslutet 2024.

1.6.2 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning i den finansiella analysen

Syftet med den finansiella analysen är att lyfta fram och identifiera kommunens och koncernens ekonomiska förutsättningar. Följande tabeller identifierar eventuella finansiella problem för att klargöra den ekonomiska hushållningen. Tabell 11 till 14 visar balansen mellan intäkter och kostnader, samt kapaciteten att på lång sikt hantera finansiella svårigheter. Tabell 17 visar nämndernas prognossäkerhet.

Tabell 10. Kommunens budgetavvikelser fördelat på nämnder

	2021	2022	2023	2024	2025
Produktionsutskottet (egen regi)	-20,6	-10,7	-	-	-
Kommunfullmäktige	1,4	0,9	-	0,5	0,1
Val- och demokratinämnden	-	0,8	-	0,4	0,3
Överförmyndarnämnden	-	-	-0,9	0,1	0,3
Kommunstyrelsen	11,4	1,1	0,1	1,6	4,4
Kultur- och fritidsnämnden	-	0,1	-0,3	-0,2	-1,0
Utbildningsnämnden	-	-	-2,3	-7,4	-7,0
Förskole- och grundskolenämnden	14,8	1,4	-	-	-
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	-6,2	8,2	-	-	-
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	-	-	2	1,9	-1,3
Vård- och omsorgsnämnden	45,6	31,7	-0,3	-19,8	17,5
Socialnämnden	-15,5	1,8	8,7	-1,4	8,9
Byggnadsnämnden	4,2	0	-1,8	-1,5	-0,6
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1,1	0,4	0,7	0	0,2
Tekniska nämnden	-6,1	-0,9	-	-	-
Nämndernas budgetavvikelse	30,1	34,8	5,9	-25,8	21,8
Centrala poster	9,4	-53,8	-7,4	-49,8	38,1
Skatteintäkter och utjämningsystem	147,4	163	123,4	33,6	14,1
Finansiella intäkter	67,9	54,6	78,1	116,9	97,3
Finansiella kostnader	-7,6	-186,2	-7,8	-17,9	-129,3
Kommunens totala budgetavvikelse	247,2	12,4	192,2	57,0	42,0

En grundläggande förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder bedriver verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten. Avvikelse som uppstår under innevarande budgetår ska så långt det är möjligt hanteras av nämnderna inom tilldelad budgetram.

Nämnderna som redovisar underskott ges i uppdrag att analysera resultatet, samt utarbeta åtgärdsplaner i samband med månadsuppföljningarna. I de fall avvikelser inte går att hantera inom tilldelad budgetram, exempelvis kopplat till större förändringar i volymer, ska dessa i stället hanteras i kommande års budget, där nämnderna kompenseras för volymförändringar.

Årets resultat för nämnderna innebär en avvikelse mot budget om +21,8 mnkr. Den största avvikelsen återfinns inom Vård- och omsorgsnämnden och beror främst på lägre volymer inom äldreomsorgen under perioden än budgeterat. Avvikelsen inom Socialnämnden beror på att nämnden mottar en volymmässigt större schablonersättning från Migrationsverket för de flyktingar från Ukraina som folkbokfört sig i kommunen än budgeterat. Avvikelsen för Utbildningsnämnden kopplas till att grundskolan under året påverkats av lägre volymer vilket gett utmaningar i drift av mindre skolor i glesbygd och skärgård.

Från den 1 januari 2024 ska godkända producentansvarsorganisationer ersätta kommuner för deras insamling av förpackningsavfall från hushåll och samlokaliserade verksamheter som valt kommunal insamling. Roslagsvatten ansvarar för insamlingen med vidarefaktureringskostnaderna till kommunen och ersättningen betalas ut av Kammarkollegiet. Idag täcker inte ersättningen den merkostnad kommunen har kopplat till ansvaret och kommunen redovisar för 2025 ett underskott om 1,8 mnkr.

Utfallet för centrala poster har en avvikelse om +40,9 mnkr och härleds främst till kommunens intäkter för exploatering. Strax före sommaren skedde tilldelning av exploateringsområdet Hagby Äng och kulle, etapp 1. Avtalet möjliggjorde för kommunen att fakturera exploatören för upparbetade kostnader samt en del av totalentreprenaden. Exploateringsintäkter uppgår till 33,5 mnkr. Intäkterna består både av ersättning för tidigare års upparbetade kostnader och av förskottsfakturering för del av totalentreprenaden enligt avtal.

Avvikelser mot budget för både finansiella intäkter och kostnader kan främst härledas till både realiserade och orealiserade vinster och förluster i kommunens värdepappersportföljer med placerade medel. Se not 18.

Kommunen har under åren 2016–2024 förvärvat aktiebolag och genomfört fastighetsförvärv där kommunen velat ha rådighet över fastigheterna under framtagandet av planprogram för att senare avyttra för vidare exploatering. Under hösten har kommunen omstrukturerat sitt ägande för att uppnå en renodlad ägarstruktur, genom en överföring av bolagen till Armadakoncernen. Vid överföringen såldes bolagen till nuvarande marknadsvärde, vilket resulterade i en bokföringsmässig förlust för Österåkers kommun om 16 mnkr.

Inom projektet Roslagsbanan till city slöts under hösten ett tilläggsavtal till ramavtal 6, vilket bland annat innehöll en reviderad tidplan och finansieringsplan (KS 2025/0232). Regionen och berörda kommuner inom projektet Roslagsbanan till City har sedan 2020 förskottat respektive medfinansiering av projektet. Den reviderade tidplanen respektive finansieringsplanen avspeglar detta i tid, samt utifrån årligt framtida bedömt finansieringsbehov och innebar en förlängning av betalplanen från 2035 till 2040. Det totala finansieringsåtagandet och fördelning per part för Roslagsbanan till City är oförändrat jämfört mot ramavtalet från 2017. Förlängningen av betalplanen påverkar nuvärdesberäkningen av avsättningen med 21,8 mnkr. Se not 21.

Armadakoncernen

Hyresintäkterna för Armada Bostäder AB blev högre än budgeterat, kommunen betalade resterande hyresperiod för bostadsmodulerna på Näsängen i december. Svartfiberhyror blev högre än budget på Österåkers Stadsnät AB. De förvärvade exploateringsbolagen stod för 2,5 mnkr i ökade intäkter.

Driftkostnaderna är betydligt lägre än budgeterat då höjd togs i budget för det nya driftavtalet som hade fast månatlig kostnad utöver de rörliga. Kostnader för vatten blev betydligt lägre och beror på periodiseringsavvikelse från föregående år som är till gagn för inestående år. En snöfattig vinter och vår gav lägre markkostnader. Fastighetsskatten blev 2,4 mnkr lägre än budget och beror på en retroaktiv justering för åren 2019–2024. När driftkostnaderna varit lägre än beräknat har underhållet kunnat ökas och ligger ca 1,3 mnkr över budget. I avskrivningarna återfinns nedskrivningen av bostadsmodulerna på Näsängen, 3,5 mnkr som belastar årets resultat.

Räntekostnaderna blev 4,7 mnkr högre än föregående år men inte så höga som befarat när budgeten lades, utan blev 5,6 mnkr lägre. Under året har 70,6 mnkr amorterats på lånen. Portföljräntan var per den 31/12 på 2,88 %. Den förväntas dock öka under 2026 då flera lån kommer läggas om.

Roslagsvatten

Koncernens intäkter för verksamhetsåret överstiger föregående års intäkter drivet av högre bruksavgifter. Bruksavgifternas ökning är främst ett resultat av den höjning av brukningstaxan som trädde i kraft i april 2025. Justeringen av brukningstaxan är ett resultat av den kostnadsökning som den beslutade investeringstakten driver.

Den ökande investeringstakten leder till ökande kostnader för avskrivningar och övriga investeringskostnader så som räntor och skatt på ej avdragsgilla räntor då investeringarnas storlek leder till ökad skuldsättning.

Under året har lån på 352 mnkr tagits upp som avser nybyggnation och reinvesteringar. Totalt är lånebeloppet 2 404 mnkr. Räntekänsligheten är betydande och innebär att en ökning av räntekostnaderna med en procentenhet på samtliga lån i koncernen skulle öka räntekostnaderna med cirka 24 mnkr. Det motsvarar ca. 5 % av bruksavgifterna och ca. 14 % av personalkostnaderna. Trots utökning av lån så har räntekostnaderna sjunkit med 4,3 mnkr då räntenivåer har sjunkit jämfört föregående år. Från en årskostnad på 67,1 mnkr till 62,8 mnkr.

En finanspolicy finns som gäller för alla bolag. Två av bolagen ÖVAR och Österåkersvatten fortsätter med enbart rörliga räntor tills vidare och tar nya beslut om räntor på styrelsemötena.

De övriga fyra dotterbolagen har sina lån enligt finanspolicyn med visa undantag det innebär en viss andel bundna räntor. De positiva resultaten har påverkat likviditeten positivt och checkkrediten har inte nyttjats under året.

Samtliga VA-investeringar har klassats som gröna hos Nordea. Kommuninvest har godkänt de bolag vars kommuner är medlemmar i Kommuninvest att få låna till förmånlig ränta. Samtliga lån handlas upp och inkluderar nu även Kommuninvest. Samtliga lån i dotterbolagen samt checkkrediten har kommunal borgen.

Norrvatten

Resultatet efter finansiella poster uppgick till 8,7 mnkr vilket är högre än budgeterat resultat. Överskottet möjliggör återställning av föregående års underskott. Huvudsakligen är det lägre kostnader för elenergi, lägre externa kostnader samt lägre personalkostnader som bidrar till överskottet.

Intäkterna uppgick till 320,2 mnkr, vilket är något under budget, bland annat till följd av lägre intäkter från elförsäljningen på vindkraft.

Kostnaderna för inköp av material och varor uppgick till 47,7 mnkr vilket är 4,6 mnkr lägre än budget och beror till största del på lägre elkostnader. Både lägre elpris och elskatt samt även lägre elförbrukning medverkade till det lägre utfallet.

Övriga verksamhetskostnader uppgår till 45,9 mnkr vilket är 5,8 mnkr lägre än budget. Den största orsaken till avvikelsen är lägre kostnader för inköp av förbrukningsinventarier till verksamheten samt lägre kostnader för forskning och telekommunikation. Forskning har kunnat bedrivas med extern finansiering till större del än planerat och gällande telefoni så är det resultatet av ett nytt avtal med lägre kostnader som får full effekt.

Personalkostnader som inte aktiverats i balansräkningen uppgick till 83,1 mnkr vilket är 2,7 mnkr lägre än budget. Summan av löner, sociala avgifter, pensionskostnader och aktiverat arbete har en mindre differens om -0,5 mnkr. Den största delen av avvikelsen mot budget orsakas av lägre kostnader för kompetensutveckling och konferenser än budgeterat.

Årets investeringar uppgick till 308,9 mnkr, en nivå lägre än budgeterat till följd av tidsförskjutningar och omtag i större projekt, framför allt Norrvattens framtida vattenproduktion (NFVP). Då verksamheten inte är självfinansierande har låneskulden fortsatt att öka och uppgår vid årets slut till 2 146 mnkr. Den ökade skuldsättningen och högre räntekänslighet påverkar resultatet genom ökade finansiella kostnader, men ligger i linje med den långsiktiga strategin för att säkerställa framtida kapacitet och vattenkvalitet. Samtidigt har investeringsnivån anpassats för att hålla låneramen under kontroll inför kommande stora satsningar.

Tabell 11. Olika kostnaders andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (nettokostnadsandel)

	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetens nettokostnadsandel	90,3 %	89,2 %	93,0 %	98,4 %	94,9 %
varav Avskrivning (andel)	1,6 %	3,5 %	2,9 %	3,1 %	2,5 %
Finansnetto (andel)	-2,3 %	5,1 %	-1,1 %	-1,1 %	2,0 %
	89,6 %	97,9 %	91,9 %	96,6 %	96,9 %

Av tabell 11 framgår att verksamheten inklusive avskrivningar och finansnetto tog 96,9 procent i anspråk av skatteintäkter och generella statsbidrag under 2025. Avskrivningarnas andel var 2,5 procent. Den totala nettokostnadsandelen om 96,9 procent innebär att resultatet är positivt och uppgår till 3,1 procent av skatteintäkterna.

Tabell 12. Investeringsvolym och självfinansieringsgrad

Kommunen (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Nettoinvesteringar	79,7	170,5	132,5	297,7	192,0
i % av nettokostnad	3,4 %	6,4 %	5,1 %	11,2 %	6,9 %
Avskrivning/nettoinvesteringar	51 %	23 %	30 %	28 %	38 %
Självfinansieringsgrad	1,0	0,5	2,2	1,2	1,4
Kommunkoncern					
Nettoinvesteringar	544,0	467,9	380,4	665,9	546,9
i % av nettokostnad	24,5 %	18,9	14,4 %	25,4	20,3 %
Avskrivningar/nettoinvesteringar	35 %	44 %	83 %	31 %	39 %
Självfinansieringsgrad	1,0	0,8	1,7	4,7	1,0

Årets nettoinvesteringar för kommunen enligt tabell 12 blev 192,7 mnkr. Nyckeltalet inkluderar både anslagsfinansierade och exploateringsfinansierade investeringar, samt nya kontrakt gällande finansiell leasing (0 kr) och inköp av finansiella anläggningstillgångar (67,7 mnkr). För koncernen inkluderar det investeringar som gjorts av Roslagsvatten om totalt 285,4 mnkr, Armadakoncernen 57,4 mnkr samt Norrvatten 11,4 mnkr.

Självfinansieringsgraden visar i vilken utsträckning kommunen och koncernen har kunnat finansiera årets investeringar med pengar som uppstått i verksamheten. För 2025 är den 1,4 för kommunen och 1,0 för koncernen.

Nettobudgetramen för anslagsfinansierade investeringar uppgick till 91 mnkr och utfallet till 77,2 mnkr vilket är 13,8 mnkr lägre investeringsutgifter än budget. För mer detaljerad uppföljning av anslagsfinansierade investeringar se avsnitt 7, Investeringsredovisning.

Tabell 13. Årets resultat

Kommunen (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Årets resultat	266,6	57,4	230,2	91,2	91,9
Resultat före extraordinära poster	266,6	57,4	230,2	91,2	91,9
Resultat exkl. realisationsvinster/förluster	271,3	84,6	226,2	120	75,2
Resultat exkl. värdeförändring på värdepapper	207,5	141,3	183,1	35,4	119,5
Koncernen					
Årets resultat	365,8	61,7	151,1	112,0	122,7
Resultat före extraordinära poster	365,8	61,7	151,1	111,9	122,7
Resultat exkl. realisationsvinster/förluster	370,5	88,9	155,1	83,5	117,3
Resultat exkl. värdeförändring på värdepapper	306,7	172,8	104,0	56,2	150,2

Jämförelsetal för 2024 är justerade för effekten av finansiella leasingkontrakt som justerades 2025. Resultatet i kommunen påverkades med -5,8 mnkr.

Årets resultat för kommunen uppgick till 91,9 mnkr att jämföra med budgeterat resultat om 50 mnkr. Differensen från budget består av ett överskott från verksamheten med 60 mnkr fördelat på 22 mnkr hos nämnderna och 38 mnkr inom centrala poster.

För koncernen är årets resultat högre än föregående år. Det beror framför allt på Armadakoncernens resultat om 29,5 mnkr vilket är 13,8 mnkr högre än 2024 men även kommunens resultat som blev 0,9 mnkr högre än föregående år. Roslagsvattens resultat var -5,8 mnkr vilket var sämre än budgeterat. För mer information se mer i avsnitt 1.1.

Tabell 14. Soliditet

Kommunen (mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Soliditet	51,5 %	45,8 %	50,6 %	45,4 %	45,9 %
- inklusive pensioner inom linjen	29,7 %	27,3 %	32,9 %	30,0 %	31,7 %
Tillgångsförändring	281	181	204	345	158
Förändring av eget kapital	234	57	259	97	92
Koncernen					
Soliditet	25,6 %	24,2 %	25,5 %	24,9 %	25,7 %
- inklusive pensioner inom linjen	16,9 %	16,4 %	17,9 %	17,7 %	19,0 %
Tillgångsförändring	568	374	313	604	217
Förändring av eget kapital	295	64	180	114	123

Jämförelsetal för 2024 är justerade för effekten av finansiella leasingkontrakt, påverkar soliditeten med tre procentenheter från 48,6 procent till 45,4 procent 2024.

Soliditet är ett mått på långsiktigt finansiellt utrymme, det ger en indikation på betalningsförmågan på lång sikt. Den visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med det egna kapitalet. Soliditeten har en nedåtgående trend

jämfört med 2023 i kommunen. Orsaken är finansiella leasingkontrakt som räknats om och påverkar 2024 års balansomslutning och eget kapital retroaktivt samt även 2025 års siffror på samma sätt.

Soliditeten i koncernen har ökat med 0,8 procentenheter, där Armadakoncernen och kommunen har ökat sin soliditet medan Roslagsvatten och Norrvatten har minskat. Roslagsvattens soliditet har minskat de senaste åren, främst på grund av stora investeringar i ledningsnät, anläggningar och teknisk infrastruktur. Dessa satsningar är nödvändiga för driftsäkerhet, regelefterlevnad och kvalitetskrav, men ökar kapitalbindning och skuldsättning. Verksamheten styrs av självkostnadsprincipen och ägarkommunerna tillskjuter normalt inte kapital, vilket innebär strukturellt låg soliditet även framåt. Inom VA- och avfallsbranschen har dock soliditet en annan vikt, då taxor kan anpassas årligen. Roslagsvattens soliditet ligger för närvarande på 3,1 procent vilket är under strävansmålet på 5 procent. Norrvattens soliditet per 2025-12-31 blev 7,5 procent.

Tabell 15. Skuldsättningsgrad

Kommunen	2021	2022	2023	2024	2025
Total skuldsättningsgrad	48 %	54 %	49 %	55 %	54 %
varav avsättningsgrad	29 %	29 %	30 %	28 %	27 %
varav kortfristig skuldsättningsgrad	15 %	14 %	12 %	10 %	11 %
varav långfristig skuldsättningsgrad	4 %	11 %	8 %	17 %	16 %
Koncernen					
Total skuldsättningsgrad	75 %	76 %	75 %	75 %	74 %
varav avsättningsgrad	12 %	13 %	13 %	13 %	13 %
varav kortfristig skuldsättningsgrad	13 %	26 %	30 %	10 %	9 %
varav långfristig skuldsättningsgrad	51 %	37 %	31 %	52 %	52 %

Jämförelsetal för 2024 är justerade för effekten av finansiella leasingkontrakt, påverkar total skuldsättningsgrad med fyra procentenheter från 51 procent till 55 procent 2024.

Skuldsättningsgraden visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat med sex procentenheter 2024, detta berodde på de finansiella leasingkontrakten. Den minskade något under 2025. I takt med att finansiella leasingavtal amorteras bör den långa skuldsättningsgraden minska, dock ska tilläggas att om nya finansiella leasingkontrakt tecknas eller förlängs kommer dessa att öka skuldsättningsgraden. I kommunen är de finansiella leasingkontrakten främst hyreskontrakt. Långfristiga skulder består till 90 procent av leaseingskuld och 10 procent av periodiserade investeringsbidrag.

För koncernen har skuldsättningsgraden minskat med 1 procentenhet jämfört med 2024. Långfristiga skulder i koncernen består till 81 procent av låneskuld till kreditinstitut, 14 procent förutbetalda intäkter och 3 procent leaseingskuld.

Tabell 16. Kommunens intäkter

(mnkr)	2021	2022	2023	2024	2025
Verksamhetsintäkter	447	456	495	519	545
Skatteintäkter	2 122	2 271	2 451	2 515	2 661
Skatteuttag %	17,0 %	16,9 %	16,9 %	16,6 %	16,60
Generella statsbidrag och utjämning	440	451	399	343	290
Kommunens totala intäkter	3 009	3 178	3 345	3 377	3 496

En viktig del vid bedömning av kommunens finansiella kapacitet är vilken potentiell möjlighet kommunen har att påverka sina intäkter. För 2025 utgör kommunens skatteintäkter cirka 83 procent av kommunens samlade intäkter, vilket innebär att förändringar i skattesatsen är en potentiell möjlighet för kommunen att påverka intäkterna.

Tabell 17. Prognossäkerhet

Prognosavvikelse utfall 31/12 jämfört med juni respektive år	2021	2022	2023	2024	2025
Avvikelser nämnder (mnkr)	31,5	16,5	5,9	-4,2	20,2
Avvikelser nämnder/verksamhetens nettokostnader	1,3 %	0,7 %	0,2 %	-0,2 %	0,7 %

Som en del i att kunna analysera hur god kontroll kommunen har över sin nettokostnadsutveckling mäts prognossäkerheten i kommunen. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. En prognosavvikelse under 1 procent är att betrakta som god. Under 2025 har prognossäkerheten försämrats något jämfört med föregående år men ligger fortfarande under 1 procent och bedöms därför som god. Nämndernas sammantagna slutliga resultat i bokslutet översteg budget, dock förekom prognosavvikelser för enskilda nämnder. Mer detaljer finns i respektive nämnds verksamhetsberättelser.

1.6.3 Kommunfullmäktiges övergripande mål

Bedömningen om måluppfyllelse för respektive övergripande mål utgår från nämndernas resultat för helår. Saknas resultatindikator för året har bedömningen i vissa fall gjorts på föregående års resultat.

Österåkers verksamheter präglas av hög kvalitet

Kommunens verksamheter ska präglas av hög kvalitet. Verksamheterna ska sträva efter att ständigt utvecklas för att möta invånarnas, brukarnas och besökarnas förväntningar och behov. Strategin för verksamhetsutveckling lägger grunden för arbetet med delaktighet, kundfokuserat arbetssätt och ständiga förbättringar i hela organisationen. Kommunens kärnverksamheter är särskilt i fokus under målet.

Fem av åtta nämnder redovisar att de uppnått målet för 2025. Tre nämnder redovisar att de delvis uppnått målen. De nämnder som inte helt uppfyller målen är Socialnämnden, Utbildningsnämnden och Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden.

Socialnämnden redovisar att utredningstiden för barn och unga 0-20 år har ökat något under året, även brukarbedömningen inom individ- och familjeomsorgen har minskat något 2025 jämfört med 2024. Trots minskningen ligger bedömningarna ändå på en relativt hög nivå, men inte riktigt i paritet med uppsatta målnivåer. Åtgärder för att förbättra handläggningstiden är att implementera digitala verktyg och AI-baserade program för att stötta i handledningsprocessen och öka rättssäkerheten.

Utbildningsnämndens resultat visar på en vikande trend gällande resultat i grundskolan. Kommunens arbete för att uppnå maximal utveckling och måluppfyllelse i grundskolan visar blandade resultat. Samtidigt som andelen behöriga lärare ökar, har måluppfyllelsen för elever i årskurs 9 tillfälligt

försämrats. Vid analys av utvecklingen över tid är det viktigt att beakta förändringar som påverkar jämförbarheten mellan olika år. De nuvarande läroplanerna och kursplanerna i grundskolan samt gällande bestämmelser för betygssättning trädde i kraft läsåret 2022/23. Tidigare var betygsriterierna mer omfattande och detaljerade, vilket innebär att jämförelser av betygsresultat mellan läsåret 2022/23 och senare år och tidigare läsår bör göras med viss försiktighet. Under målet följs även pedagogernas behörighet upp. Här finns positiva trender inom grundskolan och gymnasiet. En positiv trend är även genomströmningen på gymnasiet.

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden får fina resultat gällande nöjdheten med vuxenutbildningen, men når inte riktigt uppsatta målnivåer gällande resultaten inom vuxenutbildning och SFI. Inte heller nöjdheten med kommunen service når de högt ställda målnivåerna riktigt. Under 2026 fortsätter arbetet med att förbättra servicen till kommunens företag. En ny strategi är under framtagande och planering av kundresor tillsammans med näringslivet pågår.

Bedömningen är att målet för kommunen som helhet uppnås för 2025.

Österåker har en robust och effektiv ekonomi

En god ekonomi är en förutsättning för att kunna bedriva en bra och kvalitativ verksamhet. Under målet är därför fokus för organisationen att använda de gemensamma resurserna på ett klokt och effektivt sätt som säkrar både kvaliteten i den befintliga verksamheten och driver den utveckling som behövs för att kunna säkra den framtida kvaliteten. Den ekonomiska planeringen är långsiktig och bidrar till en fortsatt robusthet i kommunens ekonomi, vilket ger förutsättningar för att kunna möta både oförutsedda konjunktursvängningar och framtida demografiska utmaningar.

En av åtta nämnder bedömer att målet uppnås fullt ut för 2025. Sju nämnder redovisar att målet delvis uppnås. Den nämnd som helt når målet är Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Övriga nämnder når inte samtliga fastställda målnivåer.

Det bör förtydligas att måluppfyllelsen inom detta målområde inte enbart avser budgeterat resultat. Uppföljningen omfattar även prognossäkerhet, nettokostnadsavvikelser, effektivitet samt uppfyllelse av finansiella mål. Måluppfyllelsen är därmed inte en direkt avspeglning av det redovisade ekonomiska resultatet.

De nämnder som inte uppnår målen till följd av budgetavvikelser är Utbildningsnämnden, Byggnadsnämnden, Kultur- och fritidsnämnden samt Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden. Nämnder som inte redovisar en budget i balans ska upprätta åtgärdsplaner för att återställa ekonomin. Volymrelaterade avvikelser hanteras inom ramen för kommande budgetprocess.

Sammantaget bedöms prognossäkerheten i kommunen vara god, och flera nämnder uppvisar hög måluppfyllelse inom detta område. De avvikelser som medför att målet endast delvis uppnås är bland annat kopplade till

bedömningen att kommunen inte fullt ut når de finansiella målen för mandatperioden.

Effektivitet mäts på olika sätt inom nämndernas verksamheter. Inom vård- och omsorgsområdet nås inte fastställda målnivåer för effektivitetsindex inom vare sig LSS eller äldreomsorg. Inom Kommunstyrelsens verksamheter uppnås däremot uppsatta effektivitetsmål.

Den samlade bedömningen är att målet för kommunen som helhet delvis uppnås för 2025.

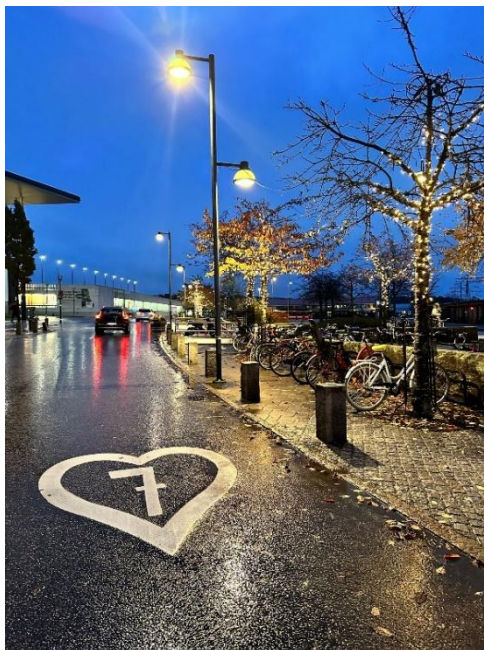
Österåker är en trygg kommun för de som vistas, verkar och bor här

Invånare, besökare, företagare, medarbetare och brukare ska känna sig trygga i Österåkers kommun. Arbetet under målet strävar mot ett tryggare Österåker och arbetet präglas av trygghetsskapande åtgärder och långsiktiga, främjande insatser som skapar en trygghet genom hela livet. Trygghetsfrågorna spänner över både kommunens verksamheter och över det offentliga rummet.

Fyra av sju nämnder redovisar att de uppfyller målet för 2025. Tre nämnder bedömer att målet delvis uppnås. Byggnadsnämnden saknar mål kopplade till det övergripande målet och ingår därför inte i bedömningen av måluppfyllelsen. De nämnder som delvis uppnår målet är Vård- och omsorgsnämnden, Utbildningsnämnden samt Kultur- och fritidsnämnden.

Vård- och omsorgsnämnden når inte fastställda målnivåer avseende upplevd trygghet bland brukare i gruppboendestäder, särskilt boende och hemtjänst. Förvaltningen bedriver ett aktivt arbete för att stärka tryggheten genom riktade trygghetsskapande insatser. Avtalsuppföljning utgör en central del i detta arbete, då systematisk uppföljning av utförarverksamheter säkerställer att kvaliteten motsvarar ställda krav och bidrar till ökad trygghet för brukarna. Nämnden har även förstärkt stödet genom funktioner såsom äldre- och funktionshinderombud, digital coach samt införande av nya digitala hjälpmedel. Dessa insatser underlättar tillgången till stöd vid behov och bidrar till att förebygga allvarliga händelser.

Utbildningsnämnden har högt satta ambitioner och mål inom trygghetsområdet. Trots genomgående höga resultat och en hög upplevd trygghet i verksamheterna uppnås målen därför endast delvis. För att nå full måluppfyllelse behöver trygghetsarbetet fortsatt prioriteras i såväl kommunala som fristående gymnasieskolor. Det handlar om att stärka relationer nära barn och elever, arbeta förebyggande och långsiktigt samt vara lyhörd för elevers olika behov under skolgångens olika skeden. Trygghet byggs genom tillit, kontinuitet och

förutsägbarhet, inte minst i övergångar mellan stadier och skolformer.

En viktig förstärkning i detta arbete är etableringen av ett skolsocialt team, där fyra familjestödjare har en central roll. Teamet arbetar uppsökande och stödjande i nära samverkan med skolpersonal, elever och vårdnadshavare. Insatsen är en del av kommunens samlade strategi för att skapa trygga uppväxtvillkor och kompletterar skolornas ordinarie resurser. Genom tvärprofessionell samverkan mellan elevhälsa, skolledning, socialtjänst och fritidsverksamheter stärks förutsättningarna att möta elevers behov ur ett helhetsperspektiv.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar höga resultat och en hög upplevd trygghet i sina verksamheter, men når inte fullt ut de högt ställda målnivåerna. Enkätundersökningen om trivsel och trygghet i kommunala idrottsanläggningar visar att trygghetsaspekterna fortsatt skattas högre än trivsel- och kvalitetsaspekterna. En tydlig förbättring har skett jämfört med 2024, även om ytterligare utveckling krävs för att nå målen.

Den årliga mötesplatsenkäten inom den öppna ungdomsverksamheten visar en svag nedgång i upplevd trygghet. Förändringen bedöms sannolikt vara kopplad till en kraftig ökning av antalet deltagare under året. Arbetssätt och metoder ses över för att säkerställa att verksamheten fortsatt kan möta målgruppens behov.

Bibliotekens enkätresultat visar att en stor majoritet av besökarna – 94 procent – upplever trygghet i verksamheten. Samtidigt upplever vissa besökare en lägre trygghet på tidskriftsavdelningen, Hyllan, som är belägen vid entrén till huvudbiblioteket i Åkersberga centrum. Ett etablerat samarbete mellan bibliotekspersonal, centrumledning, polis och väktare pågår sedan tidigare, och under slutet av året initierades även samverkan med fältgruppen för att ytterligare stärka tryggheten.

Den samlade bedömningen är att målet för kommunen som helhet uppnås för 2025.

Österåkers utveckling sker med fokus på en hållbar framtid

Österåker är en kommun som växer och tillväxten ska ske på ett ansvarsfullt och hållbart sätt. Österåker ska ha ett offensivt och innovativt förhållningssätt till hållbarhet. Under målet ryms både ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet och program för dessa tre områden lägger grunden för arbetet.

Sex av åtta nämnder bedömer att målet uppnås för 2025. Två nämnder, Kultur- och fritidsnämnden samt Utbildningsnämnden, redovisar att målet delvis uppnås.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar en viss minskning i upplevd delaktighet inom den öppna fritidsverksamheten samt en nedgång i antalet offentliga kulturarrangemang. Samtidigt har antalet program och aktiviteter vid biblioteken ökat kraftigt jämfört med tidigare år, vilket indikerar en positiv utveckling inom delar av verksamheten. Sammantaget visar nämnden på både utmaningar och förstärkningar inom målområdet.

Utbildningsnämnden uppnår målet delvis trots generellt goda resultat. Ambitionsnivån inom området är hög och flera indikatorer ligger nära fastställda målnivåer. Flera av indikatorerna kopplade till delaktighet visar en

positiv utveckling över tid, medan behörigheten till yrkesprogram uppvisar en vikande trend.

Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till ett yrkesprogram är fortsatt hög i kommunen och överstiger riksgenomsnittet. Utvecklingen visar dock variationer över tid: andelen uppgick till 91 procent 2023, minskade till 89 procent 2024 och vidare till 87 procent 2025. Den nedåtgående trenden indikerar behov av ytterligare insatser för att stärka kunskapsresultaten och säkerställa att fler elever når behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram.

För att stödja huvudmännens arbete med att höja undervisningens kvalitet och öka målpuppfyllelsen erbjuder Pedagogcentrum fortbildning, professionsnätverk och riktade utvecklingsinsatser. Insatserna omfattar såväl kommunala som fristående skolor och syftar till att stärka det systematiska kvalitetsarbetet genom att tillhandahålla relevanta verktyg och hållbara strukturer för skolutveckling. Därigenom bidrar arbetet till ökad likvärdighet och en långsiktigt hållbar kvalitetsutveckling.

Parallellt bedöms ett utökat och mer ändamålsenligt utbud av attraktiva och arbetsmarknadsrelevanta yrkesutbildningar inom kommunen kunna bidra till att fler elever fullföljer sina gymnasiestudier inom tre år. Ett sådant utbud kan minska risken för studieavbrott, stärka motivationen och öka närvaron, samtidigt som kopplingen mellan utbildning och framtida arbetsmarknad tydliggörs.

Den samlade bedömningen är att målet för kommunen som helhet uppnås för 2025.

I.7 Balanskravsresultat

Tabell I8. Balanskravsutredning

Balanskravsutredning (tkr)	2023	2024	2025
Årets resultat enligt Resultaträkningen	57 395	97 002	91 947
- reducering av samtliga realisationsvinster	-4 421		
+ justering för reavinster enligt undantagsmöjlighet			
+ justering för reaförluster enligt undantagsmöjlighet			
-/+ realiserade vinster och förluster i värdepapper	-47 128	-55 821	27 548
+/- återföring av realiserade vinster och förluster i värdepapper			
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	178 662	41 181	119 495
- reservering av medel till resultatreserv			-62 400
+ användning av medel från resultatreserv			
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv			
Årets balanskravsresultat	178 662	41 181	57 095

1.7.1 Avsättning till resultatreserv

Österåkers kommun gör i år en avsättning till resultatreserven (RER). Enligt riktlinjer för RER får avsättning göras med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar som överstiger:

- En procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning, eller
- Två procent av summan av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen har ett negativt eget kapital
- Den totala reserven i RER efter reservering för högst uppgå till ett belopp som motsvarar fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunal ekonomisk utjämning.

Avsättning till resultatreserv

År	Belopp	Akkumul erad avsättnin g
2025	62 400	62 400

1.8 Väsentliga personalförhållanden

Kommunen och kommunkoncernen står inför ökat behov av välfärdstjänster och en stor konkurrens om personal. Att attrahera, utveckla och behålla medarbetare är avgörande för långsiktig kvalitet och effektivitet. Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare kräver strukturerade insatser inom arbetsmiljö, kompetensförsörjning och ledarskap. Omvärldsförändringar och ökade förväntningar på digitala och individanpassade tjänster ställer nya krav på kompetens och personalhantering.

En välfungerande kompetensförsörjning är helt avgörande för hur Österåkers kommun möter framtiden. Under året har strategiska frågor hanterats i en strategigrupp och på chefsforum för att inkludera alla ledare. Kommunen satsar på att skapa goda förutsättningar för hållbara medarbetare, vilket leder till hög service och kvalitet för invånare. Utmaningar finns, bland annat att rekrytera specialistkompetenser och att anpassa medarbetare till digital utveckling och demografiska förändringar. Fokus ligger därför på omställning, utveckling och utbildning, samt att främja innovativa lösningar och AI där det är möjligt. Målet är att varje medarbetare ska kunna ge bästa möjliga service och kvalitet till de kommunens verksamheter är till för.

1.8.1 Medarbetare i siffror

Kommunkoncernen består av kommunens tjänstemannaorganisation, Armada- och Roslagsvattenkoncernen, samt Kommunalförbundet Norrvatten. Antalet i tabellerna nedan är justerade för ägarandelen av respektive bolag.

Kommunkoncernen

Tabell 19a. Medelantal medarbetare i Österåkers kommunkoncern (årsarbetare)

	2024	2025
Antal tillsvidareanställda	1 665	1 682
därav kvinnor %	76 %	76 %
därav män %	24 %	24 %
Antal tidsbegränsade anställda med månadslön	161	151
därav kvinnor %	80 %	79 %
därav män %	20 %	21 %
Totalt	1 827	1 832

Tabellen visar medelantalet medarbetare i kommunkoncernen, beräknade som totalt arbetade timmar i förhållande till en årsarbetstid.

Tabell 19b. Åldersstruktur på medarbetarna 2025 i kommunkoncernen

	2024	2025
Andelen anställda 29 år eller yngre	6 %	7 %
Andelen anställda 30-49 år	47 %	45 %
Andelen anställda 50 år eller äldre	47 %	48 %
	100 %	100 %

Österåkers Kommun

Tabell 20a. Antal anställda Österåkers Kommun

Antal Anställda	2024	2025
Antal tillsvidareanställda	1 804	1 795
därav kvinnor %	78 %	78 %
därav män %	22 %	22 %
Årsarbetare	1 558	1 562
Antal tidsbegränsade anställda med månadslön	414	308
därav kvinnor %	70 %	76 %
därav män %	30 %	24 %
Årsarbetare	158	146
Antal anställda med timlön	1 009	1 102
därav kvinnor %	67 %	68 %
därav män %	33 %	32 %

Österåkers kommun har fortsatt arbetet med att använda personalens kompetens på bästa sätt. Under året ökade tillsvidareanställdas arbetstid i relation till heltid och antalet tidsbegränsade anställningar minskade, det stärker både kontinuiteten, kompetensen och kvaliteten. Kommunen arbetar med strategisk kompetensförsörjning och gör till exempel behovsanalyser innan rekrytering där utgångspunkten alltid är att leverera god kvalitet till invånare. Timanställda samlas centralt i bemanningsenheten, vilket gör bemanningen bättre planerad och kvaliteten i verksamheterna bättre.

Könsfördelningen bland månadsavlönade är på samma nivå som tidigare år, med fler kvinnor inom vård, omsorg och skola, och fler män inom teknik, energi och fastighet. På ledningsnivå var tre av fem chefer kvinnor 2025. Vid årsskiftet 2025 fanns det 118 chefer, varav 79 procent är kvinnor.

Tabell 20b. Åldersstruktur på medarbetarna 2025, procent av totalen

	2024	2025
Andelen anställda 29 år eller yngre	20 %	7 %
Andelen anställda 30-49 år	33 %	44 %
Andelen anställda 50 år eller äldre	47 %	49 %
	100 %	100 %

Den totala medelåldern för samtliga månadsavlönade inom Österåkers kommun 2025 var 47 år, vilket är något lägre än 2024 då den var 47,5 år. Kvinnor hade en medelålder om 47,7 år och män om 44,7 år.

Tabell 21. Genomsnittlig sysselsättningsgrad Österåkers kommun

Genomsnittlig sysselsättningsgrad i procent	2024	2025
Deltidsanställda, procent		
<i>Kvinnor</i>	70 %	69 %
<i>Män</i>	61 %	60 %
Totalt	68 %	67 %
Samtliga månadsavlönade, procent		
<i>Kvinnor</i>	94 %	93 %
<i>Män</i>	92 %	92 %
Totalt	93 %	93 %

Tabell 22. Yrkesgrupper inom Österåkers kommun

De tio största yrkesgrupperna	Antal medarbetare 2025
Barnskötare	271
Förskollärare	126
Stödassistent	122
Lärare Årskurs 4–9	60
Barnskötare obehörig	51
Socialsekreterare	51
Lärare	49
Lärare Årskurs 1–7	44
Förstelärare	41
Lärare Årskurs 1–6	41

Österåkers kommun har en mångfald av olika kompetenser. Det finns cirka 300 befattningar som är fördelade inom olika yrkesgrupper i kommunens verksamhetsområden. De tio största yrkesgrupperna motsvarar 41 procent av medarbetarna.

Tabell 23. HME-Index

	Kommunen 2024	Kommunen 2025	Riket 2025
Medarbetarengagemang - totalindex	82	83	80
Medarbetarengagemang - ledarskapsindex	82	84	
Medarbetarengagemang - motivationsindex	80	81	
Medarbetarengagemang - styrningsindex	82	84	

Årets medarbetarundersökning visar att engagemanget bland Österåkers kommuns medarbetare ökar. Undersökningen mäter hållbart medarbetarengagemang (HME), arbetsmiljö, trivsel och kompetensutveckling. HME-index baseras på nio frågor och delas in i motivation, ledarskap och styrning. Resultaten omvandlas till ett index på skala 0–100, där ett högre värde visar högre engagemang.

Personalomsättning 2025

Personalomsättningen inom Österåkers kommun, externa avgångar på egen begäran, inklusive pensionsavgångar, har minskat och uppgår 2025 till 8,6 procent att jämföra med 2024, då personalomsättningen var 8,7 procent. En personalomsättning runt 10 procent är eftersträvarnsvärt för att behålla kompetens, men ändå ha en viss rörlighet.

Pensionsavgångar 2025

Av Österåkers kommuns tillsvidareanställda valde 28 medarbetare att avsluta sin anställning med ålderspension under 2025, vilket var lika många som under 2024.

Möjliga pensionsavgångar inom kommande 5 års period

Från och med 1 januari 2026 justeras riktlinjen för pensionsålder till 67 år. Utifrån detta beräknas Österåkers kommuns tillsvidareanställdas möjliga pensionsavgångar under kommande 5 års period enligt nedan fördelning: år 2026: 48 st, år 2027: 31 st, år 2028: 44 st, år 2029: 38 st, år 2030 59 st.

Att det för 2026 visas vara en hög andel pensionsavgångar är då den siffran baseras på de tillsvidareanställda som fyller 67 år under året, samt de som är äldre och fortsatt anställda januari 2026. Även om det varierar mellan åren visar diagrammet att antalet möjliga pensionsavgångar ökar något sett över tid.

Tabell 24. Sjukfrånvaro uppdelat på kön och ålder, samt kort och lång sjukfrånvaro

Kön/Ålder	2024	2025
Kvinnor	7,5 %	7,1 %
29 år eller yngre	6,9 %	7,6 %
30–49 år	7,9 %	7,2 %
50 år eller äldre	7,1 %	7,0 %
Män	5,2 %	4,7 %
29 år eller yngre	4,5 %	5,1 %
30–49 år	6,7 %	5,7 %
50 år eller äldre	3,3 %	3,3 %
Samtliga anställda	7,0 %	6,6 %
29 år eller yngre	6,1 %	6,8 %
30–49 år	7,6 %	6,8 %
50 år eller äldre	6,5 %	6,3 %
Andel av långtidssjukfrånvaron av total sjukfrånvaro (mer än 60 dagar)	46,2 %	47,1 %
därav kvinnor	47,6 %	47,6 %
därav män	38,7 %	44,7 %

Sjukfrånvaron minskade under 2025, dock ökade andelen långtidssjukskrivna. Det finns en ökning av sjukfrånvaro bland yngre, särskilt män, medan frånvaron minskar i andra åldersgrupper. Variationerna mellan åldrar har stabiliserats, och den positiva utvecklingen märks mest hos 30–49-åringar. Skillnader mellan könen kvarstår.

Under året har ett arbete pågått med att kartlägga frånvaro, satsa på friskvårdande insatser och föreläsningar om till exempel kvinnohälsa. Arbetet som kallas för ”ett friskare Österåker” fortsätter under 2026 med fokus på fakta för att skapa friskare och mer välmående medarbetare och arbetsplatser.

1.9 Förväntad utveckling

Österåkers kommun förväntas fortsätta växa och utvecklas i takt med förändrade demografiska förutsättningar. Befolkningen ökar, särskilt i de äldre åldersgrupperna, vilket ställer ökade krav på vård, omsorg och tillgängliga stödinsatser. Kommunens ekonomi bedöms vara robust, men påverkas av hög kostnadsutveckling inom välfärdsområdena och av ett fortsatt behov av effektiviseringar.

En omställning pågår inom socialtjänsten, där den nya socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli 2025 innebär ett paradigmskifte. Lagen kräver ett mer förebyggande och hälsofrämjande arbetssätt, ökad tillgänglighet, mer samordning mellan verksamheter, samt förstärkt fokus på jämlika och jämställda levnadsvillkor. Socialtjänsten berörs samtidigt av den nationella samsjuklighetsreformen, där regionerna tar över behandlingsansvaret för skadligt bruk och beroende, medan kommunen ska stärka den enskildes sociala funktionsförmåga och delta i samordnade vård- och stödinsatser. Ytterligare förändringar uppstår genom ökade nationella krav på att motverka välfärdsbrott, vilket innebär strukturerade modeller för att upptäcka, förebygga och hantera oegentligheter i välfärdssystemet.

Även utbildningsverksamheten genomgår omfattande förändringar kopplade till nationella reformer. Nya krav på likvärdighet, elevhälsa och trygghet innebär att skolorna behöver stärka kompensatoriska insatser, arbeta systematiskt med trygghetsfrämjande processer och implementera riktade satsningar, såsom det kommunala bidraget för att stärka skolornas arbete mot antisemitism. För gymnasieskolan påverkar nationella förändringar i styrning och ersättningssystem, bland annat genom justerad länsprislista och förändrat programutbud. Därtill tillkommer nya nationella riktlinjer från Livsmedelsverket gällande skolmåltider, med krav på hållbarhet, trygghet och beredskap.

Digitaliseringsutvecklingen är fortsatt stark i alla verksamheter genom arbetar med införandet av e-tjänster och digitala system. Socialförvaltningen inför AI-baserade lösningar för dokumentation, och utbildningsförvaltningen implementerar digitala verktyg som Lexplore och Prorenata i linje med nationella strategier för digital kompetens och kvalitet. Även samhällsbyggnadsprocessen moderniseras genom omfattande systembyten, digitala arkiv och ökade krav på digital standardisering.

Trygghetsarbetet intensifieras genom fördjupad samverkan mellan förvaltningar, polis och andra aktörer. Insatserna sträcker sig från brottsförebyggande arbete till stärkt samhällsberedskap och utveckling av trygga miljöer. Arbetet med hållbarhet fortsätter att genomsyra planering och genomförande inom såväl klimat, som social och ekonomisk utveckling.

Sammantaget går kommunen in i perioden med goda förutsättningar men också betydande utmaningar kopplade till kompetensförsörjning, ökade välfärdsbehov, krav på digital omställning och externa faktorer såsom konjunktur och lagstiftningsförändringar.

Kommunkoncernen

Armadakoncernens lånevolym uppgår till 2 648 mnkr, vilket gör räntekostnader och förändringar i ränteläget avgörande för resultatet. En procentenhets räntehöjning ökar räntekostnaderna med cirka 26,5 mnkr.

Räntebegränsningsreglerna från 2019 medför att endast en del av räntekostnaden är avdragsgilla. Koncernens höga belåning gör att 14,5 mnkr inte blir avdragsgilla, vilket ger en skatteeffekt på cirka 2,9 mnkr.

Hyresförhandlingarna är centrala för Armada Bostäder AB:s affärsmässiga verksamhet. För 2026 slutade förhandlingarna med en hyreshöjning på 52,2 kr/kvm. Föregående års förhandling resulterade i ett tak på 5,99 procent per lägenhet från 1 januari 2025.

Förbrukningsavgifterna har stor betydelse för ett fastighetsbolag och framför allt elmarknadens utveckling påverkar kostnaderna. Armadakoncernen arbetar aktivt med elportföljförvaltning tillsammans med Ensotech, där elen terminsäkras via Nasdaq för att undvika höga spotpriser. Portföljen är säkrad till 84 procent för 2026, 69 procent för 2027 och 40 procent för 2028.

Roslagsvatten

Svensk VA-infrastruktur står inför betydande utmaningar med ett växande investeringsbehov och underhållsskuld, där Roslagsvatten är ett exempel. För att möta framtida krav har bolaget initierat Program Mimer, ett utvecklingsprojekt som möjliggör effektivare investeringsplanering och kostnadskontroll på lång sikt.

De strategiska och taktiska tillgångsförvaltningsplanerna för 10–50 år ligger redan till grund för budgetering och prognoser, vilket stärker förmågan att möta nya lagkrav, klimatförändringar och ökade beredskapskrav. Samtidigt förväntas fortsatt höga investeringar och lånebehov, vilket kommer att påverka både soliditet, avgiftsnivåer och räntor. I framtiden är målet att nå långsiktig hållbarhet och stabilitet, där digitalisering och datadriven analys blir centrala verktyg för att säkra leverans, kvalitet och ekonomi för Roslagsvatten och dess dotterbolag.

Norrvatten står inför flera viktiga utmaningar. Den ökade vattenförbrukningen, driven av regionens tillväxt, väntas fortsätta då antalet anslutna kan öka med cirka 200 000 personer till 2050. För att möta detta planeras ett nytt vattenverk som ska höja produktionskapaciteten och förbättra reningen, särskilt mot kemiska föroreningar som PFAS och läkemedelsrester. Samtidigt behövs förstärkt reservvattenförmåga och ökad beredskap.

Säkerhetsläget i Sverige är allvarligt och kräver att Norrvatten intensifierar sitt säkerhetsarbete, särskilt inför höjd beredskap och kris. Ekonomiskt väntas högre inflation och kostnadsökningar för bland annat kemikalier, räntor och el, vilket kan leda till högre avgifter och påverka investeringar och framtida vattenproduktion.

Skuldsättningen kommer att öka, särskilt i samband med uppförandet av det nya vattenverket under de kommande 15 åren. Ränterisken förväntas bli större, varför förbundet arbetar aktivt med räntecappar och derivat för att skydda sig mot framtida ränteförändringar.

2 Resultaträkning

(mnkr)	Not	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERN	
		2025	2024	2025	2024
Verksamhetens intäkter	3	545,4	518,5	1 047,4	985,3
varav jämförelsestörande intäkter	4	33,5	-	35,1	2,8
Verksamhetens kostnader *	5	-3 271,1	-3 246,5	-3 515,0	-3 476,5
varav jämförelsestörande kostnader	6	-	-	-	-
Av- och nedskrivningar *	7	-73,5	-73,9	-211,6	-203,8
Verksamhetens nettokostnader		-2 799,2	-2 801,8	-2 679,1	-2 695,0
Skatteintäkter	8	2 660,6	2 514,5	2 660,6	2 514,5
Generella statsbidrag och utjämning	9	289,7	343,1	289,7	343,1
Verksamhetens resultat		151,0	55,7	271,2	162,6
Finansiella intäkter	10	110,3	130,4	104,2	124,9
Finansiella kostnader *	11	-169,4	-95,0	-252,7	-175,3
Resultat efter finansiella poster		91,9	91,2	122,7	112,2
Extraordinära poster		-	-	-	-
Årets resultat *		91,9	91,2	122,7	112,2

Jämförelsetalen för 2024 har ändrats. Se not 1 avsnitt 5.1.7

3 Balansräkning

(mnkr)	Not	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERN	
		2025	2024	2025	2024
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	13	-	0,3	4,4	4,6
Materiella anläggningstillgångar					
- Mark, byggnader, tekniska anläggningar	14, 26	2 225,7	2 160,8	6 668,2	6 233,8
- Maskiner och inventarier	15	27,6	22,4	153,6	132,7
Finansiella anläggningstillgångar					
- Värdepapper, aktier och andelar	16	285,4	233,6	65,6	188,7
- Bostadsrätter		7,4	7,4	7,4	7,4
- Långfristiga fordringar	16a	17,7	6,6	40,2	29,6
Summa anläggningstillgångar		2 563,9	2 431,2	6 939,4	6 596,8
Bidrag till infrastruktur					
Omsättningstillgångar					
Varulager		-	-	2,7	2,3
Exploateringstillgångar		70,1	70,1	70,1	70,1
Kortfristiga fordringar *	17	360,6	532,7	433,2	614,7
Kortfristiga placeringar	18	1 086,8	910,4	1 086,8	910,4
Kassa och bank		120,4	99,4	400,5	520,9
Summa omsättningstillgångar		1 638,0	1 612,6	1 993,4	2 118,5
SUMMA TILLGÅNGAR		4 201,8	4 043,8	8 932,7	8 715,3

Balansräkning fortsättning

(mnkr)	Not	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERN	
		2025	2024	2025	2024
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat *		91,9	91,2	122,7	112,2
Resultatutjämningsreserv		225,3	225,3	225,3	225,3
Resultatreserv		62,4	-	62,4	-
Övrigt eget kapital *		1 548,3	1 519,5	1 882,2	1 832,3
Summa eget kapital	19	1 928,0	1 836,0	2 292,5	2 169,7
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	20	553,0	534,8	554,9	536,7
Övriga avsättningar	21	586,8	602,5	620,1	632,1
Summa avsättningar		1 139,9	1 137,3	1 175,0	1 168,8
Skulder					
Långfristiga skulder *	22	653,9	667,9	4 653,7	4 513,8
Kortfristiga skulder *	23	480,1	402,6	811,5	862,9
Summa skulder		1 134,0	1 070,5	5 465,2	5 376,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		4 201,8	4 043,8	8 932,7	8 715,3
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser	24	597,0	622,9	597,0	622,9
Borgensförbindelser	25	3 806,8	3 682,4		

*Jämförelsetalen för 2024 har ändrats. Se not 1 avsnitt 5.1.7

4 Kassaflödesanalys

(mnkr)		KOMMUNEN		KOMMUNKONCERN	
	Not	2025	2024	2025	2024
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		91,9	91,2	122,7	112,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	27 a	146,8	179,6	518,1	361,3
Justering för övriga likviditetspåverkande poster	27 b	-14,6	-13,0	-14,6	-13,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		224,1	257,8	626,2	460,5
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-4,3	-120,4	12,3	-148,5
Ökning/minskning förråd och lager		-	-	-0,4	-0,4
Ökning/minskning av exploateringstillgångar		-	3,8	0,2	6,3
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		77,3	19,6	110,7	352,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		297,2	160,8	749,0	670,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-148,1	-91,5	-670,9	-450,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		-	-	-	4,0
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-	-	-1,1	-3,1
Försäljning av immateriella anläggningstillg.		-	-	-	-
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-67,7	-58,2	-67,6	-56,3
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar		-	-	-0,2	0,3
Lån till närstående företag		-11,1	-1,8	-11,1	-1,8
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-226,9	-151,5	-750,9	-507,4

Kassaflödesanalys fortsättning

(mnkr)	Not	KOMMUNEN		KOMMUNKONCERN	
FINANSIERINGSVERKSAMHET EN					
Ökning/minskning av långfristiga skulder		-	-	-78,4	1,8
Ökning/minskning av långfristiga placeringar		-	-	-	-
Ökning/minskning av långfristiga fordringar		-	-	-	-
Aktieägartillskott		-	-	-	-
Investeringsbidrag		7,6	10,9	7,6	10,9
Amortering av finansiella leasingavtal		-20,1	-19,3	-11,0	-8,6
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-12,5	-8,4	-81,7	4,2
BIDRAG TILL INFRASTRUKTUR					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur		-36,8	-	-36,8	-
Årets kassaflöde		21,0	0,9	-120,4	167,5
Likvida medel vid årets början		99,4	98,5	520,9	353,3
Likvida medel vid årets slut		120,4	99,4	400,5	520,9

På grund av förändringar i uppställningen är jämförelsetalen för 2024 ändrade.

5 Noter

5.1 Not I Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (SFS 2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer (RKR) med följande undantag från finansiell leasing, se not 5.1.12.

5.1.1 Generella statsbidrag

Statsbidrag Skolverket - skolor mot brott

Skatteverket ska betala ut medlen i september 2025 i samband med utbetalning som görs av kommunala skattemedel. Österåkers kommun har följt RKR:s bedömning och har till fullo intäktsfört bidraget under 2025.

Statsbidrag Socialstyrelsen

"Utökad bemanning av sjuksköterskor på särskilda boenden" klassificeras som ett generellt bidrag och intäktsredovisas med jämn fördelning under 2024-2025 enligt RKR. Bidraget har en preliminär del som intäktsförs jämnt över perioden januari 2024 till december 2025. Skillnaden mellan den preliminära och den slutliga tilldelade summan intäktsförs jämnt mellan juni 2024 - december 2025.

5.1.2 Pensionsskuld

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas enligt den så kallade blandmodellen, enligt RKR R10. Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare, inklusive förtroendevalda. Den samlade pensionsskulden återfinns under två rader i balansräkningen: avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder, samt under raden ansvarsförbindelse.

Kommunen beslutade 1998 att årligen betala hela det årliga intjänandet av pensionen för individuell avsättning. Därav finns de pensionsförpliktelser som har tjänats in av arbetstagare och pensionstagare före 1998 som en ansvarsförbindelse. Ansvarsförbindelsen räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna. Samtliga pensionsskulder är beräknade utifrån SKR:s beräkningsprinciper för pensioner.

5.1.3 Semesterlöneskuld

De anställdas fordran på kommunen i form av intjänad semester, samt ej kompenserad övertid, skuldbokförs som kortfristig skuld. Skulden baseras på konstaterat utfall vid respektive bokslut.

5.1.4 Anläggningstillgångar

Immateriella och materiella anläggningstillgångar redovisas i balansräkningen till anskaffningsvärde, med avdrag för ackumulerade avskrivningar samt eventuella nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår de utgifter som kommer av ett förvärv av en tillgång och utgifterna för att få tillgången på plats och i sådant skick att den kan användas för sitt ändamål.

För att en investering ska klassificeras som anläggningstillgång ska den vara avsedd att användas för sitt ändamål under minst tre år. Anskaffningsvärdet exklusive mervärdesskatt ska uppgå till minst ett prisbasbelopp. Uppfylls inte dessa förutsättningar kostnadsförs inköpet av en tillgång direkt.

Avskrivningar enligt plan baseras på tillgångarnas anskaffningsvärde och sker linjärt. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal, till exempel leasing, används den planerade verkliga nyttjandeperioden, som avskrivningstid. För vissa kategorier av materiella anläggningstillgångar, där olika beståndsdelar i en enskild tillgång har väsentligt olika varierande livslängd, har den enskilda tillgången redovisningsmässigt delats upp på olika komponenter. Det ger en mer rättvisande återspeglning av hur en tillgång faktiskt förbrukas eftersom viktiga beståndsdelar byts ut med olika tidsintervall under anläggningstillgångens totala livslängd. De kategorier av anläggningstillgångar där kommunen tillämpar komponentfördelning och komponentavskrivning är i huvudsak infrastrukturella investeringar.

Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, till exempel verksamhetsförändringar, teknikskiften och organisationsförändringar.

Mark och konst anses ha ett bestående värde och för dessa tillgångar redovisas inte några avskrivningar. Vidare ska uppmärksammas att vid tillämpning av komponentavskrivning finns inte ett enhetligt regelverk inom kommunkoncernen, utan kommunen respektive bolagen har sina egna riktlinjer för avskrivningstider.

Uppskattade avskrivningstider:

- Licenser för förvärvade system – avtalstiden
- Investeringar i gator och vägar – individuella bedömningar av de olika komponenterna
- Byggnader – individuella bedömningar av de olika komponenterna
- Maskiner och inventarier – 5–30 år
- Investeringar i IT-hårdvara > 1 PPB – 3 år

5.1.5 Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Tomter för försäljning, exploateringsstillgångar, värderas kollektivt per exploateringsstapp, i anskaffningsvärdet ingår mark, lagfartskostnad och eventuell VA-anslutning.

5.1.6 Sammanställda räkenskaper

För koncernen ingår Österåkers kommun, Armada Fastighets AB (100 %), Roslagsvatten AB (43,9 %) samt Norrvatten (3,71%) i de sammanställda räkenskaperna. Kommunen innehar samtliga aktier i några bolag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna, se vidare i avsnitt 1.2.1. I de kommunala koncernföretag som inte ingår i de sammanställda räkenskaperna är kommunens andel av såväl omsättning som balansomslutning mindre än 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. I enlighet med den proportionella konsolideringen har endast ägda andelar av räkenskapsposterna för de kommunala, ej helägda företagen, tagits in i koncernredovisningen. Vid konsolidering har de civilrättsliga underkoncernernas bokslut används. Norrvatten är ett kommunalförbund och redovisar enligt LKBR och RKR.

Inom koncernen förekommer handel mellan bolagen. Eliminering av intäkter och kostnader, samt fordringar och skulder, har gjorts för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Utöver detta har även övriga kända transaktioner såsom utdelningar, innehav av aktier och dylikt eliminerats.

Område där skillnader i redovisningsprinciper kan förekomma	Kommunen	Koncernbolag	Kommentar
Intäktsredovisning	Intäkter i form av fastställda taxor, exploateringsintäkter, statsbidrag mm	Intäkter finns i bolagen i form av hyror, räntor och anläggningsavgifter samt förbrukningsintäkter.	Det finns inga identifierade skillnader i bolagens redovisningsprinciper jämfört med kommunen
Pensioner	KPA - både förmånsbestämd och avgiftsbestämd. Redovisas enligt blandmodellen	Roslagsvatten och Armada har avgiftsbestämda pensionplaner som kostnadsförs direkt. Armada har även förmånsbestämd pensionsplan i KPA och redovisas som en avsättning i balansräkningen.	Pensionsåtaganden för de kommunala koncernföretagen får i de sammanställda räkenskaperna redovisas enligt de regler och principer som gäller för dem.
Uppskrivningar	LKBR medger inte uppskrivning av värdet på finansiella och materiella anläggningstillgångar	Uppskrivningar kan vara tillåtna i bolagen	Inga uppskrivningar förekommer 2025 i bolagen
Leasing	Kommunen har både operationell leasing och finansiell leasing	Armada har enbart operationell leasing av bilar. Roslagsvatten har finansiell leasing av bilar men inte av lokaler	Lokaler som hyrs redovisas 2025 som operationell leasing av bolagen. Ingen justering har skett för detta i de sammanställda räkenskaperna.

Område där skillnader i redovisningsprinciper kan förekomma	Kommunen	Koncernbolag	Kommentar
Materiella anläggningstillgångar	Se not 1, avsnitt 5.1.4	Dotterbolagen tillämpar komponentsredovisning och utgår från nyttjandeperiod. Materiella anl.Tillg. Skrivs av linjärt. Mark har bestående värde. Materiella anl.Tillgångar redovisas till anskaffningsvärde minus avskrivningar och ev nedskrivningar.	Det finns inga identifierade skillnader i bolagens redovisningsprinciper jämfört med kommunen när det gäller materiella anläggningstillgångar.
Skatter	Består av särskild löneskatt och fastighetsskatt, kostnadsförs.	Dotterbolagen har uppskjuten skatt och inkomstskatt som redovisas på separat rad i bolagen.	Skatter redovisas i sammanställda räkenskaper i koncernen under verksamhetens kostnader.
Årets resultat	Norrvatten ska alltid ha ett 0 resultat. Överskott eller underskott bokas som en extraordinär intäkt/kostnad. Kommunen hanterar det som övrig intäkt/övrig kostnad		Norrvatten är ett kommunalförbund och redovisar enligt kommunen regelverk.

5.1.7 Leasing

Leasingavtal gällande lös egendom har samtliga klassats som operationell leasing förutom ett avtal gällande billeasing som klassas som finansiellt.

Leasingavtal gällande fast egendom klassas delvis som finansiell leasing och delvis som operationell leasing.

Under året har en justering av finansiell leasing gällande fast egendom gjorts som påverkat 2024 års jämförelsetal med följande:

- Anläggningstillgångar/Finansiell leasing: ökat med 228,3 mnkr
- Kortfristiga fordringar: ökat med 9 mnkr
- Långfristiga skulder: ökat med 278,4 mnkr
- Kortfristiga skulder: minskat med 28,2 mnkr
- Övrigt eget kapital: minskat med 7,1 mnkr
- Årets resultat: minskat med 5,8 mnkr
- Avskrivningar: minskat med 15,6 mnkr
- Finansiella kostnader: ökade med 15,2 mnkr
- Verksamhetens kostnader: ökade med 6,4 mnkr

För vidare information kring leasingavtal gällande fast egendom se avsnitt 5.1.12

5.1.8 Skatter

Skatteintäkter:

Skatteintäkterna för bokslutsåret periodiseras enligt SKR:s decemberprognos i enlighet med RKR R2. Slutavräkningen för året före bokslutsåret bokförs enligt slutreglering i januari i bokslutsåret.

Skattekostnader:

I kommunens dotterbolag redovisas skatt på årets resultat i resultaträkningen. Den består av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Aktuell skatt är inkomstskatt för innevarande räkenskapsår som avser årets skattepliktiga resultat och den del av tidigare räkenskapsårs inkomstskatt som ännu inte har redovisats. Uppskjuten skatt är inkomstskatt för skattepliktigt resultat för framtida räkenskapsår till följd av tidigare transaktioner eller händelser. Uppskjutna skattefordringar har värderats till högst det belopp som sannolikt kommer att återvinnas baserat på innevarande och framtida skattepliktiga resultat. Värderingen omprövas varje balansdag. I koncernens balansräkning redovisas dotterbolagens skatt under verksamhetens kostnader enligt RKR R16.

5.1.9 Avsättningar

I balansräkningen finns avsättning för pensioner samt en avsättning för kommunens åtagande inom ramen för Sverigeförhandlingen gällande Roslagsbanans utbyggnad. Vidare finns fem mindre övriga avsättningar. Kommunens bedömning är att avsättningarna lever upp till definitionen av begreppet avsättning.

I koncernens balansräkning redovisas avsättningar för uppskjuten skatt för obeskattade reserver i dotterföretag.

Avsättning för pensioner

Samtliga pensionsskulder som ingår i avsättning för pensioner är beräknade utifrån SKR:s beräkningsprinciper för pensioner.

Sverigeförhandlingen

Avsättningen för kommunens medfinansiering gällande Roslagsbanans utbyggnad som en del av Sverigeförhandlingen avser utbetalningar som kommer verkställas till Storstockholms lokaltrafik. Förpliktelsen kommer att fortleva under en lång tidsperiod. Utbetalningarna har påbörjats och följer en angiven en utbetalningsplan.

Avsättningen innehåller förutom utbetalningarna även en avtalad riskpremie, samt en del som avser diskontering av framtida utbetalningar.

Avsättning till medfinansiering gällande Roslagsbanans utbyggnad är värderad till överenskommet belopp med tillägg för en avtalad riskpremie. Riskpremien ska erläggas av kommunen om det krävs för projektets finansiering. Kommunens bedömning i dagsläget är att riskpremien med allra största sannolikhet kommer behöva erläggas.

Sanering av tomt Berga 15:3

Avsättningen avser saneringskostnader av tomtmark som kommunen förvärvat. Till grund finns en kostnadsbedömning gjord av extern part. Osäkerhet föreligger om tidpunkt för upplösning.

Muddring Tuna hamn

Avsättningen avser muddringskostnader i Tuna hamn för en båtbottentvätt. Avsättningen beräknas upplöst under 2026.

Avsättning lokalkostnader

Avsättningen avser en överklagan från en friskolekoncern med anledning av en av kommunen avslagen ansökan om ersättning för faktiska lokalkostnader.

5.1.10 Osäkra fordringar

Kundfordringar som är obetalda och har förfallodatum äldre än sex månader redovisas som osäkra fordringar.

Då betalning bedöms utebli skrivs fordran av bokföringsmässigt. Beslut om bokföringsmässig avskrivning innebär inte att bevakning av kommunens fordran upphör.

5.1.11 Kortfristiga placeringar

Kommunen har i dagsläget tre värdepappersportföljer. Bokföringsmässigt är respektive portfölj uppdelad på anskaffningsvärde, det vill säga ursprungligt anskaffningsvärde, samt anskaffningsvärde i samband med reinvesterad utdelning, ränta, och värdereglering.

Portföljerna värderas till marknadsvärde på balansdagen. Den orealiserade värdeökningen är bokförd som värdereglering.

5.1.12 Avvikelse från rekommendationer

Enligt RKR R5 ska ett leasingavtal klassificeras som ett finansiellt leasingavtal, om det innebär att framtida servicepotential eller ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren under leasetagarens bedömda nyttjandeperiod.

Österåkers kommun har gjort en genomgång av alla leasingkontrakt där kontrakt har bedömts som finansiell leasing, vilket vissa har justerats i bokföringen. Efter uppdaterade rekommendationer har kommunen startat ytterligare en genomlysning av alla kontrakt, denna är inte helt klar per 2025-12-31, vilket medför att kommunen inte följer rekommendationen fullt ut.

De poster som påverkas av en justering av finansiell leasing är anläggningstillgångar, långfristiga skulder, eget kapital samt årets resultat. Påverkan på det egna kapitalet består av skillnaden mellan hyreskostnaden och avskrivningen/räntekomponenten för de år som de aktuella kontrakten ska justeras för. Årets resultat skulle ha påverkats av samma skillnad men enbart för innevarande år.

En fullständig justering och efterlevnad av redovisningsprincipen kommer att ske under 2026.

Den stora majoriteten av hyreskontrakten är mellan det helägda dotterbolaget Armada kommunfastigheter AB och Österåkers kommun. Effekten av finansiell leasing elimineras därför bort i de sammanställda räkenskaperna.

5.1.13 Direktbokning mot eget kapital

Under året har det skett direktbokning mot eget kapital till följd av justeringar av finansiella leasingkontrakt. Totalt har en justering om 12,8 mnkr bokats som minskat eget kapital. Se vidare avsnitt 5.1.7.

5.2 Not 2 Uppskattningar och bedömningar

Jämförelsestörande poster:

Årligen görs en bedömning för att avgöra vilka poster inom resultaträkningen som ska specificeras som jämförelsestörande intäkter eller jämförelsestörande kostnader i koncernen. Generellt gäller att beloppen ska vara så stora att de utgör en av förklaringarna till avvikelse mot budgeterat resultat. Försåld exploateringsmark, vinster och förluster vid avyttring av anläggningstillgångar, samt gatukostnadsersättningar, klassas alltid som jämförelsestörande.

Avsättningar:

En avsättning redovisas i balansräkningen när kommunen har en legal eller informell förpliktelse till följd av en inträffad händelse och det är sannolikt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera förpliktelsen och en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Kommunen har under övriga avsättningar en avsättning för medfinansiering av Roslagsbanan som beräknas i dagens penningvärde. Avsättningen nuvärdesberäknas med SKR's prognos för KPI de 5 första åren, efterföljande år prognostiseras KPI till 2 procent i enlighet med Riksbankens mål för inflationen. Som räntesats används indikativa räntor från Kommuninvest som om kommunen band lånen 2021 för respektive löptid utefter lagd betalningsplan i projektet.

Övriga avsättningar som förfaller till betalning senare än tre år från innevarande år indexregleras med KPI.

5.3 Not 3–29

Not 3 Verksamhetens intäkter

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Försäljningsintäkter	2,6	2,8	2,6	3,2
Taxor och avgifter	160,9	157,7	440,9	419,1
Hyror och arrenden	31,7	28,9	255,2	237,8
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	242,4	146,9	242,8	147,4
Offentliga bidrag (investeringar)	2,1	13,3	2,1	13,3
Övriga bidrag	4,3	94,7	4,3	94,7
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	67,8	74,1	64,3	66,3
Intäkter från exploateringsverksamhet och tomträtter	-	-	-	-
Realisationsvinster på materiella och immateriella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Jämförelsestörande intäkter	33,5	-	35,1	2,8
Övriga verksamhetsintäkter	-	-	-	0,8
Summa verksamhetens intäkter	545,4	518,5	1 047,4	985,3

Tomträttsavg ålder*	Antal (och m2)		Taxeringsvärde		Intäkter	
Kategori	2025	2024	2025	2024	2025	2024
Småhus	2 st (3132)	2 st (3132)	2,79	2,79	0,01	0,01
Flerfamiljshus	2 st (9529)	2 st (9529)	70,21	86,47	2,01	2,01
Industri	-	-	-	-	-	-
Övrigt	5 st (32774)	3 st (24910)	-	-	1,74	0,82
Summa	9 st (45435)	7 st (37571)	73,00	89,26	3,76	2,84

Tomträttsavtal tecknas normalt på 50 år. Vid utköp görs en oberoende värdering och tomträttsinnehavaren erbjuds att friköpa marken till aktuellt marknadspris.

Not 4 Jämförelsestörande intäkt

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Gatukostnadsersättning / övriga ej budgeterade exploateringsintäkter	33,5	-	33,5	-
Försäljning av fastighet	-	-	1,6	2,8
Summa jämförelsestörande intäkter	33,5	-	35,1	2,8

Armada, Slutlikvid Hacktaskolan, Berga 6:35 samt exploateringsintäkter

Not 5 Verksamhetens kostnader

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	1 194,6	1 173,7	1 299,7	1 268,0
Pensionskostnader	110,2	180,3	123,1	195,7
Lämnade bidrag	60,8	32,3	60,8	32,3
Köp av huvudverksamhet	1 415,9	1 395,4	1 415,9	1 395,4
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader *	232,0	230,4	66,0	68,4
Inköp av material, tjänster och övriga verksamhetskostnader**	252,1	234,4	524,7	499,7
Bolagsskatt	-	-	17,6	17,2
Realisationsförluster och utrangeringar	5,6	-	7,1	-
Anskaffningskostnad sålda exploateringsfastigheter	-	-	-	-
Jämförelsestörande kostnader	-	-	-	-0,1
Summa verksamhetens kostnader	3 271,1	3 246,5	3 515,0	3 476,5

Not 6 Jämförelsestörande kostnad

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Exploateringskostnader knutna till markförsäljning	-	-	-	-
Förlust avyttring anläggningstillgångar	-	-	-	-
Förändring av avsättning	-	-	-	-
Summa jämförelsestörande kostnader	-	-	-	-

Not 7 Av- och nedskrivningar

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Avskrivning immateriella tillgångar	0,3	0,4	1,3	0,9
Avskrivning byggnader och anläggningar *	69,2	64,3	179,9	174,2
Avskrivningar maskiner och inventarier	4,0	3,4	26,8	21,8
Nedskrivning/återföring byggnader och anläggningar	-	5,8	3,5	6,8
Summa av- och nedskrivningar	73,5	73,9	211,6	203,8

Jämförelsetalen för 2024 har förändrats se not 5.1.7

Nedskrivningen avser bostadsmodulerna på Näsängen. Avtalet är uppsagt och de ska flyttas/rivas.

Not 8 Skatteintäkter

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Preliminär kommunalskatt	2676,9	2517,7	2676,9	2517,7
Preliminär slutavräkning innevarande år	-15,9	9,2	-15,9	9,2
Slutavräkningsdifferens föregående år	-0,4	-12,5	-0,4	-12,5
Summa skatteintäkter	2 660,6	2 514,5	2 660,6	2 514,5

Not 9 Generella statsbidrag och utjämning

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Inkomstutjämning	4,2	40,6	4,2	40,6
Kostnadsutjämning	61,5	57,7	61,5	57,7
Regleringsbidrag/avgift	131,6	150,9	131,6	150,9
Bidrag/avgift för LSS-utjämning	-43,5	-36,7	-43,5	-36,7
Övriga generella statsbidrag	2,8	6,4	2,8	6,4
Kommunal fastighetsavgift	132,9	124,3	132,9	124,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	289,7	343,1	289,7	343,1

Not 10 Finansiella intäkter

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ränteintäkter	3,6	6,3	7,1	11,3
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	35,1	28,9	35,1	28,9
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument	49,2	83,1	49,2	83,1
Intäkter från finansiella anläggningstillgångar	11,4	0,0	11,4	0,0
Borgensavgift	9,6	11,4	0,1	0,9
Övriga finansiella intäkter	1,3	0,7	1,3	0,7
Summa finansiella intäkter	110,3	130,4	104,2	124,9

Not 11 Finansiella kostnader

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Räntekostnader	0,2	0,0	101,7	98,7
Räntekostnader leasingskuld *	24,9	25,7	6,6	7,3
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	15,8	33,8	15,8	33,8
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar	27,3	0,1	27,3	0,1
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	2,3	0,1	2,3	0,1
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument	76,8	27,3	76,8	27,3
Övriga finansiella kostnader	22,0	8,1	22,0	8,1
Summa finansiella kostnader	169,4	95,0	252,7	175,3

Not 12 Särredovisningar

I koncernen upprättar Roslagsvatten AB särredovisningar för VA-verksamheten och Avfallsverksamheten.

Dessa särredovisningar kan begäras ut från bolaget.

Not 13 Immateriella tillgångar

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ingående anskaffningsvärde	0,3	0,6	4,6	2,5
Nyinvesteringar	-	-	1,1	3,1
Avyttringar	-	-	0,0	0,0
Årets avskrivningar	-0,3	-0,4	-1,3	-0,9
Utgående värde	0,0	0,3	4,4	4,6
Ursprungligt anskaffningsvärde	17,9	17,9	26,1	25,0
Akkumulerade avskrivningar	-17,9	-17,6	-21,7	-20,4
Bokfört värde**	-	0,3	4,4	4,6
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	-	6,8	3,3	5,9

Egenutvecklade immateriella anläggningstillgångar avser uppbyggnad av kartdatabas. Förvärvade immateriella anläggningstillgångar avser licens för kommunens ekonomisystem. Avskrivningstiden har bedömts till kontraktets löptid, vilket är 12 år. För kommunen är samtliga immateriella tillgångar fullt avskrivna under året.

Not 14 Mark, byggnader, tekn. anläggningar

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ingående anskaffningsvärde	2 160,8	2 153,7	6 234,5	6 455,8
Nyinvesteringar *	139,4	82,9	625,8	-19,4
Avyttringar	-5,5	-49,0	-7,1	-66,7
Årets avskrivningar *	-69,0	-64,3	-180,6	-174,9
Årets nedskrivningar	-	-5,8	-3,5	-3,0
Omklassificering	-	43,4	-	43,4
Omföring till anläggning	-	-	-1,0	-1,2
Utgående värde	2 225,7	2 160,8	6 668,1	6 233,9
- Varav pågående investeringar	103,8	48,6	950,4	702,8
Ursprungligt anskaffningsvärde	2 838,8	2 764,0	9 254,5	8 706,0
Ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-613,1	-603,2	-2 586,4	-2 472,1
Bokfört värde *	2 225,7	2 160,8	6 668,1	6 233,9
Summa mark byggnader, tekn anlägg.	2 225,7	2 160,8	6 668,1	6 233,9
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	19,1	19,9	50,4	47,4

Jämförelsetalen för 2024 har förändrats se not 5.1.7

***Varav finansiell leasing**

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ingående anskaffningsvärde	569,8	613,8	136,8	165,0
Nyinvesteringar *	0,6	-	0,6	-
Avyttringar	-	-17,7	-	-17,7
Årets avskrivningar *	-26,3	-26,3	-10,5	-10,5
Årets nedskrivningar	-	-	-	-
Omklassificering	-	-	-	-
Utgående värde	544,1	569,8	126,9	136,8
Ursprungligt anskaffningsvärde *	747,5	756,1	268,2	276,9
Ackumulerade avskrivningar/nedskrivningar *	-203,3	-186,3	-141,3	-140,1
Bokfört värde	544,1	569,8	126,9	136,8
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	16,5	14,3	17,0	15,3

Not 15 Maskiner och inventarier

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ingående anskaffningsvärde	22,4	17,1	132,7	125,9
Nyinvesteringar	9,3	8,7	46,6	27,4
Avyttringar	-0,1	-	0,2	-0,1
Årets avskrivningar	-4,0	-3,4	-25,9	-22,0
Omföring till anläggningar	-	-	-	1,4
Utgående värde	27,6	22,4	153,6	132,7
- Varav pågående investeringar	-	-	0,4	0,4
Ursprungligt anskaffningsvärde	61,1	96,6	311,8	312,5
Akkumulerade avskrivningar	-33,5	-74,1	-158,2	-179,9
Bokfört värde	27,6	22,4	153,6	132,7
Varav finansiell leasing	-	-	4,4	4,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	10,2	9,6	16,3	16,2

Not 16 Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Stockholmregionen Försäkring AB	3,8	3,8	3,8	3,8
Långängens förvaltnings AB	-	30,5	-	30,5
ÖGAB fastighet 6 AB	-	90,5	-	90,5
Österåkers återvinningscentral	-	5,7	-	5,7
Armada Fastighets AB	217,5	42,6	-	-
Roslagsvatten AB	2,3	2,3	-	-
Österåkersvatten AB	-	-	-	-
Österåkers Stadshus AB	2,0	2,0	2,0	2,0
Österåkers Fastighetsbolag Sågvägen AB	-	34,7	-	34,7
Österåkers Fastighets Holding *	-	-	-	-
Åkersberga Säby 2:39 AB	-	21,5	-	21,5
Kommuninvest ekonomiska förening	59,7	-	59,7	-
HVB förening	-	-	0,1	0,1
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag mm	285,3	233,5	65,6	188,7

*Rättelse; en del av Österåkers Stadshus AB låg felaktigt på Österåkers Fastighets Holding AB 2024,

Not 17 Kortfristiga fordringar

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Kundfordringar	56,6	29,3	71,1	72,2
Kommunala skattefordringar	8,8	35,3	15,9	35,3
Övriga kortfristiga fordringar	199,3	220,1	238,9	252,1
Upplupna generella statsbidrag	-	-	-	-
Upplupna riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	0,8	6,5	0,8	6,5
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter *	95,2	241,4	106,5	248,6
Summa kortfristiga fordringar	360,6	532,7	433,2	614,7

Not 18 Kortfristiga placeringar

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Marknadsvärde pensionsportfölj	122,9	95,3	122,9	95,3
Nominella räntor	-	-	-	-
Svenska aktier	31,4	40,3	31,4	40,3
Utländska aktier	70,9	93,3	70,9	93,3
Summa	225,3	228,8	225,3	228,8
Marknadsvärde överlikviditetsportfölj I	343,0	317,5	343,0	317,5
Nominella räntor	-	-	-	-
Svenska aktier	54,7	60,8	54,7	60,8
Utländska aktier	123,5	140,9	123,5	140,9
Summa	521,1	519,2	521,1	519,2
Marknadsvärde likviditetsportfölj	340,4	162,2	340,4	162,2
Nominella räntor	-	-	-	-
Likvida medel	-	0,2	-	0,2
Summa	340,4	162,4	340,4	162,4
Summa kortfristiga placeringar	1 086,8	910,4	1 086,8	910,4
Anskaffningsvärde vid årets slut	1 013,5	809,5	1 013,5	809,5
Orealiserad värdeförändring vid årets slut	73,3	100,9	73,3	100,9
Summa kortfristiga placeringar	1 086,8	910,4	1 086,8	910,4

Not 19 Eget kapital

(mnkr)	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ingående eget kapital	1 836,0	1 751,9	2 169,7	2 053,3
Justering av eget kapital *	-	-7,1	-	4,2
Årets resultat *	91,9	91,2	122,7	112,2
Aktieägartillskott	-	-	-	-
Utgående eget kapital	1 928,0	1 836,0	2 292,5	2 169,7
- varav resultatutjämningsreserv	225,3	225,3	225,3	225,3
- varav resultatreserv	62,4	-	62,4	-

Not 20 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Ingående avsättning till pensioner inkl särskild löneskatt	534,8	407,3	536,7	409,1
Nyintjänad pension varav	7,0	76,5	7,0	76,5
- förmånsbestämd ålderspension	5,8	76,0	5,8	76,0
- efterlevandepension	-	0,5	-	0,5
- övrigt	1,1	-	1,1	-
Årets utbetalningar	-11,1	-10,4	-11,1	-10,5
Ränte- och basbeloppsuppräkning	15,8	33,8	15,9	33,9
Övrig post	2,9	0,2	2,9	0,2
Förändring särskild löneskatt	3,6	27,5	3,6	27,5
Utgående värde	553,0	534,8	554,9	536,7
Avsättning för pension, anställda	441,3	430,3	442,8	431,8
Avsättning för visstidspension, anställd	3,8	-	3,8	-
Avsättning för pension, förtroendevalda	-	-	-	-
Särskild löneskatt på ovanstående	108,0	104,5	108,3	104,9
Summa avsatt till pensioner inkl. särskild löneskatt	553,0	534,8	554,9	536,7

Not 21 Övriga avsättningar

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Avsatt för Sverigeförhandlingen				
Redovisat värde vid årets början	582,2	592,6	582,2	592,6
lanspråktaga avsättningar	-36,8	-	-36,8	-
Förändring indexuppräknings	2,3	-	2,3	-
Förändring av nuvärdet *	22,0	-10,4	22,0	-10,4
Utgående avsättning	569,7	582,2	569,7	582,2
Avsatt för medfinansiering Trafikverket				
Redovisat värde vid årets början	3,3	3,3	3,3	3,3
lanspråktaga avsättningar	-3,3	-	-3,3	-
Utgående avsättning	-	3,3	-	3,3
Avsatt för Sanering av tomtmark				
Redovisat värde vid årets början	5,8	5,8	5,8	5,8
Nya avsättningar	-	-	-	-
Utgående avsättning	5,8	5,8	5,8	5,8
Avsatt för muddring Tuna Hamn				
Redovisat värde vid årets början	2,3	2,3	2,3	2,3
Nya avsättningar	-	-	-	-
Utgående avsättning	2,3	2,3	2,3	2,3
Avsatt för Pilstugutomten väg				
Redovisat värde vid årets början	8,0	8,0	8,0	8,0
Outnyttjat värde återförs	-8,0	-	-8,0	-
Utgående avsättning	-	8,0	-	8,0

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
<i>Fortsättning Not 21 Övriga avsättningar</i>				
Avsatt för Domarudden				
Redovisat värde vid årets början	1,0	4,3	1,0	4,3
Nya avsättningar	-	-	-	-
lanspråktaga avsättningar	-0,3	-3,3	-0,3	-3,3
Outnyttjat värde, återförts	-0,7	-	-0,7	-
Utgående avsättning	-	1,0	-	1,0
Avsatt för överklagan lokalersättning				
Redovisat värde vid årets början	-	-	-	-
Nya avsättningar	9,1	-	9,1	-
lanspråktaga avsättningar	-	-	-	-
Utgående avsättning	9,1	-	9,1	-
Avsatt för uppskjuten skatteskuld				
Redovisat värde vid årets början	-	-	29,6	25,7
Nya avsättningar	-	-	5,2	4,3
lanspråktaga avsättningar	-	-	-1,5	-0,3
Utgående avsättning	-	-	33,3	29,6
Summa andra avsättningar	586,8	602,5	620,1	632,1

Förändring av nuvärdet avser nuvärdet av framtida betalningar. Nuvärdesberäkning och indexuppräknings sker endast i årsbokslut.

* varav 21,8 mnkr avser effekt av ny betalplan

Not 22 Långfristiga skulder

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	0,0	0,0	3 779,7	3 684,6
Långfristig leasingskuld *	588,7	608,4	157,2	167,2
Förutbetalda intäkter anläggnings-/anslutningsavgifter	0,0	0,0	630,1	585,6
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	65,2	59,5	65,2	59,5
Övriga långfristiga skulder	0,0	0,0	21,5	17,0
Summa långfristiga skulder	653,9	667,9	4 653,7	4 513,8

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Anläggnings-/anslutningsavgifter återstående antal år (vägt snitt)	-	-	37	35
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	31	32	-	-
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	-	-	2,5 %	2,8 %
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	-	-		1,2
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	-	-	66 %	68 %
1-3 år	-	-	34 %	32 %
3-5 år	-	-	-	-
Genomsnittlig räntebindningstid exkl derivat	-	-	0,8	0,95
Marknadsvärde säkringsinstrument				
Säkrad låneskuld	-	-	1 202	1 061

Förutbetalda intäkter för anläggningsavgifter periodiseras enligt:

År 1 , 10 % för administrationskostnader

År 2–46 , 2 % per år intäktsförs.

Not 23 Kortfristiga skulder

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Kortfristig leasingsskuld *	20,3	20,1	11,9	16,7
Leverantörsskulder	171,6	127,8	232,9	178,0
Moms	23,9	7,9	57,8	35,3
Personalens skatter, avgifter och avdrag	40,7	39,4	53,7	42,2
Upplupna personalkostnader exkl pension	79,4	75,3	85,9	79,5
Upplupen pensionskostnad	33,6	33,9	39,1	37,3
Upplupen särskild löneskatt	36,3	42,6	37,6	44,3
Förutbetalda skatteintäkter	15,9	0,0	15,9	2,6
Förutbetalda generella statsbidrag	-	1,3	-	1,3
Förutbetalda riktade statsbidrag och kostnadsersättningar	16,9	11,9	16,9	11,9
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	41,5	41,8	226,6	374,7
Övriga kortfristiga skulder	-	0,5	29,7	39,0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	-	-	3,6	-
Summa kortfristiga skulder	480,1	402,6	811,5	862,9

Erhållna ej intäktsredovisade riktade statsbidrag uppgår totalt till 16,9 mnkr intäktsförs under 2026.

Inom förutbetalda riktade statsbidrag är följande bidrag de största posterna

	Kommunen		Kommunkoncernen	
	2025	2024	2025	2024
Säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård	6,7	-	6,7	-
Säkerställa en god och nära vård	2,2	1,9	2,2	1,9
Äldreomsorgslyftet	1,6	2,9	1,6	2,9
Summa	10,5	4,8	10,5	4,8

Not 24 Pensionsförpliktelser

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Pension för anställda	480,5	499,7	480,5	499,7
Pension för förtroendevalda	-	-	-	-
Särskild löneskatt på ovan	116,6	121,2	116,6	121,2
Summa	597,0	620,9	597,0	620,9
Redovisat värde vid årets början	620,9	611,4	620,9	611,4
Uppräkning/indexjustering	20,4	38,7	20,4	38,7
Nyintjänad pension	-	-	-	-
Utbetalningar	-40,7	-41,1	-40,7	-41,1
Övrigt post	1,0	11,6	1,0	11,6
Förändring särskild löneskatt	-4,6	0,3	-4,6	0,3
Utgående värde	597,0	620,9	597,0	620,9
Visstidspension skuld ansvarsförbindelse (1 st)	-	1,9	-	1,9
Summa utgående ansvarsförbindelse och pensionsförpliktelser inkl särskild löneskatt	597,0	622,9	597,0	622,9

Aktualiseringsgraden uppgår till 73,0 %

Not 25 Övriga ansvarsförbindelser

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Borgensförbindelser				
Armada-koncernen	2 648,0	2 718,7	-	-
Roslagsvatten AB	44,0	44,0	-	-
Österåkersvatten AB	547,9	507,6	-	-
Övar AB	566,9	412,1	-	-
Kommunalt förlustansvar småhus	-	-	-	-
Summa borgensförbindelser	3 806,8	3 682,4	-	-

Den samlade risken för kommunens borgensförbindelser bedöms mycket låg då nästan hela förbindelsen avser kommunala dotterföretag. Här har kommunen en bra insyn samt kan bedöma att företagen har en solid ekonomisk grund

Kommuninvest

Kommunen är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. I samband med medlemskapet har kommunen ingått en solidarisk borgensförbindelse såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest Ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest Ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Österåkers kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611 027 mnkr och totala tillgångar till 636 323 mnkr kronor. Österåkers kommuns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 310 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 378 mnkr.

Not 26 Leasing

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	927,1	972,1	202,2	201,0
Nuvärde minimileaseavgifterna	608,4	628,5	163,5	174,4
Därav förfall inom 1 år	20,2	20,1	10,6	11,0
Därav förfall inom 1-5 år	89,8	86,1	47,5	45,4
Därav förfall senare än 5 år	498,4	522,3	105,4	118,0
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter			4,2	4,0
Nuvärde minimileaseavgifterna			4,4	4,7
Därav förfall inom 1 år			1,0	1,2
Därav förfall inom 1-5 år			3,4	3,4
Därav förfall senare än 5 år			-	-
Variabla avgifter som ingår i periodens resultat	25,5	22,3	8,3	7,7

Fortsättning Not 26 Leasing				
Varav kommunkoncerninterna finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	725,0	752,3		
Nuvärde minimileaseavgifterna	445,0	454,1		
Därav förfall inom 1 år	9,5	9,2		
Därav förfall inom 1–5 år	42,3	40,7		
Därav förfall senare än 5 år	393,1	404,3		
Varav externa finansiella leasingavtal				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	202,2	219,8	202,2	219,8
Nuvärde minimileaseavgifterna	163,5	174,4	163,5	174,4
Därav förfall inom 1 år	10,6	11,0	10,6	11,0
Därav förfall inom 1–5 år	47,5	45,4	47,5	45,4
Därav förfall senare än 5 år	105,4	118,0	105,4	118,0
Maskiner och inventarier				
Totala minimileaseavgifter			4,2	4,0
Nuvärde minimileaseavgifterna			4,4	4,7
Därav förfall inom 1 år			1,0	1,2
Därav förfall inom 1–5 år			3,4	3,4
Därav förfall senare än 5 år			-	-
Icke uppsägningsbara operationella leasingavtal avseende tillgångar som ej uppfyller kriterierna för korttidsinventarier eller mindre värde				
Minimileaseavgifter				
Med förfall inom 1 år	11,1	11,7	242,1	244,8
Med förfall inom 1–5 år	25,1	26,6	444,6	97,7
Med förfall senare än 5 år	11,3	16,1	12,8	19,2

Not 27a Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Årets av- och nedskrivningar	73,3	73,9	227,2	219,5
Justering för omklassificering inom anläggningar	-	-43,4	-0,2	-43,4
Årets avyttringar/utrangeringar	5,6	31,3	7,2	42,1
Gjorda pensionsavsättningar	29,3	137,9	29,3	136,2
Gjorda övriga avsättningar	24,6	-11,1	26	-8,5
Realisationsförlust vid försäljning av ägarföretag	16,0	-	16,0	-
Justering för resultatpåverkan finansiell leasing	-	-	-4,5	2,8
Direktbokning mot eget kapital	-	-7,1	-0,3	-7,1
Periodiserade anläggningsavgifter (Roslagsvatten AB)	-	-	44,5	21,6
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-1,9	-1,9	173,0	-1,9
Summa justering för ej likviditetspåverkande poster	146,9	179,6	518,2	361,3

27b Övriga likviditetspåverkande poster som tillhör den löpande verksamheten

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Utbetalning av avsättningar för pensioner	-11,1	-10,4	-10,9	-10,4
Utbetalning av övriga avsättningar	-3,5	-2,6	-3,5	-2,6
Summa justering för ej likviditetspåverkande poster	-14,6	-13,0	-14,4	-13,0

Not 28 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision

	Kommunen		Kommunkoncern	
	2025	2024	2025	2024
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde PWC	0,4	0,4	0,5	0,6
Förtroendevalda revisorer	0,2	0,3	0,2	0,3
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	-	-	1,1	1,4
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,6	0,7	1,8	2,3
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	0,7	1,0	0,7	1,0
Förtroendevalda revisorer	0,8	0,7	0,8	0,7
Lekmannarevision	-	-	0,2	-
Total kostnad för övrig revision	1,5	1,7	1,8	1,7
Total kostnad för revision	2,1	2,4	3,6	4,0

Räkenskaperna granskas i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. De sakkunniga bitrådets yttrande samt granskningsrapporter avseende bokslut och årsredovisning kommer finnas tillgänglig på kommunens webbplats: www.osteraker.se/kommunpolitik/kommunfakta/ekonomiochbudget/arsredovisning

Not 29 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Räntor och borgensavg.		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare
Kommunen		3,8	216,6	12,9	-	9,6	-	3 806,8	-
Armada Fastighets AB	100 %	211,3	13,8	-	-	-	9,5	-	2 648,0
Roslagsvatten AB	43,9 %	15,6	1,7	-	-	-	0,1	-	1 158,8
Norrvatten	3,71 %	1,4	-	-	12,9	-	-	-	-
Summa aktier och andelar kommunkoncernföretag		232,0	232,1	12,9	12,9	9,6	9,6	3 806,8	3 806,8

Skilnaden mellan intäkter och kostnader under försäljning är pågående investeringar i balansräkningen.

5.4 Not 30 Driftredovisningens uppbyggnad och samband med årsredovisningens övriga delar

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att Kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till Kommunstyrelsen och nämnderna för verksamheten. Kommunfullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av verksamheterna.

Verksamhetsplan och budget beslutas av Kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår. Nämnderna och Kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina respektive ansvarsområden. Driftredovisningen innehåller en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten. Driftredovisningen följer Kommunfullmäktiges beslutade budget enligt *Verksamhetsplan 2025–2027, budget 2025 (KS2024/0286)*.

Driftredovisningen visar den löpande verksamhetens utfall gentemot budget. Den speglar också de ekonomiska relationerna mellan nämnder och verksamheter, driftredovisningen innehåller därför kommuninterna poster. Poster som inte finns i nämndernas driftredovisning är bland annat skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, samt finansiella intäkter och kostnader. Därtill hanteras personalkostnader och kapitalkostnader i driftsredovisningen genom kalkylmässiga beräkningar.

Den kommunövergripande resultaträkningen innehåller däremot bara kommunexterna intäkter och kostnader.

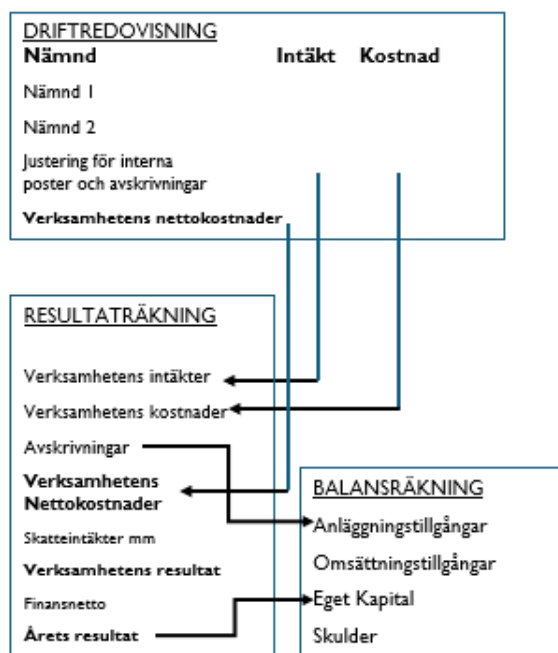
Poster som kalkylmässigt simuleras i driftredovisningen är:

- Personalkostnader, i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension och löneskatt. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 40,15 procent av lönekostnaden.
- Kapitalkostnader, i form av avskrivningar och ränta på bundet kapital. Kapitalkostnaderna beräknas enligt rak nominell metod, vilket innebär att kostnaden består av linjär avskrivning på anläggningstillgångarnas avskrivningsbara värde och ränta på tillgångarnas bokförda restvärde. Den internt beräknade räntan har satts till 2,3 procent för år 2024.

Gemensam central administration, så kallade overhead (OH) är ett samlat begrepp som syftar till kommunens centrala kostnader för bland annat administration, centrala lokaler, IT, upphandling med flera. Kostnaderna för OH fördelas ut på verksamheterna genom fastställda fördelningsnycklar. Exempel på fördelningsnyckel kan vara antal anställda, antal system med mera. Dessa kostnader är bland annat:

- kommungemensamma ledningskostnader
- IT
- löne- och ekonomiadministration
- upphandling/inköpsadministration
- centrala lokaler

Driftsredovisningens "verksamhetens intäkter" kan med justering för interna intäkter summeras ihop till "verksamhetens" intäkter i resultaträkningen. "Verksamhetens kostnader" kan med justering för interna kostnader samt avskrivningar, summeras ihop till verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Verksamheternas nettokostnader är i uppställningen som avsnitt 6.2 visar, avläsbar i resultaträkningens "verksamhetens nettokostnader".

5.5 Not 31 Investeringsredovisningens uppbyggnad och samband med årsredovisningens övriga delar

Den ekonomiska styrningen sker bland annat genom att Kommunfullmäktige i budget anvisar resurser till Kommunstyrelsen och nämnderna för investeringar. Kommunfullmäktiges budget utgör därmed en gräns för omfattningen av investeringarna i verksamheterna.

Verksamhetsplan och budget beslutas av Kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår. Nämnderna och Kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar för sina respektive ansvarsområden.

Investeringsredovisningen innehåller en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts. Investeringsredovisningen följer Kommunfullmäktiges beslutade budget enligt *Verksamhetsplan 2025–2027, budget 2025 (KS2024/0286)*.

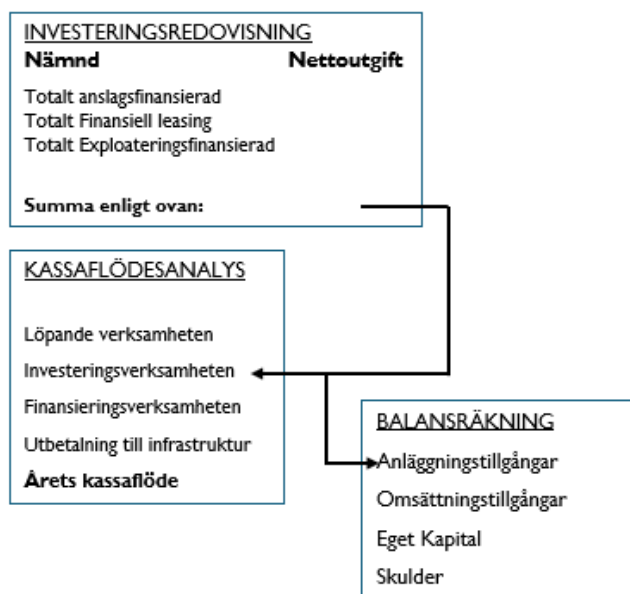
Investeringar består av externa utgifter samt timkostnader för egen personal enligt tidsredovisning. Förvaltningen belastas med en kapitalkostnad som består av avskrivning plus ränta, räntan för 2025 var 2,8 procent.

Kommunen genomför dels anslagsfinansierade investeringar dels investeringar

inom exploateringsområden som bekostas av exploatör. I avsnitt 7.1 redovisas den anslagsfinansierade investeringsverksamheten per område och i avsnitt 7.2 redovisas den exploateringsfinansierade. Tillsammans utgör de årets totala investeringar i investeringsredovisningen som uppgick till 140,2 mnkr. I årets investeringsredovisning ingår även nyemission i ett kommunägt bolag samt medlemsinbetalning till Kommuninvest om totalt 67 747 mnkr. En försäljning av bolag till Armadakoncernen påverkade årets investeringar med -15 954 mnkr då bolagen såldes med förlust.

Investeringarna återfinns även under investeringsverksamheten i kassaflödesanalysen samt bland anläggningstillgångarna i balansräkningen. För 2025 återfinns de mer specifikt bland materiella anläggningstillgångar och finansiella anläggningstillgångar. Avskrivningar av anläggningstillgångar återfinns förutom i balansräkningen även i resultaträkningen.

I kassaflödesanalysen återfinns lån till Norrvatten om 11 mnkr, erhållna investeringsbidrag om 7,8 mnkr, dessa finns inte i investeringsredovisningen. I investeringsredovisningen finns en förlust om 15,9 mnkr vid försäljning av bolag, som inte återfinns i kassaflödesanalysen då betalning skedde via nyemission och inte var kassaflödespåverkande.

5.6 Not 32 Drift och investeringsbudgetens uppbyggnad

Upplysningar om kommunens drift- och investeringsbudgets uppbyggnad samt de för drift- och investeringsredovisningarna mest väsentliga principerna för ekonomistyrning för året återfinns i dokumentet "*Verksamhetsplan 2025–2027, budget 2024 (KS2024/0286)*" som återfinns på www.osteraker.se.

6 Driftredovisning

	2025-01-01 - 2025-12-31					
Resultatbudget (mnkr)	Intäkt	Kostnad	Netto-kostnad	Budget Netto kostnad	Avvikelse Netto-kostnad	Utfall Netto-kostnad 2024
Kommunfullmäktige	0,0	-8,9	-8,9	-9,3	0,4	-9,5
Överförmyndarnämnden	0,0	-6,3	-6,4	-6,7	0,3	-5,4
Kommunstyrelsen	125,9	-462,4	-336,5	-340,9	4,4	-268,5
Kultur- och fritidsnämnden	13,8	-146,3	-132,5	-131,5	-1,0	-128,1
Utbildningsnämnden	217,0	-1 650,9	-1 433,9	-1 426,9	-7,0	-1 396,2
Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden	12,0	-47,3	-35,3	-34,0	-1,3	-30,9
Vård- och omsorgsnämnden	130,9	-884,0	-753,0	-770,5	17,5	-740,5
Socialnämnden	46,5	-150,1	-103,6	-112,5	8,9	-108,5
Byggnadsnämnden	12,7	-20,8	-8,1	-7,5	-0,6	-9,1
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	7,8	-16,8	-9,0	-9,2	0,2	-9,0
Nämndernas driftsanslag	566,6	-3 393,8	-2 827,2	-2 849,0	21,8	-2 705,7
Pensioner	85,5	-143,4	-57,9	-50,1	-7,8	-150,5
Central finansiering	79,0	35,9	114,9	82,4	32,5	93,2
Drift inkl. centrala poster	731,2	-3 501,3	-2 770,2	-2 816,7	46,5	-2 763,0
<i>Justering Interna transaktioner mot andra nämnder</i>	<i>-183,0</i>	<i>183,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>0,0</i>	<i>-6,4</i>
<i>Justering för avskrivningar och övriga poster*</i>	<i>-2,8</i>	<i>47,2</i>	<i>44,4</i>	<i>47,3</i>	<i>-2,9</i>	<i>47,7</i>
Drift efter justering	545,4	-3 271,1	-2 725,8	-2 769,4	43,6	-2 721,7
Avskrivningar	0,0	-47,2	-47,2	-47,3	0,1	-47,7
Avskrivningar finansiell leasing	0,0	-26,3	-26,3	-42,5	16,2	-41,9
Verksamhetens nettokostnad	545,4	-3 344,6	-2 799,2	-2 859,2	60,0	-2 811,2
Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkning	545,4	-3 344,6	-2 799,2			-2 811,2

*Generellt statsbidrag för utökad bemanning sjuksköterskor SÄBO 2,5 mnkr samt Skolor mot brott 0,3 mnkr är intäktsfört i nämndernas drift.

Upplysningar om driftsredovisningen internredovisningsprinciper och uppbyggnad samt budget finns i **Not 30** och **Not 32**

7 Investeringsredovisning

7.1 Anslagsfinansierad investeringsverksamhet

Nämnd	Investeringskategori (tkr)	Utfall 2025	Budget 2025	Budgetavvikelse
KS	Attraktiv offentlig plats & skärgård	28 570	28 500	-70
KS	Stadsutveckling/Trafikplan	2 983	6 200	3 217
KS	Reinvestering, gator och vägar	18 810	17 300	-1 510
KS	Trafikåtgärder	10 761	10 000	-761
KS	Gång och cykelvägar	3 568	4 500	932
KS	Kultur och Fritid	4 592	8 000	3 408
KS	Övrigt	3 981	10 500	6 519
	Totalt Kommunstyrelsen	73 265	85 000	11 735
KS	KS Ledning	3 929	6 000	2 071
	Totalt Österåkers Kommun	77 194	91 000	13 806
	Finansiell leasing - Fastigheter	-	-	-
	Totalt Österåkers kommun inkl. Finansiell leasing	77 194	91 000	13 806

KS = Kommunstyrelsen

Fleråriga projekt (tkr)

Investeringskategori	Projekt	Utfall 2025	Besluttad total budget	Akumulerat utfall 2025	Kvar av totalbudget
Attraktiv offentlig plats och skärgård	Skänstaparken 2019–2025	10 427	17 400	20 921	-3 521
Attraktiv offentlig plats och skärgård	Högbackavägen gångtunnel 2024–2025	891	2 500	1 265	1 235
Attraktiv offentlig plats och skärgård	Väg 276/Margretelundsvägen gångtunnel 2025–2026	979	2 300	979	1 321
Attraktiv offentlig plats och skärgård	Storängstorget 2025–2026	1 987	6 000	1 987	4 013
Reinvestering, gator och vägar	Gransättravägen-Tallsättravägen 2025–2026	6 053	3 300	6 053	-2 753
Reinvestering, gator och vägar	Renovering betongkonstruktion, Lennart Neckmans väg 2025–2026	1 022	2 300	1 022	1 278
Reinvestering, gator och vägar	Träsättra del 2 Björksättra-Högsättra 2025–2026	869	1 400	869	531
Trafikåtgärder	Träsättra busshållplats 2025–2026	4 033	1 900	4 033	-2 133
Trafikåtgärder	Söralidsvägen Fjärilsvägen-Träsättravägen 2025–2027	1 067	9 500	1 067	8 433

Investeringskategori	Projekt	Utfall 2025	Besluta d total budget	Ackumu lerat utfall 2025	Kvar av totalbu dget
Kultur och fritid	Konstverk, Skånstaparken 2024–2026	647	970	834	136
Kultur och fritid	Konstverk, Stadspark Åkers Kanal Säby 2024–2025	549	885	1 042	-157

Nedan finns en kortfattad beskrivning av de största investeringsprojekten.

Attraktiv offentlig miljö

Skånstaparken

Nettobudget för året: 8,0 mnkr. Avvikelse mot årets budget -2,4 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 10,4 mnkr.

Beskrivning: Omfattar anläggande av Skånstaparken inklusive bollplan. Anläggningarna har färdigställts under senhösten 2025. Ökade mängder jämfört med projekterad mängd av bland annat marksten, fyllnadsmassor, konstgräs och tillkommande upprustning av belysningsanläggningen är anledningen till avvikelsen mot budget.

Åtgärder i parker och lekplatser, reinvestering

Nettobudget för året: 6,0 mnkr. Avvikelse mot årets budget +1,6 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 4,4 mnkr.

Beskrivning: Renovering och komplettering av grusade bollplaner har påbörjats under året. Åtgärderna har anpassats efter behovet på enskilda bollplaner, den totala utgiften blev därmed lägre än budget. Avstängsling har genomförts inom hundrastgården Tasseparken vid Åkers kanal.

Åkers kanal stadspark (Hackstavägen-Kanalterassen)

Nettobudget för året: 4,0 mnkr. Avvikelse mot årets budget blev -1,1 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 5,1 mnkr.

Beskrivning: Befintlig gång- och cykelväg har byggts om och förtydligats med granitkantsten. En förbättrad parkeringsyta för besökare till stadsparken samt ny belysning och asfalt har också ingått. Under detaljprojekteringen tillkom behov av åtgärder på Hackstavägen för att skapa en säkrare trafiksituation för gång- och cykeltrafikanter vilket medförde ökade kostnader.

Belysning – gator och vägar

Nettobudget för året: 7,0 mnkr. Avvikelse mot årets budget +1,6 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 5,4 mnkr.

Beskrivning: Avvikelsen mot budget beror på att belysningsåtgärder på Gransättravägen som planerades inom denna post i stället redovisas samordnat inom Reinvestering – gator och vägar. Åtgärder som genomförts omfattar byte till LED-insatser i befintliga armaturer och utbyte av stolpar och armaturer på vägar och gång- och cykelvägar runt om i kommunen, samt förtätning av belysning på befintliga vägar där detta var nödvändigt. Rondellen väg 276/Kanalvägen har fått nya markstrålkastare med färgväxling.

Reinvestering – gator och vägar

Nettobudget för året: 7,0 mnkr. Avvikelse mot årets budget med -6,2 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 13,2 mnkr.

Beskrivning: Avvikelsen beror på att budget för åtgärder finns under posten Belysning - gator och vägar, men utfallet redovisades samordnat inom denna post i stället. Ytterligare åtgärder som har genomförts är renovering flertalet vägar inom kommunen.

Trafikåtgärder

Kollektivtrafikåtgärder och infartsparkeringar

Nettobudget för året: 4,5 mnkr. Avvikelse mot årets budget blev -0,2 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 4,8 mnkr.

Beskrivning: Busshållplats Norra Bergsättra hade ökade anläggningskostnader efter genomförd projektering. Även trafikordningsplanerna för att bibehålla framkomlighet på Träsättravägen har haft påverkan på slutkostnaden. En busshållplats vid ICA Maxi är påbörjad och en busshållplats vid Nantesslingan har färdigställts. Kollektivtrafikåtgärder längs Stationsvägens gångfartsområde är färdigställda.

Gång- och cykelvägar

Cykelåtgärder - GC-nätet

Nettobudget för året: 4,5 mnkr. Avvikelse mot årets budget blev +0,9 mnkr. Utfall för 2025 uppgår till 3,6 mnkr.

Beskrivning: Breddning av Kvisslingbyvägen GC-väg och Norrgårdsvägens GC-väg har genomförts. Nyanläggning av GC-väg vid Otto Bondes väg och asfaltering av Norrgårdsvägens gång- och cykelväg har färdigställts.

Kultur- och Fritidsområdet

Idrotts- och fritidsanläggningar, reinvestering

Nettobudget för året: 3,0 mnkr. Avvikelse mot årets budget om +0,1 mnkr.

Utfall för 2025 uppgår till 2,9 mnkr.

Beskrivning: Omfattar Österåkers sportcentrum, renovering av betonggolv och port, belysning och spelarbås vid Röllingby bollplan samt renovering av Österåkers sportcentrum fysrum.

7.2 Exploateringsfinansierad investeringsverksamhet

Exploateringsprojekt (tkr)	Utfall 2025	Utfall 2024
HÅK Hagby äng och kulle etapp I	53 446	10 886
Hagby Exploateringsområde 5	6 973	-
Övrigt	2 628	-2 412
Totalt exploateringsprojekt	63 047	8 474

Projekt, HÅK Hagby Äng och Kulle

Beläget väster om centrala Åkersberga intill Österåkers golfklubb med närhet till såväl kollektivtrafik som natur och rekreationsområden ligger Hagby Äng och Kulle, här växer en ny stadsdel fram med den småskaliga trädgårdsstaden som förebild. Här kommer bostäder, offentlig service, centrumverksamheter och grönområden skapa en levande och trygg stadsdel med hållbarhet i fokus.

Detaljplan för Hagby äng och kulle etapp 1 vann lagakraft april 2023, därefter inleddes genomförande fasen med att planera och prospektera samt anläggandet av gata, park, dagvattenhantering etc. och kommer pågå fram t.o.m. 2027. Själva planområdet är beläget vid Svinningevägen mellan Hagbyhöjden och husbykullen där ytan omfattar cirka 18 hektar mark. Här planeras för ca 900 bostäder i olika boendeformer, bland annat småhus i form av kedjehus och brygghus samt villor för flera familjer. Utbyggnaden avseende bostäder kommer att ske etappvis och beräknas vara klart 2030–31.

7.3 Övriga investeringar

	Utfall 2025	Utfall 2024
Armada Fastighets AB	174 868	-
ÖGAB Fastighet 6 AB	-90 469	-
Österåkers Stadshus AB	-	2 000
Österåkers Fastighets Holding AB	-	-
Österåkers Fastighetsbolag Sågvägen AB	-34 650	34 650
Långängens förvaltning AB	-30 470	
Åkersberga Säby 2:39 AB	-21 511	21 510
Österåkers återvinningscentral	-5 707	-
Kommuninvest ekonomiska förening	59 732	-
	51 793	58 160

Under året blev Österåkers kommun medlem i Kommuninvest. Medlemskapet innebär att kommunen samarbetar med 296 andra kommuner och regioner i Sverige och har möjliggjort för kommunens hel- och delägda bolag att få tillgång till ytterligare en finansieringskälla, utöver affärsbankerna, vilket ökat konkurrensmöjligheten och stabiliserat kommunens finansieringsrisk. Insatskapitalet uppgick till 59,7 mnkr.

Under året såldes kommunägda bolag till Armadakoncernen via en nyemission, vilket resulterade i en förlust om 15,7 mnkr som påverkar årets investeringar. I tabellen ovan ser man bruttobeloppen. ÖGAB Fastighet AB gjordes det en nyemission till under året om 8,0 mnkr, totalt värde på bolaget var vid försäljningen 98 484 mnkr.

Koncernbolag

Armadakoncernen

Årets totala investeringar i koncernen blev 57,4 mnkr.

Armada Kommunfastigheter AB har genomfört planerat underhåll i koncernens förskole- och skolfastigheter. Fönster och dörrar har bytts ut på flera skolor och förskolor för ökad energieffektivitet och säkerhet. Arbetet med att modernisera invändig belysning fortsätter bland annat på Tråsättraskolan, Margretelundsskolans idrottshall och Roslagskulla skola. I Alceahuset har renovering av avloppssystemet påbörjats genom relining, och på Söralids förskola har taket bytts och tilläggsisolerats. Ett systematiskt arbete pågår även med att byta ut dörrar för att stärka brandskydd och personsäkerhet.

I Armada Bostäder AB har löpande underhåll genomförts, bland annat utbyte av vitvaror, sanitetsporslin, golv och mattor. Två hissar i en fastighet har renoverats och hissarnas nödtelefoner har uppgraderats till 4G. Balkongdörrar och nyckeltuber har bytts, nya garageportar har installerats och två entréportar har ersatts på olika fastigheter. Flera fastigheter har fått målningsarbeten både invändigt och utvändigt.

Österåkers Stadsnät AB har förstärkt och dokumenterat det befintliga fibernätet. Bolaget bygger även sjöfiber till Roslagsvattens nya reningsverk i Margretelund samt anlägger fiber i det nya exploateringsområdet Hagby äng och kulle. Dessutom pågår arbete för att uppfylla kraven i den nya Cybersäkerhetslagen som träder i kraft 2026.

Roslagsvatten (kommunens andel är 43,9% av nedanstående)

Under 2025 genomförde Roslagsvatten omfattande investeringar för att stärka och framtidssäkra VA- och avfallsinfrastrukturen i de fem ägarkommunerna. Den totala investeringsvolymen uppgick till 650 mnkr, varav stora delar avsåg arbeten inom reningsverk, ledningsnät och pumpstationer. Betydande satsningar gjordes i Österåker där arbetet med det nya reningsverket i Margretelund (ÖVAR) fortsatte, inklusive installation av en pyrolysanläggning. På Ljusterö färdigställdes arbetet med att byta ut samtliga fyra pumpstationer i Linanäsområdet samt uppdimensionering av huvudledningar i Linanäsvägen.

I övriga kommuner genomfördes renoveringar av huvudledningar, avloppsreningsverk och investeringar i ledningsnät, pumpstationer och kapacitetsutredningar inför framtida anslutningar till Käppalaförbundet.

Sammantaget visar investeringarna ett tydligt fokus på ökad kapacitet, modernisering, hållbarhet och digitalisering för att möta framtida behov.

Norrvatten (kommunens andel är 3,71%)

Under året har Norrvattens investeringsverksamhet präglats av strategisk prioritering för att hålla den totala investeringsnivån inom fastställd låneram. Totala investeringar uppgick till 308,9 mnkr, vilket är lägre än budget främst på grund av senareläggningar av projekt, särskilt inom projektet Norrvattens framtida vattenproduktion (NFVP) där projekteringen fortsatt och byggstarten skjutits fram. Trots detta har viktiga förberedande arbeten genomförts, såsom avverkning, vägbreddning och anslutning av byggström. Ledningsnätet har förnyats med 1 276 meter, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 0,39 % och är i linje med målet sett över femårsperioden.

Flera planerade projekt inom Görvålverket, yttre anläggningar och ledningsnätet har förskjutits i tid, vilket bidragit till att delar av budgeten inte har upparbetats. Totalt har anläggningar till ett värde av 71,7 mnkr aktiverats. Investeringarna har till 24 % självfinansierats medan resterande del finansierats genom externa lån. NFVP-projektet, som är den största kommande investeringen, har fortsatt med framtagning av rikt-kostnadshandlingar, detaljprojektering och framtagning av viktiga kontraktsunderlag inför kommande genomförandebeslut. Projektets upparbetning uppgick till 245,4 mnkr under året. Sammantaget har investeringarna lagts på en nivå som balanserar behovet av framdrift och kravet på kontroll över låneskulden.

8 Barnbokslut

Sedan 2017 gör Österåkers kommun ett barnbokslut. I barnbokslutet följs kommunens verksamheter upp enligt Barn- och ungdomspolicy för Österåkers kommun. 2025 års barnbokslut har sammanställts genom intervjuer med förvaltningschefer och sakkunniga.

Intervjuerna har utgått från Barn- och ungdomspolicyn och förra årets barnbokslut, med speciellt fokus på vad som då kom upp som utvecklingsbehov. Att använda intervjuer i arbetet med barnbokslutet har gjort att processen blir ett lärande och ett tillfälle för erfarenhetsutbyten, till skillnad från tidigare metod då förvaltningarna lämnade in en skriftlig redogörelse.

Förra årets barnbokslut gav organisationen ökad självinsikt och i viss mån ökat självförtroende. Erfarenhetsutbyten gav mersmak och önskemål om kompetensutveckling och stöd i arbetet har följts upp.

Under 2025 har kommunen på övergripande nivå:

- Arrangerat utbildnings-/inspirationsdag på barnkonventionsdagen 20 november
- Tagit fram en grundutbildning i barnkonventionen för alla medarbetare, vilken lanseras i början av 2026
- Byggt en AI-agent som stöd i att göra barnkonsekvensanalyser. Den har testats i mindre skala under hösten 2025, men öppnas upp för alla verksamheter under 2026

På varje avdelning och enhet fortsätter arbetet för varje barns bästa utvecklas i det dagliga arbetet. Samverkan och samarbeten har fortsatt att utvecklas och bli fler. Under 2025 genomfördes en förstudie som resulterade i att Österåkers kommun från 2026 går in i samverkansmodellen Backa Barnet, vilket är ett arbetssätt för tidig upptäckt och bästa möjliga stöd till barn och unga.

Aktuell kunskap och forskning om barn och unga ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn och unga.

Kommunens verksamheter jobbar generellt strukturerat med omvärldsbevakning och tar till sig forskning och data kopplat till barn och unga relaterat till sitt område och som verksamhet.

I stort sett alla delar av kommunen genomför brukarundersökningar, kvalitetsuppföljningar eller andra typer av enkäter. Barn och unga blir framför allt tillfrågade inom skola, omsorg och fritid.

Organisationen som helhet får allt bättre kännedom om de olika undersökningarna som görs, vilket möjliggör samverkan och samanalyser. Det är ett arbete som har fortsatt stor utvecklingspotential, vilken bland annat stärks i uppföljningsarbetet med Program för social hållbarhet och folkhälsa.

Genom att utvärdera och analysera data och information som samlas in, utvecklar kommunen förmåga att följa upp vilka grupper och individer som nås av och deltar i insatser, men också de som fortfarande saknas och inte nås.

På utbildningssidan är kommunen i kontakt med Ifous i flera projekt som ger en direkt och praktisk nära koppling till forskning för förskola, skola och

fritidshem. Under 2025–2027 pågår ett treårigt program, *Rektors undervisningsnära ledarskap* (RULE), som omfattar alla kommunens rektorer i egen regi. Stort fokus ligger annars att utveckla arbetet med relationen i klassrummet mellan lärare och elev.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har utvecklat sitt arbete med platsanalys och utvecklat mallen för detaljplaner, genom att inkludera befintliga förutsättningar ur ett barnperspektiv för att skapa en systematik och fånga det perspektivet i analysarbetet.

Socialtjänsten har under året 2025 utbildat sina medarbetare i ISU, individbaserad systematisk uppföljning. Kunskapen som utbildningen genererar bidrar till ett systematiskt kvalitetsarbete och stärker en kunskapsbaserad socialtjänst. Målet är att det i samtliga utredningar, i enlighet med IBIC (Individens behov i centrum) ska ingå en barnkonsekvensanalys. Denna evidensbaserade utredningsmetod tillämpas idag och utvecklas med stärkt koppling till barnkonsekvensanalyser.

Österåkers kommun ska arbeta sektorsövergripande med barnets bästa i centrum i frågor som berör barn och unga.

Samverkansgrupp för social hållbarhet och folkhälsa, tidigare sociala preventionsgruppen, samlar funktioner och kompetenser från samtliga förvaltningar med fokus på social hållbarhet. Program för social hållbarhet och folkhälsa skapar en gedigen gemensam grund att utgå ifrån i det sektorsövergripande arbetet. Under senare delen av 2025 genomfördes en första uppföljning av programmets indikatorer. Analys av dessa ligger till grund för ett gemensamt orsak- och verkansarbete i början av 2026. Österåker är Pep-kommun och går in i samverkansmodellen Backa barnet, vilket öppnar ytterligare möjligheter och sätter krav på att utveckla samverkan internt och externt.

Det finns flera organiserade tvärprofessionella och förvaltningsöverskridande insatser som pågår i kommunen såsom skolsociala teamet, familjecentralen och SSPF. Det innebär fler processer och projekt som fokuserar på att arbeta med barn och unga i centrum genom samverkan. Det finns behov att fortsätta tydliggöra hur initiativen hänger ihop och kopplar till en övergripande samordning.

I de olika förvaltningarna kan man se att det implementeras olika modeller och metoder för både lokal och nationell samverkan i syfte att stärka barnperspektivet och barns perspektiv, bland annat:

- Islandsmodellen - Samarbete på plats: Socialtjänsten anländer till brottsplatsen tillsammans med eller kort efter polisen vid larm om våld i familjer med barn.
- Föräldrastödjare från socialkontoret kan följa med vid Barnavårdscentralens hembesök, vilket är en utveckling av familjecentralen.
- Fritidsgårdarna ökar sin samverkan med KEKS, vilket är ett nätverk av kommuner som bygger på europeiska principer och riktlinjer för lokal öppen fritids och ungdomsverksamhet. Medlemmarna implementerar

ett systematiskt arbetssätt som säkerställer verksamhetens kvalitet och de ungas inflytande och delaktighet.

Under intervjuerna framgår det att utbyte sker i hela kommunorganisationen med forskningsinstitut, högskolor och andra kunskapande organisationer för att ibland ta del av, men också för att bidra till, ny och kompletterande kunskap, data och forskning. Samverkan inom organisationen medför att den nya kunskapen kan spridas i fler delar av organisationen.

Österåkers kommun ska erbjuda fortbildning till beslutsfattare, berörda yrkesgrupper samt barn och unga själva för att stärka kunskapen om barns rättigheter.

Under 2026 lanseras en grundutbildning för alla medarbetare i barnkonventionen. Utbildningen är ett direkt resultat av önskemålen och behovet av fortbildning som identifierats i föregående års barnbokslutssamtal.

Användningen av barnkonsekvensanalys och likvärdiga verktyg utvecklas kontinuerligt.

Erfarenhetsdelning efterfrågas för att kunna systematisera arbetet ytterligare och vidmakthålla den kompetens- och erfarenhetsutveckling som görs.

Kommunen lär också direkt från barn och unga dels genom att ta del av ungas åsikter genom enkäter, exempelvis LUPP och MMIS, men även genom ungas engagemang i olika sammanhang exempelvis Unga kommunutvecklare, UF-företagare, sommarlovsentreprenörer och i samtal med barn och unga direkt i verksamheterna. På olika håll i kommunen genomförs utvecklingsinitiativ för att samla och sprida data den data som samlas in genom exempelvis kommunens BI-system, i samverkansprojekt och i arbete med styrdokument och kommunens verksamhetsplan och budget.

Österåkers kommun ska stimulera och stötta unga i att själva komma med idéer samt öka deras möjligheter till inflytande i kommunala beslut.

Ung i Österåker, där kommunens fritidsgårdar ingår, fokuserar på ungdomsproducerad verksamhet. Relationsbyggande arbete syftar till att stärka och inspirera unga till att själva ta initiativ och driva projekt och verksamhet. Under 2025 har antal besök och besökare ökat betydande i verksamheten. Andel ungdomsproducerad verksamhet ökar också. Unga ser vad andra unga åstadkommer och inspireras. Här finns det möjlighet att söka bidraget *Ungas egen organisering* för att unga ska kunna genomföra egeninitierade projekt och evenemang.

Konceptet Unga kommunutvecklare har under flera års tid varit ett sommarjobbprojekt, men under sista året har ett par av dessa ungdomar haft möjlighet att fortsätta projektet året runt. Fokus har legat på att utveckla kommunikation av och med unga och under 2025 har arbetet koncentrerats på demokrati och delaktighet inför valåret 2026.

Beslut och åtgärder som rör barn och unga ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

Arbetet med att utveckla metodstöd för att göra barnkonsekvensanalyser fortsätter. En utbildning om barnkonventionen och ett AI-verktyg som stöttar i genomförandet av barnkonsekvensanalys har tagits fram under 2025 för att lanseras under 2026.

Även om det inte alltid heter barnkonsekvensanalys så görs risk- och konsekvensanalyser på olika sätt i allt större utsträckning i stora delar av organisationen. Det söks efter rutiner för att göra konsekvensanalyser och uppföljningar på de mer övergripande besluten och processerna. Ett viktigt område att fokusera på i det närmaste utvecklingsarbetet.

Systematiskt uppföljnings- och utvecklingsarbete som rör barn och barns rättigheter är väl förankrat inom framförallt skola och omsorg. Det finns dock ett behov av att utveckla dialogen med barn och unga om vad som framkommer i enkäter och uppföljningar för att inte missa viktiga perspektiv.

Utvecklingsbehov och önskemål

Under intervjuerna framkom förslag och behov av vidare arbete inom området. Här listas de mest prioriterade.

1. Skapa en röd tråd i barnrättsarbetet

Kopplingen mellan det dagliga arbetet, engagemanget för barn och unga som vitaliseras i organisationens stärkta samverkansarbete och de övergripande beslutsforumen behöver utvecklas och stärkas. Kommunorganisationen arbetar med liknelsen ”den röda tråden” i stora delar av kvalitets- och utvecklingsarbete och den liknelsen behöver tas in även i arbetet med barn- och ungdomsperspektivet.

Förslag: *Låt berättelser från verksamhet och barn och unga ta mer plats i besluten. Lyft in både goda och utmanande exempel från verksamheten i syfte att fler ska få uppleva effekten av det arbete som pågår. Målet är att fler ser sin del i röda tråden som är kommunens barnrättsarbete*

2. Gör barnkonventionsdagen till en återkommande aktivitet

2025 års utbildningsdag på barnkonventionsdagen var välbesökt och samlade en väldigt bred av kompetenser i kommunen. Dagen fick väldigt bra feedback och det finns god anledning att göra den återkommande för att löpande kunna påminna om det arbete som görs, vilka stöd som finns och vilka som behöver utvecklas.

Förslag: *Gör Barnkonventionsdagen årligen återkommande som inspirations- och utbildningsdag med barnrättsfokus*

3. Inför en ungredaktion

Kommunikation med, för och av unga tas upp i flera sammanhang. Möjligheten att forma en ”ungredaktion” som stärker kommunorganisationen året runt, ses som en välkommen och viktig förstärkning.

Förslag: *Utveckla Unga kommunutvecklare och inrätta ”Ungredaktion”*

4. Växla upp samverkan

Inom skolan talas det ofta om stoffträngsel. Många vill in i skolan och mycket läggs på skolan. Under samtalen är det tydligt att många efterfrågar mer samverkan med just skola, eftersom det är där alla barn och unga finns. Tankar formades under samtalen kring möjligheten att se varandra som förstärkande kompetenser. Även de som på olika sätt vill komma in i skolan och få möjlighet att få barns och ungas perspektiv på sina frågor kan kanske ses som kompetenser som kan bidra till olika teman, ämnesområden och kunskaper som eleverna och skolan kan ta del av på ett givande sätt? Exempelvis ser samhällsbyggnadsförvaltningen möjligheten att bistå med kunskap om samhällsutveckling, samtidigt som ett samråd genomförs för att få fler unga röster i stadsutvecklingsprocessen.

Förslag: *Utveckla samarbetsformerna för att få ett bättre och mer givande utbyte mellan verksamheter. Här skulle samverkansgruppen för social hållbarhet och folkhälsa kunna få ett uppdrag att arbeta fram nya arbetssätt till exempel.*

9 Kommunfullmäktige

9.1 Viktiga händelser

- Verksamhetsplan 2026–2028 och budget 2026 antogs
- Vattentjänstplan för Österåkers kommun med bilagor, antogs
- Årsredovisning 2024 för Österåkers kommun godkändes och ansvarsfrihet för Kommunstyrelsen och övriga nämnder i Österåkers kommun avseende verksamheten för 2024 beviljades
- Kommunfullmäktige beslutade om att anta erbjudande om medlemskap i Kommuninvest Ekonomisk förening
- Kommunfullmäktige beslutade om omstrukturering av kommunens fastighetsbolag/fastigheter för framtida exploatering
- Österåkers kommuns program för uppföljning och insyn, antogs
- Riktlinjer för god ekonomisk hushållning antogs

9.2 Verksamhetsuppföljning

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och består av 51 ledamöter. Fullmäktige beslutar om viktiga frågor för kommunen, som mål och riktlinjer för verksamheten, budget, kommunalskatt, organisation, val av ledamöter och revisorer, ekonomiska förmåner till förtroendevalda, folkomröstningar, årsredovisning och ansvarsfrihet.

Partistöd för 2025 betalades ut i början av året till de partier som har mandat i Kommunfullmäktige, enligt regler för lokalt partistöd och bestämmelser om arvoden och ersättningar till förtroendevalda i Österåkers kommun.

Utöver vad som nämnts i viktiga händelser har Kommunfullmäktige även antagit en detaljplan under perioden, behandlat 20 motioner och slutbehandlat två stycken medborgarförslag.

Beslut togs att utöka antal ledamöter i Kommunfullmäktige från 51 till 61 i kommande mandatperiod. Enligt kommunallagen ska kommuner som har över 36 000 röstberättigade ha minst 61 ledamöter och Österåkers kommun passerade den gränsen under 2025.

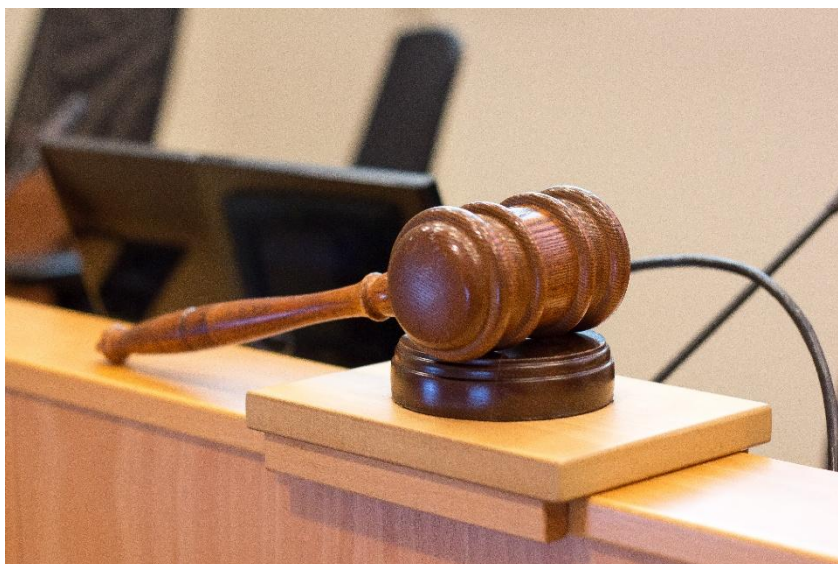
Revisorerna genomförde olika projekt enligt sin årliga revisionsplan. Under 2025 har de genomfört:

- Granskning av samverkan kring barn och unga som riskerar att fara illa
- Granskning av direktupphandlingar
- Uppföljande granskning rörande inköp och upphandling
- Uppföljande granskning rörande kommunens brottsförebyggande arbete och insatser mot välfärdsbrott.
- Grundläggande granskning av styrelse och nämnder
- Granskning av god ekonomisk hushållning
- Granskning av räkenskaperna i enlighet med standard för kommunal räkenskapsrevision

9.3 Ekonomisk uppföljning

Kommunfullmäktige redovisar ett resultat om +0,4 mnkr.

Personalkostnader hade avvikelse mot budget med -0,2 mnkr medan övriga kostnader hade en avvikelse med +0,6 mnkr, där kostnadsposterna lämnade bidrag och övriga tjänster blev mindre än förväntat.

10 Kommunstyrelsen

10.1 Viktiga händelser

- Utbyggnad av VMA-systemet (Hesa Fredrik) med fem nya ljudsändare, med fortsatt utbyggnad planerad 2026–2027.
- Kommunens första trygghetspunkt driftsattes på Ljusterö, med fortsatt etablering av fler trygghetspunkter.
- Anslutning till SDK (Säker Digital Kommunikation) för snabbare och säkrare kommunikation med externa myndigheter.
- Ny e-tjänsteplattform infördes, vilket stärker den digitala servicen till invånare och företag.
- Kommunen blev Pep-kommun och anslöt sig till Klimatkommunerna, vilket stärker arbetet med folkhälsa och klimat.
- Skånstaparken invigdes med aktivitetspark, konstgräsplan, utegym och hundrastgård.
- Kommunstyrelsen beslutade att ta fram ny översiktsplan, friluftslivsstrategi, kulturmiljöstrategi samt uppdatering av Åkers kanal stadspark.

10.2 Verksamhetsuppföljning

Under 2025 har arbetet med att uppdatera översiktsplanen påbörjats, i takt med flera strategiska projekt som klimatanpassningsplan, friluftslivsstrategi och mobilitetsplan. Flera större utredningar har slutrapporterats, bland annat om klimatanpassning, Röllingbyleden och båtplatsinventering. Kommunfullmäktige har antagit både en energiplan och en vattentjänstplan.

Inom stadsbyggnadsområdet har planeringen fortsatt att fokusera på kollektivtrafiknära lägen i centrala Åkersberga och längs Roslagsbanan. Arbetet med planprogram för Åkers-Runö har färdigställts och flera detaljplaner för nya bostäder, skolor, förskolor och verksamheter har pågått, bland annat för Tuna, Hagby äng och kulle, samt Västra Banvägen. Samtidigt upphävdes detaljplanen för Näsängen etapp 1 av Mark- och miljööverdomstolen, ett beslut som nu analyseras av förvaltningen för att se vilka konsekvenser det har för kommunens framtida utveckling.

På infrastrukturuområdet har arbetet med underhållsplaner inletts och investeringar pågår i bland annat Skånstaparken och Åkers kanal stadspark. Utbyggnaden av allmänna anläggningar i Hagby äng och kulle startade i juni, och en utredning om muddring i Åsättra hamn har godkänts.

Kommunen har fortsatt sitt digitaliseringsarbete, bland annat genom utveckling av geodata och appar för fältarbete, ett pilotprojekt med AI-baserad gatuinventering, visualiseringar av stadsbyggnadsprojekt, samt införande av ny e-tjänsteplattform och säker digital kommunikation (SDK).

Inom trygghetsområdet har arbetet med brottsförebyggande insatser stärkts. Det har skett genom ett nytt strategiskt brottsförebyggande råd samt genom insatser som främjar psykisk hälsa. Inom beredskapsområdet har man arbetat

med att utveckla trygghets- och informationspunkter på strategiskt lämpliga platser. En trygghetspunkt på Ljusterö har färdigställts. Dessutom har en analys gjorts av möjligheterna att ansluta både fasta och mobila reservkraftverk.

10.3 Ekonomisk uppföljning

Kommunstyrelsen redovisar ett resultat om +4,4 mnkr jämfört med budget. Avvikelsen fördelar sig intäktssidan med +17,8 mnkr och på kostnadssidan med -13,4 mnkr.

Avvikelsen på intäktssidan beror främst på högre utfakturerings av plankostnader än beräknat. Ej budgeterade tomträttsavgifter och vidarefaktureringar, samt engångsintäkter så som förseningsavgifter och högre statsbidrag från MSB än budgeterat.

Avvikelsen på kostnadssidan består till största delen av ökade kostnader inom samhällsbetalda resor. Det beror på att antalet brukare/elever ökat, vilket medfört ökade volymer för såväl skolskjuts som turbundna resor. Kostnader för förpackningsinsamling överstiger budget, vilket beror på att ersättningen som betalas ut via Kammarkollegiet inte täcker de faktiska kostnaderna.

II Socialnämnden

II.1 Viktiga händelser

- Massflyktsdirektivet förlängdes till den 4 mars 2027. Detta innebär att personer som flytt från Ukraina fortsatt har rätt till tillfälligt skydd inom EU.
- Från och med september 2025 erbjuder kommunen stöd till både våldsutsatta och våldsutövare i egen regi.
- Den nya socialtjänstlagen trädde i kraft den 1 juli 2025. De viktigaste förändringarna innebär att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande, vara mer tillgänglig för invånarna och ge ökade möjligheter att erbjuda insatser utan individuell behovsprövning.
- Arbetet med att förbereda kommunen inför det kommande aktivitetskravet har inletts i samverkan med Näringslivs- och arbetsmarknadsavdelningen genom uppstarten av projektet *Jobbnyckeln*.
- Nya föreskrifter för skyddat boende trädde i kraft den 1 juli 2025. Föreskrifterna innebär att skyddade boenden nu omfattas av ett tillståndskrav, vilket inte gällde tidigare. I och med de skärpta kraven har flera verksamheter inte beviljats tillstånd att bedriva fortsatt verksamhet.

II.2 Verksamhetsuppföljning

Under 2025 har Socialnämnden arbetat för högre kvalitet, tryggare insatser och minskad miljöpåverkan, i linje med den nya socialtjänstlagens fokus på förebyggande arbete, tillgänglighet och barns rättigheter.

Arbetet med tidiga insatser och förebyggande åtgärder har stärkts genom införandet av digital ansökan och tidsbokning, vilket har gjort det enklare för invånare att söka stöd. Samverkan med andra aktörer kring barn med normbrytande beteenden har utvecklats, samtidigt som det skolsociala teamet har förstärkts för att möjliggöra tidig upptäckt och bättre samordnade insatser för barn och deras familjer. Informationen om socialtjänstens stöd har också förbättrats och gjorts mer tillgänglig för invånarna.

För att säkerställa hög kvalitet och rättssäkerhet har omfattande kompetensutveckling genomförts i syfte att stärka en mer kunskapsbaserad socialtjänst. Evidensbaserade metoder har använts för risk- och behovsbedömningar, och arbetet med systematisk uppföljning av insatser har utvecklats för att öka den lokala kunskapen om insatsernas effekter. Parallellt har förberedelser gjorts för införande av nya metoder för riskbedömning av våldsutsatta barn.

Den digitala utvecklingen har varit ett prioriterat område. AI-stöd för journalföring har införts för att minska administrationen och frigöra mer tid för klientmöten. Digital myndighetspost har säkerställts i hela organisationen, och digitala verktyg har erbjudits till familjer, par samt personer som utövar våld.

Barns rättigheter har stärkts genom tidigare involvering av familjerätt och samarbetssamtal vid föräldrakonflikter. Samtalsstöd har erbjudits till barn som utsatts för eller bevittnat våld, och det förebyggande arbetet har förstärkts genom ökad samverkan i skolmiljöer. Rekryterings- och stödarbetet kring familjehem har också utvecklats, vilket har bidragit till en ökad trygghetskänsla för placerade barn.

För att skapa tryggare insatser har processerna inom familjehemsvård och familjerätt förtydligats. Rekryteringen och stödet till familjehem har utökats, vilket ytterligare har stärkt tryggheten för placerade barn. Samtidigt har stödinsatser i egen regi byggts upp för både våldsutsatta och våldsutövare, och samverkan med polisen har förstärkts för att bättre kunna stödja avhoppare och brottsoffer.

I 1.3 Ekonomisk uppföljning

Socialnämnden redovisar ett resultat om +8,9 mnkr jämfört med budget.

På intäktssidan blev avvikelsen +23,1 mnkr, vilket kan till större delen förklaras med att intäkter från migrationsverket kopplat till schablonersättning för personer från Ukraina blev högre än budget.

Kostnaderna blev -14,2 mnkr jämfört med budget. Till stor del beror det personalkostnader som avviker med -8,6 mnkr. Avvikelsen beror på fler placeringar i familjehem och fler kontaktpersoner, men även på kostnader för det skolsociala teamet som inte fanns med i budget. Ökade utbetalningar av försörjningsstöd, som kan förklaras med en högre arbetslöshet, bidrog till avvikelsen på kostnadssidan med -2,0 mnkr.

12 Vård- och omsorgsnämnden

12.1 Viktiga händelser

- Den nya socialtjänstlagen och socialtjänstförordningen trädde i kraft den 1 juli 2025.
- Vård - och omsorgsnämnden tog fram en handlingsplan för god och nära vård och omsorg som sträcker sig över 2025–2028.
- Ett projekt med syfte att förbättra kontinuitetshantering resulterade i kontinuitetsplaner, reservrutiner och dokumentation som stärker kommunens beredskap och kan användas vid framtida behov inom kommunens egen utförarverksamhet.
- Föräldraavdraget inom personlig assistans halverades i enlighet med en lagändring i LSS och Socialförsäkringsbalken som trädde i kraft den 1 januari 2025.
- Österåkers kommun arrangerade Funkisfestivalens delfinal i Berga Teater i januari 2025.

12.2 Verksamhetsuppföljning

Nämnden har under 2025 arbetat systematiskt för att höja kvaliteten, öka tryggheten, stärka hållbarheten och successivt implementera den nya socialtjänstlagen. Det har skett genom kontinuerlig uppföljning, förbättrad samverkan, kompetensutveckling, digitalisering samt utveckling av förebyggande och individanpassade insatser.

I linje med intentionerna i den nya socialtjänstlagen har socialförvaltningen utvecklat fler öppna insatser utan biståndsbeslut. Inom äldreomsorgen har flera insatser genomförts för att stärka brukarnas delaktighet och livskvalitet, exempelvis hälsoäventyr och sportskola för personer som är över 65 år gamla, olika aktiviteter som främjar fysisk och psykisk hälsa, samt ett påbörjat arbete med att modernisera kommunens träffpunkter.

Inom barn- och ungdomsverksamheten har arbetet fortsatt med att stärka barnrättsperspektivet, bland annat genom anpassat informationsmaterial och nya arbetssätt som ökar barns delaktighet i planering och beslut som rör dem.

För vuxna med funktionsnedsättning och psykisk ohälsa har fokus legat på samverkan mellan kommunens verksamheter och regionens hälso- och sjukvård.

Förvaltningen har arbetat med att förbättra både digital och fysisk information till invånarna. Ett exempel är projektet kundresa, där äldre har fått testa hur tillgänglig kommunens webbplats och information är. Arbetet med att utveckla fler e-tjänster och möjliggöra digitala ansökningar fortsätter för att förenkla kontaktvägarna och öka tillgängligheten.

Det förebyggande arbetet syftar till att stärka den sociala hållbarheten för både nämndens målgrupper och medarbetare. Inom äldreomsorgen har flera

verksamheter genomgått kompetensutveckling i ÄTUP-metoden för att minska risken för undernäring. Inom funktionsnedsättning har egen regi utvecklat ett årshjul för fysisk och psykisk hälsa för att säkerställa ett systematiskt och kontinuerligt hälsofrämjande arbete.

12.3 Ekonomisk uppföljning

Vård- och omsorgsnämndens redovisar ett resultat om +17,5 mnkr jämfört med budget. Egen regi har ett resultat om -9,1 mnkr jämfört med budget, resterande verksamhet visar ett resultat om +26,4 mnkr.

Underskottet inom egen regi kommer från verksamheten inom funktionsnedsättning. Personalkostnaderna blev -17,7 högre jämfört med budget och beror främst på högre lönekostnader. Inom funktionsnedsättning och LSS förklaras det med en ökning av kunder som har ett större behov, vilket kräver mer personal. Inom gruppboenden har antalet brukare som behöver dubbel bemanning ökat.

Överskottet inom den resterande verksamheten beror främst på lägre volymer inom äldreomsorgen för särskilt boende och hemtjänst, samt lägre kostnader för SOL-insatser.

Intäkterna är 44,2 mnkr högre än budget och beror på erhållna statsbidrag och försäljning av verksamhet.

13 Byggnadsnämnden

13.1 Viktiga händelser

- Fortsatt utveckling av e-tjänster.
- Ändrad lagstiftning gällande bygglov trädde i kraft 1 december 2025.
- Boverkets nya byggregler trädde i kraft 1 juli 2025.

13.2 Verksamhetsuppföljning

Under 2025 har Byggnadsnämnden fortsatt digitaliseringsarbetet med utveckling av e-tjänster och ett nytt ärendehanteringssystem för att kunna effektivisera handläggningen och öka servicenivån.

Under året har volymerna minskat betydligt gällande bygglovsärenden. Antalet inkomna bygglovsansökningar var det lägsta antalet ansökningar sett till de senaste 10 åren, 7 procent lägre än 2024 och 37 procent lägre jämfört med rekordåret 2021. Gällande så kallade attefallsärenden är det liknande siffror - 15 procent lägre 2025 än 2024 och 58 procent lägre jämfört med 2021.

Inom tillsynsverksamheten har fokus under året legat på bland annat kontroll av hissar. Under sista delen av året har arbetet förstärkts avseende obligatorisk ventilationskontroll. Målet 2025 var att minska antalet öppna tillsynsärenden till under 300. Vid ingången av 2025 förelåg det 363 öppna ärenden, nya inkomna ärenden uppgick till 89 samtidigt som 154 ärenden avslutades. Vid årets slut uppgick antalet till 298 öppna ärenden.

Antalet beslutade bostadsanpassningar har minskat sedan föregående år.

Året har i mycket präglats av förberedelser och övergång till ett nytt ärendehanteringssystem, samt förberedelser för den nya lagstiftning som trädde i kraft 1 juli och 1 december 2025. Lagförändringen är omfattande och har stor påverkan på verksamhetsutövningen och nämnden ser ett behov av informationsinsatser mot allmänheten då ändringarna i plan- och bygglagen medfört stora förändringar avseende bland annat bygglovsplikten.

Nämnden har sedan den 1 oktober en ny ordförande.

13.3 Ekonomisk uppföljning

Byggnadsnämnden redovisar ett resultat om -0,6 mnkr.

Underskottet beror på färre antal bygglovsärenden än budgeterat samt en avgiftsreducering för ett enskilt ärende och uppgår totalt till -2,0 mnkr. Sanktionsavgifterna uppgår till +1,4 mnkr för perioden vilket sammantaget förklarar underskottet om +0,6 mnkr.

14 Miljö- och hälsoskyddsnämnden

14.1 Viktiga händelser

- Miljö- och hälsoskyddsnämnden har fattat beslut om två gårdsförsäljningstillstånd under året.
- En åtalsanmälan om misstänkt miljöbrott har lämnats in till Åklagarmyndigheten efter en omfattande nedskräpning upptäcktes på Trekobbarna i Österåkers ytterskärgård.
- I samband med en omfattande brand i en byggnad intill kanalen i centrala Åkersberga informerade Miljö- och hälsoskyddsnämnden Räddningstjänsten om att Åkers kanal är en vattenförekomst med högt skyddsvärde. Räddningstjänsten vidtog skyddsåtgärder vilket kunde minimera miljöpåverkan.
- En handlingsplan för förorenade områden har tagits fram och antogs av Miljö- och hälsoskyddsnämnden i februari.

14.2 Verksamhetsuppföljning

Besluten om gårdsförsäljningstillstånd som fattats under året är en följd av ny lagstiftning och innebär nya möjligheter för lokala producenter att bedriva verksamhet, vilket bidrar till näringslivsutveckling och ökad attraktionskraft för kommunen.

En omfattande nedskräpning upptäcktes på Trekobbarna i Österåkers ytterskärgård. Händelsen bedömdes som allvarlig och ledde till att en åtalsanmälan om misstänkt miljöbrott lämnades in till Åklagarmyndigheten. Kommunen genomförde saneringsinsatser för att begränsa miljöpåverkan. Händelsen har haft betydelse för skyddet av känsliga naturmiljöer och för allmänhetens tillgång till en trygg och hållbar skärgård.

I samband med en omfattande brand i en byggnad intill Åkers kanal i centrala Åkersberga bistod Miljö- och hälsoskyddsnämnden Räddningstjänsten med information om att kanalen är en vattenförekomst med högt skyddsvärde och markförhållanden på platsen. Detta möjliggjorde att räddningsinsatsen kunde anpassas med särskilda skyddsåtgärder och att skada och risker för olägenhet för människors hälsa och miljön kunde minimeras.

Under året har även en handlingsplan för förorenade områden tagits fram och antagits av nämnden. Handlingsplanen tydliggör prioriteringar, ansvar och långsiktiga åtgärder för att hantera förorenade områden inom kommunen. Arbetet stärker kommunens förmåga att förebygga risker för miljö och människors hälsa.

Inom nämndens område har flera nya e-tjänster införts och befintliga e-tjänster har uppdaterats bland annat med kopplingar till Bolagsverket. Nämndens e-tjänster behöver vara fullt ut integrerade med nämndens verksamhets- och ärendehanteringssystem.

Tillsyn och kontroll har i huvudsak utförts enligt planerat inom nämndens samtliga områden. Ett stort antal klagomål har inkommit och handlagts avseende miljöfarlig verksamhet, avfall, nedskräpning, buller, lukt, belysning med mera. Under året har 14 tillbud hanterats. Det har avsett läckage av olja, diesel och glykol till mark och vatten genom spill och olyckshändelser. Ett ärende har avsett höga halter av föroreningar i inkommande massor. Massorna som fanns under de förorenade omhändertogs utan att föroreningarna spreds till mark eller dagvatten.

14.3 Ekonomisk uppföljning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar ett resultat om +0,2 mnkr jämfört med budget. Såväl intäkter som kostnader hade ett högre utfall jämfört med budget.

Intäkterna blev högre än budget vilket främst berodde på att cirka 65 procent av Miljö- och hälsoskyddsnämndens intäkter faktureras efter utförd provning, tillsyn eller granskning. Trots tillsynsplanering, är det inte möjligt att helt förutse i vilken omfattning provning, tillsyn eller granskning utförs under året.

Övriga kostnader blev högre än budget främst på grund av omförhandling av avtalet för verksamhetens IT-system.

15 Kultur- och fritidsnämnden

15.1 Viktiga händelser

- Fältgruppen är nu en partner i etableringen av skolsociala team.
- Seniordagarna med föredrag och författarsamtal genomfördes tillsammans med socialförvaltningen i Åkersberga och på Ljusterö.
- Flera konstverk invigdes under året.
- Den första lokala bokmässan genomfördes på biblioteket.
- OCR-anläggningen invigdes, genom samverkan mellan föreningslivet och kommunen.
- Domarudden har öppett under sommaren.
- Öppen verksamhet genomfördes i multiarenan under sommaren.

15.2 Verksamhetsuppföljning

Med fokus på meningsfull fritid för alla har nämnden erbjudit öppna, kostnadsfria aktiviteter under hela året i form av lovaktiviteter på Österåkers multiarena samtliga skollov. Under sommarlovet erbjöds aktiviteter under hela juli månad, vilket resulterade i 550 besök. Sommarklubben genomfördes för tionde året och Horisonten, en mötesplats för personer med funktionsnedsättning varannan söndag, genomfördes under hela året med uppehåll över sommaren.

Nämndens egna verksamheter och aktiviteter kompletterar det utbud idrott- och friluftsföreningar erbjuder och får stöd för.

I enlighet med kommunens program för social hållbarhet och folkhälsa samt kommunens engagemang som PEP-kommun genomförs ett fortsatt utvecklingsarbete riktat till barn och unga som idag står utanför den organiserade idrottsrörelsen.

Under året har Kultur- och fritidsnämnden fortsatt arbetet med att utveckla idrottsplatser till ändamålsenliga, tillgängliga och trygga mötesplatser. Exempel på det är Röllingby fotbollsplan där LED-belysning har installerats. Det bidrar till bättre ljusförhållanden och mer energieffektiv drift. I Ishall 2 har samtliga ljuskällor bytts till LED, vilket också förbättrat ljuset och effektiviserat driften.

Biblioteket fortsatte att satsa på författarbesök med både skönlitterärt och facklitterärt fokus och ett samarbete med Folkuniversitetet påbörjades i arbetet med att främja folkbildning och demokrati. Digital vägledning ger kommuninvånarna möjligheten att få hjälp med frågor och hinder kring allt som rör det digitala.

Bokade klassbesök på biblioteket för både grundskolan och gymnasiet erbjuds i början av vårterminen. Efter veckorna av klassbesök riktades fokuset på program för barn och unga i olika åldrar. Höstterminen inleddes med ett lokalhistoriskt tema i samband med arkeologidagen och kulturarvsdagarna.

Intresset för kultur i kommunen ökar och allt fler besökare kommer till evenemangen.

15.3 Ekonomisk uppföljning

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett resultat om -1,0 mnkr jämfört med budget.

Intäktssidan redovisar +3,0 mnkr jämfört med budget. Det beror främst på ökade statsbidrag med samt högre intäkter än budgeterat gällande försäljning av biljetter, samt försäljning på Domarudden, sporthallen och multiarenan.

Kapitalkostnaderna för maskinparken på idrottsanläggningar blev -0,5 mnkr jämfört med budget.

Övriga kostnader blev -5,0 mnkr jämfört med budget. Här återfinns oförutsedda konsultkostnader för upphandling, förhandling och inredningsarkitekt, en oförutsedd sanktionsavgift från Byggnadsnämnden. Även inköp av varor till försäljning på sporthallen och Domarudden var högre än budgeterat.

16 Utbildningsnämnden

16.1 Viktiga händelser

- Kommunens tillväxt i volym vad gäller barn och elever avstannade under året.
- Hösten 2025 utökades Internationella Engelska Skolan (IES) till årskurser F-8, för att från och med höstterminen 2026 erbjuda F-9.
- Skolenkäten uppvisade ett kraftigt förbättrat resultat för grundskolan inom samtliga områden trygghet, trivsel och nöjdhet bland elever, vårdnadshavare och medarbetare.
- Även resultaten i Storstockholm gymnasieenkät för år 3 gällande Österåker gymnasium visar på goda resultat.
- Drygt 20 nya regeringsförslag som rör utbildningsområdet kom under året.
- Det nya betygssystemet på gymnasiet omfattar de elever som går år 1 på högskoleförberedande program. Österåkers gymnasium utökade sina lokaler per HT2025 med nyrenoverad byggnad kallad Hästskon.
- Framtidsmässan genomfördes av under hösten i samarbete med Österåkers gymnasium, Skärgårdsgymnasiet och Näringsliv- och arbetsmarknadsnämnden.
- Förstudie genomfördes av modellen Backa Barnet för tidigt samordnande insatser. Modellen kommer att omfatta alla kommunens förvaltningar och särskilt förskola och skola blir viktiga i införandet.

16.2 Verksamhetsuppföljning

Under året har andelen legitimerade lärare utvecklas positivt. I grundskolan ökade andelen till 73 procent och i gymnasieskolan uppnåddes Utbildningsnämndens målnivå om 90 procent redan under föregående år. Inom förskolan väntas andelen öka framöver i takt med minskande barnkullar. Den ökande lärarbehörigheten stärker kvaliteten i undervisningen på lång sikt.

Andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen har minskat mellan sedan 2023 och uppgår nu till 71 procent. Jämförelser över tid ska dock göras med viss försiktighet eftersom nya läroplaner och regler för betygssättning infördes från läsåret 2022/23.

För att stärka elevernas utveckling utifrån individuella förutsättningar ger elevhälsan och Pedagogcentrum stöd till lärare och skolläda. Sedan hösten 2024 har kommunen även ett skolsocialt team med familjestödare som arbetar för att stärka psykisk hälsa, öka skolnärvaron och främja en trygg skolmiljö och positiv fritid för elever i både den fristående och den kommunala grund- och gymnasieskolan. Arbetet bidrar till tidiga insatser och mer träffsäkert stöd till elever i behov av extra stöd.

Genomströmningen i gymnasieskolan, det vill säga andelen elever som tar examen inom tre år från påbörjad utbildning, uppgick till 71 procent 2025. Tidig identifiering av elever i riskzonen och riktade stödinsatser under

studietiden är centrala för att fler ska fullfölja sin utbildning. Arbetet omfattar även att anpassa utbildningsutbudet efter elevernas intressen och arbetsmarknadens behov. Från och med höstterminen 2025 beaktas arbetsmarknadens behov tydligare genom stärkt samverkan mellan kommuner vid planering och dimensionering av gymnasieskolans utbildningar.

Enligt enkäten Med Målen i Sikte, MMIS, upplever en hög andel barn och elever trygghet i verksamheterna. Tryggheten i grundskolan ökade till 92 procent, medan den i förskolan ligger kvar på 98 procent. Delaktighet och inflytande är viktiga för en hållbar utbildning, eftersom det hjälper barn och elever att vara delaktiga, ta ansvar och känna framtidstro. Utfallet uppgick till 90 procent i förskolan och ökade till 88 procent i grundskolan under 2025. Andelen elever i årskurs 9 som uppnådde behörighet till yrkesprogram i gymnasieskolan uppgick till 87 procent, vilket är en minskning jämfört med föregående år.

Elevvolymerna för hemkommunen har under året varit lägre än prognosen inom framförallt grundskola men även förskola, pedagogisk omsorg och anpassad grundskola. Även de kommunala förskolorna och skolorna har haft lägre barn- och elevvolym.

De kommunala förskolorna visar hög måluppfyllelse. Uppföljningen av *Hitta språket* och *Hitta matematiken* visar goda resultat, vilket är viktigt för barnens fortsatta lärande. Rektorerna arbetar systematiskt med språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) och genomför riktade utvecklingsinsatser i samverkan med Pedagogcentrum.

De kommunala grundskolorna får höga omdömen av både elever och lärare i Skolinspektionens skolenkät 2025. Eleverna upplever ökad trygghet och bättre studiero. Ett strukturerat utvecklingsarbete, fortbildning och stärkt processtöd till lärarna bidrar till resultaten. Hösten 2025 gick kommunens rektorer och biträdande rektorer in i det treåriga forskningsprogrammet RULE, Rektors Undervisnings-nära Ledarskap, tillsammans med sju andra kommuner. Inriktningen i programmet är att säkra att utvecklingen når hela vägen ut i varje klassrum,

Österåkers gymnasium har goda resultat avseende trygghet och studiero genom medvetet trygghetsarbete och ett nytt låssystem. Under intaget till höstterminen 2025 kunde ytterligare en årskurs 1 med ekonomielever beredas plats. Under året har ombyggnation av Hästskon genomförts för att utöka med tre klassrum.

16.3 Ekonomisk uppföljning

Utbildningsnämnden redovisar ett resultat om -7 mnkr jämfört med budget. Hemkommunen redovisar ett överskott om nära 16 mnkr, främst beroende på lägre volymer inom förskola, pedagogisk omsorg samt grundskola jämfört med lagd budget.

Verksamheterna inom egen regi redovisar ett samlat underskott om 23 mnkr för året. Underskottet ligger framför allt inom grundskola med nära 20 mnkr, där 2,6 mnkr av underskottet härleds till anpassad grundskola. Framför allt ligger underskottet för grundskola i de skolor som ligger i skärgården, vilka har låg beläggning. En annan utmaning är att flera enheter har tappat många elever under kort tid, utspritt på flertalet klasser. Gymnasieverksamhet når ett underskott för året med 0,8 mnkr medan förskola når ett överskott om 0,2 mnkr mot budget.

17 Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden

17.1 Viktiga händelser

- Fördjupat stöd till näringslivet under 2025 genom möten, utbildningar och workshops.
- En årlig företagsgala infördes i samarbete med näringslivet.
- Antalet gästnätter har ökat under året.
- Utökade arbetsmarknadsinsatser och nya mötesplatser har införts.
- Det har genomförts en omställning och utveckling inom vuxenutbildningen.
- Jobbvux har startats.

17.2 Verksamhetsuppföljning

Näringslivsenheten har haft omfattande dialog med cirka 450 företag genom företagsbesök, träffar, utbildningar och workshops. Ett nytt arbetssätt, "*Vi besöker*", infördes och bidrog till stärkt företagsdialog och fler praktik- och anställningsmöjligheter. En ny årlig företagsgala genomfördes tillsammans med företagarföreningar och Nyföretagarcentrum, inklusive nya utmärkelser som *Årets Skärgårdsföretag*, vilket stärker relationen mellan kommunen och näringslivet.

Intresset för att besöka kommunen ökade både för nationella och internationella gäster, främst inom friluftsliv och naturturism. Under sommaren 2025 ökade beläggning i skärgården av vandrare längs Stockholm Archipelago Trail, den nya leden som har fått stor internationell uppmärksamhet. Utländska gästnätter ökade med cirka 45 procent.

Nämndens arbete inom arbetsmarknad fokuserar på matchning mot lokala kompetensbehov. Jobbmässa, framtidsmässa och en ny drop-in-mottagning i Åkersberga centrum genomfördes under året. Sammantaget stärktes stödet till arbetssökande och matchningen mot lokala arbetsgivare.

Under 2025 har Kommunala aktivitetsansvaret (KAA) i Österåkers kommun fortsatt att bedriva ett systematiskt och resultatriktat arbete med hög räckvidd och kvalitet. Verksamheten har fokus på att tidigt identifiera ungdomar som inte är inskrivna i gymnasieskola, etablera kontakt, samt erbjuda individuellt anpassade insatser för att främja återgång till studier, arbete eller annan meningsfull sysselsättning. Under 2025 har nämnden haft särskilt fokus på att etablera kontakt med ungdomar under 18 år i målgruppen, där 100 procent etablerad kontakt har uppnåtts.

Komvux Österåker anpassade kursutbudet och stoppade nyintagning från maj 2025 på grund av minskat elevunderlag. Samtidigt ökade antalet invånare som deltog i vuxenutbildning totalt, och nya arbetssätt testades. Pilotverksamheten Jobbvux lanserades som ett lokalt komplement till Komvux, med jobbinriktade utbildningar för personer långt från arbetsmarknaden.

Kommunens anvisningstal för 2025 var 0 kvotflyktingar och 10 ukrainare med uppehållstillstånd enligt EU:s massflyktsdirektiv, som nu har förlängts till mars 2027. Nämnden har under året fortsatt samarbetat med Vallentuna kommun kring integrationsarbetet och insatser för målgruppen. Samarbetet innebär samordning av kommunernas resurser för integration och etablering av nyanlända och kommunplacerade, i syfte att bibehålla hög kvalitet kring flyktingmottagande vid minskat mottagande.

17.3 Ekonomisk uppföljning

Näringslivs- och arbetsmarknadsnämnden redovisar ett resultat om -1,3 mnkr jämfört med budget. Underskottet fördelar sig på ett underskott om 4,8 mnkr på intäktssidan och ett överskott om 3,5 mnkr på kostnadssidan.

Avvikelsen på intäktssidan avser främst lägre volymer i kommunens vuxenutbildning i egen regi, Komvux Österåker.

Avvikelsen på kostnadssidan beror främst på lägre personalkostnader till följd av att kostnader för inhyrd personal blev betydligt lägre än budget. Även lägre kostnader för köp av huvudverksamhet bidrog som beror på att fler elever studerade, men i mindre omfattning, till exempel deltidsstudier, samt att fler elever har valt distansutbildningar vilket har en lägre kostnad än klassrumsundervisning.

18 Överförmyndarnämnden

18.1 Viktiga händelser

- Utbildningsseminarier för gode män i redovisning anordnades i början av året.
- Öppet hus mottagning erbjöds under hela februari.
- Samverkansmöten med personligt ombud, socialförvaltning samt tingsrätten anordnades.
- Möten med äldreenheter har genomförts.
- E-tjänster för ansökningar har lagts till på hemsidan för effektivare och kvalitetssäkrare handläggning.
- Normalarvode för ställföreträdare har höjts under året.

18.2 Verksamhetsuppföljning

Under januari och februari har utbildningsseminarier i redovisning för gode män genomförts, vilket har bidragit till en förbättrad kvalitet på de inlämnade årsredovisningarna. Under hela februari har även öppet hus-mottagning erbjudits, där ställföreträdare fått stöd och hjälp i arbetet med sina årsredovisningar.

För att stärka samverkan och kommunikationen har samverkansmöten hållits med personligt ombud, socialförvaltningen och tingsrätten. Nämnden har även varit värd för ett nätverksmöte med omliggande kommuner samt Kommunstyrelsens ordförande. Vidare har uppskattade möten och besök genomförts på äldreboenden.

För att effektivisera och kvalitetssäkra handläggningen har e-tjänster för ansökningar införts på hemsidan. Kommunfullmäktige har dessutom beslutat att höja normalarvodet för ställföreträdare från 10 till 15 procent av prisbasbeloppet, i syfte att säkerställa tillgången på ställföreträdare i en allt mer konkurrensutsatt situation, vilket har gett ett gott utfall.

Länsstyrelsen har under året genomfört en inspektion av Överförmyndarnämnden, och nödvändiga åtgärder har vidtagits utifrån de iakttagelser som framkom.

18.3 Ekonomisk uppföljning

Överförmyndarnämnden redovisar ett resultat om +0,3 mnkr jämfört med budget.

Överskottet kan förklaras främst med att en uppgradering av verksamhets programvaran är förskjuten från sista kvartalet 2025 till första kvartalet 2026.

19 Armada fastighets AB (koncernen)

19.1 Viktiga händelser

- Underskrivet aktieöverlåtelseavtal den 17 november för bolaget där Oppsättra gruppbostad finns. Överlåtelsen sker 2 februari 2026 och baseras på ett fastighetsvärde av 27,3 mnkr.
- Solceller har monterats på multiarenan.
- Den avslutande delen i försäljningen av Hackstaskolan till Nystad slutfördes och gav en vinst på 1,6 mnkr för nytillkomna byggrätter.
- Armada har förvärvat ett holdingbolag av Österåkers Stadshus AB, som i sin tur har förvärvat kommunens exploateringsbolag.
- Armada har under året köpt in fossilfri el varav hälften är förnybar el. Under 2026 kommer all el som köps in vara förnybar.
- Underskrivet aktieöverlåtelseavtal den 23 december för försäljning av Tuna 11:34, Tuna 11:110 till Bostadsrättsföreningen Bagartomten och baseras på ett fastighetsvärde av 24 mnkr.

19.2 Verksamhetsuppföljning

Bostadsmodulerna som sattes upp för nyanlända på Näsängen har vid årsskiftet skrivits ned till 0 kr i anläggningsregistret. Samtidigt har kommunen sagt upp avtalet och har i december betalat in resterande hyresbelopp enligt avtalet. Bolaget har kontakt med en mäklare som skall sköta försäljningen.

Aktiebolaget som äger Oppsättra gruppbostad kommer förvärfvas av Armada Kommunfastigheter AB den 2 februari 2026. Gruppbostadens har kommunen som enda lokalhyresgäst och passar bra in i Armadas förvaltning och fastighetsportfölj. Planen är att bolaget på sikt skall fusioneras in i Armada Kommunfastigheter AB.

I försäljningen av Hackstaskolan fanns en tilläggsköpeskilling om nytillkomna byggrätter tillskapades. I år blev affären avslutad och gav en vinst på 1,6 mnkr.

Kommunen har haft för avsikt att renodla bolagsverksamheten och därför ha Armada förvärvat dels Fastighets Holding i Österåker AB som i sin tur har förvärvat kommunens fem aktiebolag med fastigheter för exploatering. Armadas VD är också ny VD i dessa bolag. Armada har tidigare skött den ekonomiska förvaltningen och tar nu även över fastighetsförvaltningen med Armadas upphandlade drift för mark och skötsel. I bolaget ÖGAB Fastighet 6 AB har exploateringen påbörjats i området Hagby äng och kulle. 7,8 mnkr har aktiverats i bolaget under 2025.

Hyresgästerna i Tuna 11:34 och Tuna 11:110 har bildat en bostadsrättsförening och har skrivit på aktieöverlåtelseavtal för att förvärva fastigheterna. Ärendet har godkänts av Österåkers Stadshus AB och skall gå vidare för godkännande av Kommunfullmäktige. Försäljningen är ett steg i riktningen att se över fastighetsportföljen och göra affärer för att nyttja kapitalet till nya förvärv eller amortering.

För Armada är energi och hållbarhet viktigt. Därför har all el 2025 som köpts in till Armadabolagen (exklusive de nyligen förvärvade exploateringsbolagen) varit grön.

På multiarenan har solceller installerats för att bidra till en hållbar utveckling av samhället.

19.3 Ekonomisk uppföljning

Se avsnitt 1.1 och 1.6.2 för information om Armadakoncernens ekonomiska uppföljning.

20 Roslagsvatten (koncernen)

20.1 Viktiga händelser

- Österåkers vattens styrelse har fattat beslut om att förnyelse- och investeringstakten ska öka de närmaste åren.
- Hösten 2025 beställde Österåkers kommuns Kommunfullmäktige start av en ny överföringsledning för spillvatten i Östra Åkersberga, kallad Västerled.
- Under 2025 har arbetet med att förstärka VA-kapaciteten till den nya Österåkersanstalten pågått.
- På Ljusterö färdigställdes arbetet med att byta ut samtliga fyra pumpstationer i Linanäsområdet.
- Reviderade avfallsföreskrifter beslutades under året.
- Hyresavtal för en ny lokal i Åkersberga Centrum tecknades, syftet är att utöka antalet platser där allmänheten kan lämna in material för återbruk
- Upphandling har skett av fyrfackssystem för den kommande fastighetsnära insamlingen.

20.2 Verksamhetsuppföljning

VA-verksamheten

Under 2025 inledde Österåkersvatten arbetet med systematisk tillgångsförvaltning genom framtagande av en strategisk och en taktisk tillgångsförvaltningsplan för VA-anläggningen. Planerna tydliggör prioriterade mål, investeringsbehov och hänsyn till kommunens planerade utbyggnad.

Tillsammans med ökad digitalisering kommer dessa utgöra centrala beslutsunderlag för framtida reinvesteringar.

Styrelsen har beslutat att öka förnyelse- och investeringstakten för att minska underhållsskulden och nå en nivå i linje med avskrivningstakten.

Under året pågick omfattande planarbete i kommunen, med flera detalplaner kopplade till framtida VA-försörjning. Vissa projekt har pausats i avvaktan på ställningstaganden kring kommunens framtida gestaltning.

Arbeten har även genomförts för att stärka VA-kapaciteten till Österåkersanstalten, färdigställa pumpstationsbyten på Ljusterö samt förbereda nytt reningsverk i Östanå med byggstart planerad till 2026.

Avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten står inför stora förändringar de kommande åren. Under 2025 har arbetet fokuserat på att förbereda införandet av fastighetsnära insamling av förpackningar enligt det kommunala insamlingsansvaret. Upphandlingar har genomförts för införande av fyrfackssystemet för villahushåll på fastlandet, medan insamling i flerbostadshus sker i separata kärl. För fastigheter med begränsad framkomlighet samt i skärgården planeras insamling via gemensamma insamlingsplatser, så kallade Loopar. Planering och dialog med berörda har pågått under året. Införandet på fastlandet startar hösten 2026 och beräknas vara slutfört våren 2028.

Ny lagstiftning om textilavfall trädde i kraft i januari 2025, vilket initialt ledde till kraftigt ökade volymer och tillfälliga stopp i insamlingen. Lagstiftningen reviderades senare under året.

Arbetet med att öka möjligheterna till återbruk har fortsatt. Ett hyresavtal tecknades för en ny återbruksenhet i Åkersberga Centrum, med planerad öppning 2026.

Margretelunds avloppsreningsverk (ÖVAR)

Byggnationen av det nya, klimatsmarta avloppsreningsverket i Margretelund har fortlöpt enligt plan under 2025 och befann sig i full byggfas. Anläggningen ska betjäna både Österåkers kommun och Vaxholms stad och är en av regionens största miljösatningar.

En viktig milstolpe under året var att pyrolysanläggningen färdigställdes och testkördes. När den tas i drift under 2026 blir Roslagsvatten först i Sverige inom VA-sektorn att använda pyrolysteknik i full skala vid ett reningsverk. Investeringen möjliggör minskade slamvolymer och bättre resursutnyttjande och har möjliggjorts genom stöd från Klimatklivet.

Ett av reningsverket planeras att tas i drift 2027/2028.

20.3 Ekonomisk uppföljning

VA-brukningstaxorna höjdes med 13 procent i Österåker under 2025 medan anläggningstaxan lämnades oförändrad.

Endast mindre förändringar i tjänsteutbudet gjordes i Österåkers avfallstaxa under året. Största förändringen var att grundavgiften för verksamheter togs bort och de administrativa kostnader renhållaren har inkluderades i valt abonnemang. Avfallstaxan i Österåker för den vanligaste helårsavgiften för småhus i insamlingsområde fastland ökade med 8,2 procent. Motsvarande i insamlingsområde skärgård ökade helårsavgiften med 8,0 procent.

Se avsnitt 1.1 samt 1.6.2 för mer information.